

Raport z badania organizacji pozarządowych w Gdańsku

PBS DGA Sp. z o. o dla Urzędu Miasta Gdańska

Spis treści

WSTĘP	3
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ORGANIZACJI	4
POLA DZIAŁAŃ ORGANIZACJI	8
SKALA DZIAŁAŃ ORGANIZACJI	11
DZIAŁANIA W SFERZE RYNKU PRACY, ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	16
DZIAŁANIA ORGANIZACJI ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIEM MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ	18
PERSONEL ORGANIZACJI	20
FINANSE ORGANIZACJI – SYTUACJA FINANSOWA W ROKU 2006	25
PRAKTYKI FINANSOWE, ZARZĄDZANIE FINANSAMI	45
FUNKCJONOWANIE ORGANIZACJI	49
DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI	51
ROZWÓJ ORGANIZACJI, BILANS OSTATNIEGO ROKU	57
KONTAKTY ZEWNĘTRZNE ORGANIZACJI	61
WSPÓŁPRACA POMIĘDZY ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI A LOKALNYMI WŁADZAMI	71
FUNDUSZE STRUKTURALNE, UNIA EUROPEJSKA	83
USTAWA O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE. WARUNKI PRAWNE FUNKCJONOWANIA ORGANIZACJI.	88
POTRZEBY ORGANIZACJI, WYPOSAŻENIE	96
OPINIE, NASTROJE	103
PODSUMOWANIE	109

Wstęp

Badanie organizacji pozarządowych w Gdańsku zostało przeprowadzone przez agencję badawczą PBS DGA sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Miejskiego w Gdańsku w dniach w grudniu 2007 roku.

Obejmowało ono próbę 428 gdańskich organizacji pozarządowych i zostało zrealizowane za pomocą kwestionariusza papierowego (PAPI).

Niniejszy raport powstał na podstawie danych zebranych od osób, charakteryzujących się następującymi cechami demograficznymi i społecznymi:

- płeć: 55,5% - mężczyźni; 44,5% - kobiety;
- wiek: 20 – 24 lata (2%), 25 – 29 lat (5%), 30 – 34 lata (8%), 35 – 39 lat (9%), 40 – 49 lat (27%), 50 – 59 lat (27%), 60 i więcej lat (22%);
- wykształcenie: zawodowe (2%), średnie (23%), wyższe (76%);
- piastowane stanowisko: prezesi, członkowie zarządu, dyrektorzy zarządzający, księgowi/księgowe, koordynatorzy, specjaliści i inni;
- lata pracy w ankietowanej organizacji: 0 – 10 (58%), 11 – 20 (25%), 21 – 30 (6%), 31 – 40 (4%), 41 – 53 (1%), 6% - odmowa odpowiedzi;
- lata zaangażowania w działalność sektora pozarządowego: 0 – 10 (59%), 11 – 20 (24%), 21 – 30 (9%), 31 – 40 (4%), 41 – 50 (1%), 51 – 60 (1%).

Dane przedstawione w raporcie mogą być dwojakiego rodzaju – w każdym jednak przypadku została podana informacja dotycząca podstawy procentowania (może być to cała badana próba, a w niektórych szczególnych przypadkach – pojedyncze podgrupy).

W próbie badanych organizacji pozarządowych w Gdańsku znalazła się jedna instytucja, która zdecydowanie zawyża wszystkie wyniki dotyczące np. liczby pracowników, wolontariuszy, realizowanych projektów.

Ogólna charakterystyka organizacji

Status prawny organizacji

Zdecydowana większość badanych organizacji ma status stowarzyszenia zarejestrowanego (86%). 8% badanych instytucji to fundacje, 5% – związki stowarzyszeń, zaś 1% stanowią przedstawicielstwa organizacji zagranicznych. Niecały jeden procent stanowią organizacje powstałe na mocy umowy Państwo – Kościół. Na rzecz statusu „innego” niż wymienione padło 4% odpowiedzi, a były to m.in.: zrzeszenia, stowarzyszenia zwykłe, towarzystwa naukowe, Gdański Związek Pracodawców, samorząd studentów przy uczelni.

Założycielami organizacji były w 88% przypadków osoby indywidualne. Ponad 5% badanych instytucji odpowiedziało, że powstały dzięki innej krajowej organizacji pozarządowej, a dla 1% założycielem była zagraniczna organizacja pozarządowa. Instytucje publiczne typu: szpital, szkoła, muzeum były organem założycielskim 5% organizacji, a władze samorządowe odpowiedzialne są za powołanie 2%. Firmy i spółki komercyjne są założycielami 1% badanych instytucji, a Skarb Państwa lub jego agendy – 0,5%.

Inne nieuwzględnione osoby prawne typu: stowarzyszenia kultury fizycznej, kluby sportowe, Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Monar i inne są założycielami 5% organizacji.

Żadna badana organizacja nie została założona przez partię polityczną.

Misja organizacji

Ponad jedna piąta (23%) badanych instytucji określiło swoją misję jako edukacyjną, popularyzatorską (skierowaną najczęściej do dzieci i młodzieży – również niepełnosprawnej – oraz do dorosłych – również starszych i niepełnosprawnych).

21% zdefiniowało ją jako upowszechnianie sportu i rekreacji (promowanie aktywnego wypoczynku, organizowanie współzawodnictwa szkolnego, szerzenie kultury fizycznej, popularyzacja gier, wspieranie rozmaitych dziedzin sportu – m.in. żużlu, żeglarstwa, wioślarstwa).

Rozwój duchowy w znaczeniu propagowania kultury, sztuki, krzewienia wzorców, rozrywki jest podstawowym elementem działalności dla identycznej liczby organizacji (21%).

Ponad 17% badanych organizacji zdefiniowało swoją misję jako działania na rzecz osób biednych, bezrobotnych, niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem, potrzebujących.

Niecałe 12% organizacji swoją misję ogranicza do działań lokalnych (np. promowania wiedzy na temat Pomorza, wspierania działań instytucji kulturalnych, rozwoju

regionu, popierania i promowania rozwoju najzdolniejszych studentów z Wybrzeża, krzewienia kultury fizycznej wśród gdańskich uczniów).

Dla 11% instytucji misją jest ochrona zdrowia, profilaktyka, zaś dla 8% organizacja szkoleń, konferencji, eventów.

7% badanych instytucji swoją działalność sytuuje jako „naukową” (polegającą m.in. na upowszechnianiu wiedzy o analizie behawioralnej, mikroskopii, mechanice teoretycznej i stosowanej, carillonach, inżynierii lądowej, akupunkturze).

13% dla odpowiedzi „inne” dotyczyły m.in.: przywrócenia zlikwidowanego funduszu alimentacyjnego, zasad współżycia sąsiedzkiego, praw konkretnych grup zawodowych, np. higienistek, współpracy i przyjaźni międzynarodowej, obrony czci i honoru żołnierzy polskich, integracji środowisk, dbałości o sprawy kobiet, hodowli ślimaków.

82% badanych organizacji pozarządowych nie posiada formalnie wyodrębnionych oddziałów lokalnych. Ponadto 71% respondentów w badanych organizacjach twierdzi, że one same również nie są formalnie wyodrębnionym oddziałem szerszej struktury.

Rok rejestracji

Najstarsza z badanych organizacji została zarejestrowana w roku 1911, najmłodsza zaś w 2007.

2% badanych organizacji zostało założonych w latach 1911 – 1939, z czego w tym przedziale najwięcej, bo 0,5%, w roku 1934.

3% instytucji powstało w latach 1940 – 1949, z czego w wymienionych latach najwięcej, bo 2%, w roku 1947.

4% organizacji powstało w latach 1950 – 1959, najwięcej zaś w roku 1957 (2%).

3% interesujących nas instytucji powstało w latach 1960 – 1969. Najwięcej w roku 1960, a był to 1%.

1% organizacji został powołany do życia w latach 1970 – 1979, z czego najwięcej – po 0,5% – w latach 1970 i 1974.

7% organizacji powstało w latach 1980 – 1989, a zdecydowanie najwięcej w 1989 roku – 2%.

38% badanych instytucji zostało założonych w latach 1990 – 1999, najwięcej zaś w roku 1991, bo 5% wszystkich badanych organizacji.

43% organizacji będących przedmiotem niniejszego badania zostało założonych w latach 2000 – 2007, a najwięcej w roku 2002 – 8%. Jest to również największa wartość na przestrzeni wszystkich lat.

W roku 2007 powstało 2% instytucji.

Przynależność do struktur pozarządowych – krajowych i zagranicznych

35% badanych organizacji należy (w sposób formalny lub nie) do krajowych, regionalnych lub branżowych porozumień organizacji pozarządowych (są to m.in.: Gdańska Federacja Żeglarska, Caritas Polska, Sukurs, Konfederacja Pracodawców Polskich, NOT, Polkard), zaś 65% nie deklaruje takiej przynależności.

Organizacje, które nie należą do powyższych struktur, w przeważającej większości nie potrafią określić, czy chciałyby tam należeć (44,7%).

28% instytucji nie chce należeć do krajowych, regionalnych lub branżowych porozumień organizacji pozarządowych.

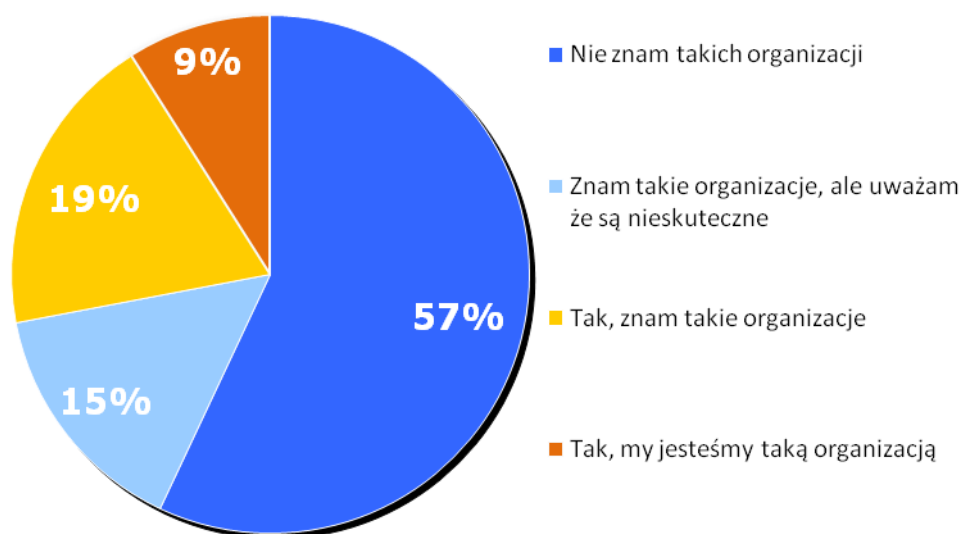
23% badanych organizacji chciałoby uczestniczyć w ramach wymienionych struktur, ale nie znalazło jeszcze takich, która byłyby dla nich odpowiednie – w przeciwieństwie do 5% instytucji, które nie tylko chciałyby uczestniczyć w ramach ww. struktur, ale już nawet znalazły odpowiednią instytucję.

16% organizacji deklaruje przynależność (w sposób formalny lub nie) do zagranicznych międzynarodowych porozumień organizacji pozarządowych (np. związków stowarzyszeń, federacji, sieci, forów itp.). Są to m.in.: FIA, ICCA, *Habitat for Humanity International*, Europejskie Towarzystwo Kardiologiczne. Podobnie jak w przypadku krajowych struktur pozarządowych, najwięcej osób w badanych organizacjach odpowiadało, że nie potrafią ocenić chęci takiej przynależności (41%).

W zestawieniu chęci uczestnictwa w strukturach krajowych i międzynarodowych podobnie kształtują się pozostałe odpowiedzi, zarówno odmowne – 25% organizacji nie chce należeć do tego rodzaju struktur międzynarodowych – jak i pozytywne: 26% instytucji do takich struktur chciałoby wejść, ale nie znalazło jeszcze odpowiedniej organizacji, zaś 8% – nie tylko chce, ale już nawet znalazło odpowiednią dla siebie strukturę.

57% badanych instytucji nie potrafiło wymienić organizacji lub związków organizacji, o których można powiedzieć, że działają w interesie całego sektora pozarządowego. 15% zna takie organizacje, ale uważa, że podejmowane przez nich działania są nieskuteczne. 19% zna takie organizacje. 9% twierdzi, że właśnie oni taką organizację reprezentują.

Wykres 1. Deklarowana znajomość organizacji lub związków organizacji, o których można powiedzieć, że działają w imieniu całego sektora pozarządowego.

Wśród organizacji, o których można powiedzieć, że działają w interesie całego sektora pozarządowego, są m.in.: Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, Stowarzyszenie Klon/Jawor, RCI, Rada Organizacji Pozarządowych, Wojewódzka Federacja Sportu, Caritas, PAH, Fundacja Batorego, Sukurs, Federacja Sportu, Wrzos, NOT.

Pola działań organizacji

25% badanych organizacji pozarządowych wskazało jako główne pole swojego działania kulturę i sztukę. Najwięcej (4%) instytucji wskazało prace na niwie ochrony zabytków i miejsc pamięci narodowej, podtrzymywanie tradycji narodowych, regionalnych, kulturowych, prowadzenie muzeów. Dwa kolejne wskazania dotyczyły środków masowego przekazu, produkcji telewizyjnej lub radiowej, wydawania czasopism lub książek, prowadzenia bibliotek (3%) oraz działalności scenicznej, teatralnej, muzycznej oraz kinematograficznej (2%).

35% organizacji wskazało sport, turystykę, rekreację i hobby jako sfery swojej działalności. Jest to najczęściej: prowadzenie zajęć w zakresie amatorskiej kultury fizycznej, organizowanie zawodów sportowych, prowadzenie obiektów sportowych (7%), organizowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych, prowadzenie obiektów służących turystyce lub rekreacji (3%) oraz działalność hobbystyczna, kluby i koła zainteresowań kierujące działania do własnych członków, kluby członkowskie, kluby kolekcjonerów (3%).

Edukacja i wychowanie leży w sferze zainteresowań 35% instytucji. Najczęściej wskazywane były następujące szczegółowe pola działań: inne działania o charakterze edukacyjnym lub wychowawczym (13%), kształcenie ustawiczne, edukacja dorosłych, szkolenia uzupełniające i kursy (6%) oraz prowadzenie działalności wychowawczej i formacyjnej dzieci i młodzieży, w tym np. harcerstwo (4%).

13% instytucji, które zajmuje się badaniami naukowymi, szczegółowe pola zainteresowań sytuowały w następującej kolejności: inne badania (3%), badania w zakresie nauk społecznych, politycznych lub ekonomicznych (3%) oraz badania w zakresie medycyny (3%).

25% organizacji pozarządowych z terenu Pomorza zajmuje się ochroną zdrowia. Swoje szczegółowe działania określa następująco: promocja zdrowia, profilaktyka i edukacja zdrowotna, krwiodawstwo (9%), inne działania w dziedzinie ochrony zdrowia (3%) oraz obie ww. kategorie realizowane jednocześnie (1%).

17% badanych instytucji stwierdziło, że zajmuje się usługami socjalnymi, pomocą społeczną i szczegółowo deklaruje: pomoc osobom niepełnosprawnym lub chorym (4%), inne działania w zakresie usług socjalnych i pomocy społecznej (3%) oraz pomoc osobom uzależnionym lub ich bliskim, profilaktyka uzależnień (2%).

13% organizacji pozarządowych deklaruje, że zajmuje się sferą działań związaną z rynkiem pracy, zatrudnieniem, aktywizacją zawodową. Wśród tych 13% organizacji, szczegółowe działania cieszą się zrównoważonym zainteresowaniem – wśród nich wyróżniają się jedynie szkolenia, kursy zawodowe (2%).

10% instytucji zajmuje się ochroną środowiska: dba przede wszystkim o szeroko rozumianą edukację ekologiczną, promocję idei rozwoju zrównoważonego (4%). Pozostałe działania szczegółowe są zrównoważone i nie przekraczają 1%.

12% badanych instytucji pozarządowych jest związanych z rozwojem lokalnym w wymiarze społecznym i ekonomicznym. Deklarują szczegółowe zainteresowanie następującymi dziedzinami: animowanie działań wspólnot lokalnych, działania sąsiedzkie, samopomoc sąsiedzka (4%) oraz rozwój lokalnej infrastruktury technicznej – drogi, transport, wodociągi, telefonizacja, upowszechnianie dostępu do Internetu etc. (1%).

11% badanych instytucji określa główną sferę swoich zainteresowań jako działania związane z prawem i jego ochroną, prawami człowieka, działalnością polityczną. Skupiają się przede wszystkim na następujących działaniach: ochrona praw i wolności człowieka, ochrona mniejszości, troska o zapewnienie równości szans, promocja wartości demokratycznych (3%), rzecznictwo – aktywne, publiczne działania w obronie interesów poszczególnych środowisk (np. niepełnosprawnych, starszych, dzieci etc.) i edukacja i informacja obywatelska, usługi poradnicze w dziedzinie uprawnień – po 1% oraz inne działania w tej dziedzinie (1%).

12% organizacji zajmuje się wsparciem dla instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich. W ujęciu szczegółowym wygląda to następująco: promocja i wspieranie wolontariatu oraz filantropii (2%), finansowe wspieranie innych instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich oraz reprezentowanie interesów organizacji pozarządowych, wpływanie na zmiany systemowe – po 2%.

13% badanych instytucji zajmuje się działalnością międzynarodową, a konkretnie, szczegółowo i najczęściej następującymi zagadnieniami: innymi działaniami w dziedzinie współpracy międzynarodowej (3%), programami wymiany doświadczeń, kojarzeniem partnerów dla wspólnych przedsięwzięć (2%) oraz działaniami związanymi z integracją europejską (1%).

2% badanych organizacji pozarządowych ma w sferze działań podstawowych sprawy związane z religią.

5% organizacji zajmuje się sprawami zawodowymi, pracowniczymi, branżowymi. Szczegółowo określiło rodzaj swojej najczęstszej działalności: inne działania w dziedzinie spraw zawodowych, pracowniczych i branżowych (2%), stowarzyszenia i organizacje członkowskie biznesu (1%) oraz izby i stowarzyszenia zawodowe (1%).

Biorąc pod uwagę dwa ostatnie lata, bezpośrednie świadczenie usług członkom, podopiecznym lub klientom organizacji było działaniem prowadzonym najczęściej – wskazało na tę formę aktywności 70% badanych organizacji. Na drugim miejscu wymieniono organizowanie debat, seminariów i konferencji na tematy ważne dla organizacji (50%).

Reprezentowanie i rzecznictwo interesów członków, podopiecznych/klientów organizacji oraz wydawanie czasopism, biuletynów, raportów itp. na tematy związane z misją organizacji to dwie kolejne odpowiedzi, które uzyskały powyżej 30% – odpowiednio 35% i 30%.

Kolejne wskazania to: animowanie współpracy między organizacjami/institucjami w Polsce (inicjowanie wspólnych akcji, spotkań, wymiana doświadczeń itp. – 30%), mobilizowanie i edukowanie opinii publicznej dla poparcia działań organizacji, prowadzenie kampanii społecznych itp. (29%), finansowe lub rzeczowe wspieranie osób indywidualnych (26%), uczestniczenie w debatach (względnie sporach) z administracją publiczną różnych szczebli np. uczestniczenie lub organizowanie konsultacji społecznych, kampanii, protestów, petycji itp. (24%), badania naukowe, analizy, zbieranie i przetwarzanie danych (21%), wspieranie innych organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich poprzez dostarczenie im informacji, poradnictwa, konsultacji, szkoleń lubi innych form wsparcia (20%), finansowe wspieranie innych organizacji lub instytucji albo realizowanych przez nie projektów (16%), animowanie współpracy międzynarodowej między instytucjami i organizacjami o podobnych celach (16%), organizowanie targów, wydarzeń służących promocji usług lub produktów organizacji (15%), rzecznictwo, działania lobbingsowe, wpływanie na zmiany o charakterze systemowym, np. prace na rzecz zmiany prawa (15%), organizowanie wzajemnego wsparcia członków organizacji, grup samopomocowych (w tym np. usługi wzajemnościowe, działalność spółdzielcza – 11%).

Zdecydowanie najważniejszą formą działań organizacji jest bezpośrednie świadczenie usług członkom, podopiecznym lub klientom organizacji (47%). Pozostałe dwie najważniejsze sfery działań to: organizowanie debat, seminariów i konferencji, na tematy ważne dla organizacji (14%) oraz reprezentowanie i rzecznictwo interesów członków, podopiecznych/klientów organizacji (12%).

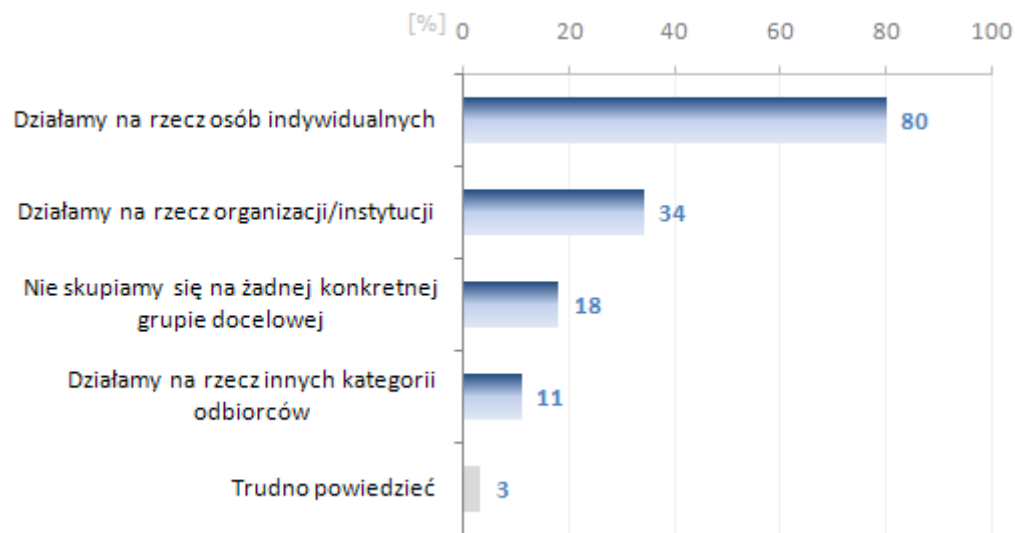
Skala działań organizacji

Beneficjenci organizacji

80% badanych organizacji działa na rzecz osób indywidualnych. 34% - na rzecz instytucji, 11% - na rzecz innych kategorii odbiorców. Na żadnej konkretnej grupie docelowej nie skupia się 18% badanych instytucji.

Wykres 2. Na rzecz kogo Państwa organizacja działa?

Wartości nie sumują się do 100%, można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

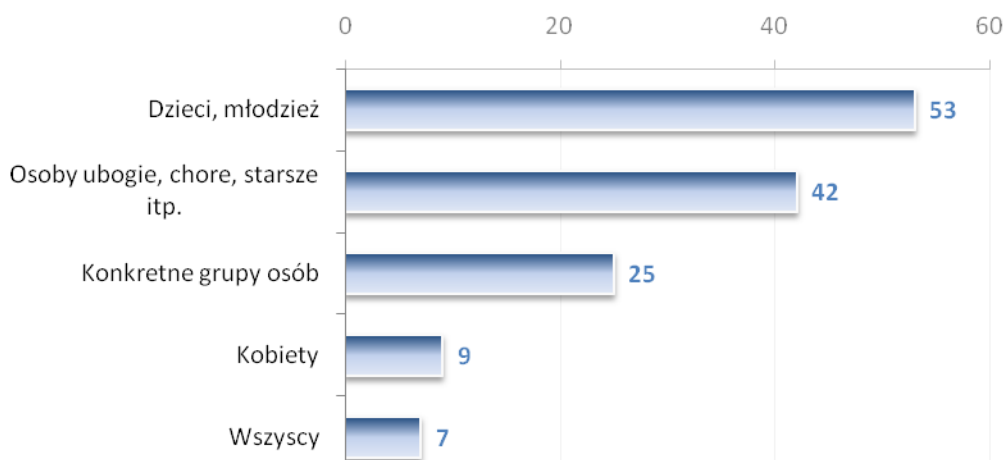

Liczba osób będących odbiorcą działań mieści się w przedziale 0 – 30 000 (20% wszystkich badanych organizacji, to instytucje, które kierują swoje działania do maksymalnie stu osób, 16% spośród wszystkich badanych organizacji kierują swoje działania do 101 – 500 osób, 6% wszystkich badanych organizacji dociera do 501 – 1000 beneficjentów, 8% do 1001 – 5000, a 4% do ponad pięciu tysięcy).

53% organizacji swoje działania kieruje do dzieci i młodzieży, 42% - do osób ubogich, chorych, niepełnosprawnych, uzależnionych, bezrobotnych, starszych. 25% - do konkretnych grup osób, związanych np. z wykształceniem, zawodem (np. higienistki, studenci), 9% - do kobiet, a 7% instytucji twierdzi, że odbiorcą ich działań jest lub też może być każdy.

Wykres 3. Beneficjenci organizacji.

Wartości nie sumują się do 100%, można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Ilość organizacji, które były odbiorcami działań danej instytucji w roku 2006, zawiera się między 1 a 1000 (z żadną organizacją nie współpracowało w zeszłym roku 77% badanych instytucji, z 1 – 20 organizacjami współpracowało 18%, z 21 – 40 1%, z 41 – 60 niecały 1%, z 61 – 100 niecały 1%, 101 – 200 niecały 1%, 201 – 1000 1%).

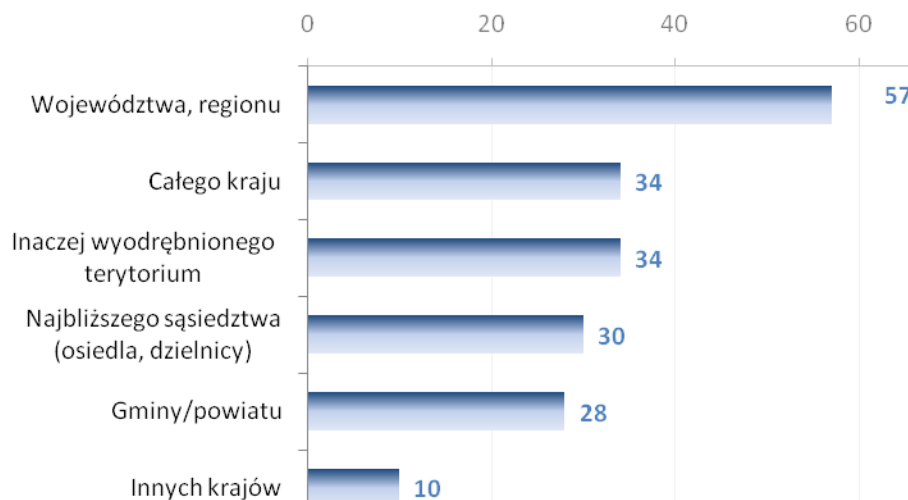
Z zebranych danych wynika, że głównymi odbiorcami działań badanych organizacji w roku 2006 były szkoły i kluby sportowe.

11% badanych organizacji działa na rzecz innych niż osoby indywidualne, instytucje lub żadne konkretne grupy docelowe kategorii odbiorców. Są to m.in.: młodzież, hobbyści (akwaryści, numizmatycy), osoby chore, mieszkańcy Gdańska.

Przestrzeń działalności

Prowadzone przez organizacje pozarządowe działania dotyczą przede wszystkim województwa, regionu (57%), inaczej wyodrębnionego terytorium (terenów wiejskich, małych miasteczek, terenów przygranicznych – 34%), całego kraju (34%), najbliższego sąsiedztwa (osiedla, dzielnicy – 30%), gminy, powiatu (28%), innych krajów (10%).

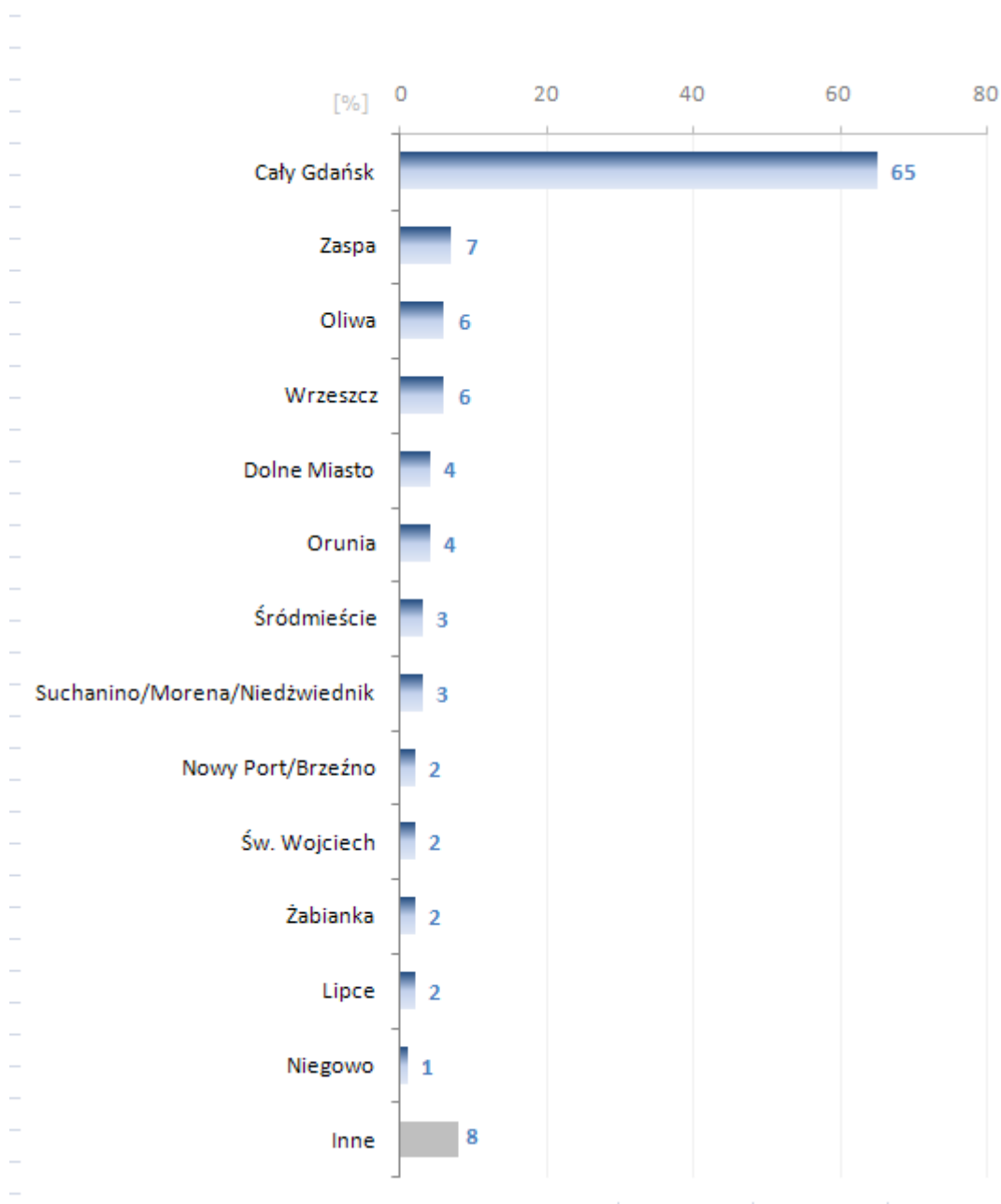
Wykres 4. Na jakim terenie prowadzone są działania organizacji?
Wartości nie sumują się do 100%, można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

65% badanych organizacji deklaruje, że ogarnia swoim zasięgiem działania cały Gdańsk. Jeśli chodzi o poszczególne dzielnice, najwięcej organizacji prowadzi działalność na Zaspie (7%), we Wrzeszczu (6%), Oliwie (6%), Dolnym Mieście (4%) i Oruni (4%).

Wykres 5. Strefy działalności w Gdańsku.

Wartości nie sumują się do 100%, można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Przeprowadzone projekty

W ciągu ostatnich 2 lat badane organizacje przeprowadziły od 0 do 2000 różnych projektów. 42% instytucji nie prowadzi projektów wcale – działa na innej zasadzie, zaś 10% trudno się do tego tematu ustosunkować. Od 0 do 10 projektów prowadzi 35% badanych organizacji (najwięcej 2 projekty: 7%), od 11 do 20 – 7% (najwięcej 12 i 15 projektów – 2%), od 21 do 100 – 6% (najwięcej 30 – 1%). Jedna organizacja zadeklarowała prowadzenie 2000 projektów (0,3%).

W żadnym przypadku całkowity czas trwania projektu/projektów nie przekroczył 6 miesięcy – tak odpowiedziało 12% badanych organizacji. Sytuacja taka, czyli istnienie

projektów, których czas trwania przekroczył 6 miesięcy, miała miejsce w od 1 do 10 projektów w 57% przypadków (najwięcej: 15% - w przypadku dwóch projektów). W przedziale 11 – 82 projektów 9% badanych organizacji stwierdziło, że ich czas trwania przekroczył 6 miesięcy. 22% badanych organizacji trudno było się ustosunkować do tego pytania.

Całkowity czas trwania najdłuższego realizowanego w ciągu ostatnich 2 lat projektu organizacji sytuuje się pomiędzy 1 a 96 miesiącami. 28% spośród wszystkich badanych organizacji realizacja najdłuższego projektu nie zajęła więcej niż rok (0 – 12 miesięcy). Dla 7% spośród wszystkich badanych organizacji były to 13 – 24 miesiące, a dla nieco ponad 1% wszystkich instytucji – więcej niż dwa lata.

Działania w sferze rynku pracy, zatrudnienia i aktywizacji zawodowej

Odbiorcy działań organizacji w liczbach

Badane organizacje, które wśród swoich pól działania wymieniły te związane z rynkiem pracy, zatrudnieniem i aktywizacją zawodową, zostały poproszone o określenie w przybliżeniu liczby odbiorców organizacji, którzy skorzystali z różnych typów wsparcia w roku 2006.

I tak:

- na temat pośrednictwa pracy wypowiadało się 108 instytucji, z których 30% (32 organizacje), uważają, że z pośrednictwa pracy skorzystało od 0 do 400 osób (po jednym wskazaniu dla każdej odpowiedzi – 5%);
- o doradztwie zawodowym wypowiadało się 56 odbiorców, z których 43% określiło, że liczba beneficjentów mieści się w przedziale: 5 – 250 osób (po jednym wskazaniu dla każdego z nich – po 4,3% dla każdej odpowiedzi);
- na temat szkoleń, kursów zawodowych, mówiło 150 badanych organizacji – a 60% z nich określiło liczbę beneficjentów na 4 – 1200 osób, najczęściej zaś 150 – 12%);
- 54 organizacje mają w sferze swoich zainteresowań aktywizację zawodową – 57% z nich określiło liczbę beneficjentów w tej dziedzinie na 2 – 300 osób; najczęściej zaś 2 – 7% wskazań);
- 109 badanych instytucji jest zainteresowanych zatrudnieniem, tworzeniem stałych miejsc pracy, 21% z nich określiło liczbę odbiorców na 1 – 5 osób (po jednym wskazaniu dla każdej odpowiedzi – po 5% dla każdej z nich);
- na temat organizowania pracy tymczasowej wypowiadało się 116 instytucji, z których 29% określiło liczbę beneficjentów na : 2 – 57 (najczęściej 8 – 12%);
- 56 instytucji wypowiadało się na temat organizowania praktyk, staży, z czego 58% uważa, że skorzystało z nich od 2 do 100 osób (z czego najczęściej 5 osób – 12% odpowiedzi);
- 43 organizacje wypowiadały się o pracy chronionej, zatrudnieniu wspomagany/socjalnym. 8% spośród instytucji zainteresowanych określiło, że beneficjentami było 5 osób;
- 50 organizacji wypowiadało się na temat usług na rzecz instytucji rynku pracy, 23% z nich określiło liczbę beneficjentów na 1 – 20 osób (po jednym wskazaniu dla każdej odpowiedzi – po 8%);
- innymi niż wymienione działania zajmowało się 48 instytucji, z których 46% wskazało, że ich odbiorcy mieszczą się w przedziale 0 – 3180 osób (najczęściej 50 oraz 1 po 11%). Jeśli chodzi o rodzaj działań były one najczęściej związane z kulturą i edukacją, turystyką oraz doradztwem).

Działalność organizacji związana z rynkiem pracy koncentruje się przede wszystkim na dzieciach i młodzieży (37%), grupach zawodowych (35%), bezrobotnych (16%), kobietach (12%), osobach chorych, niepełnosprawnych (10%), zagrożonych wykluczeniem społecznym (10%). Pozostałe działania skierowane do innych grup odbiorców stanowią 12%.

Poza działalnością w sferze rynku pracy 37% organizacji prowadzi również działania na rzecz osób zagrożonych marginalizacją społeczną .

Działania organizacji związane z przeciwdziałaniem marginalizacji społecznej

Organizacje realizują również działania adresowane do osób zagrożonych marginalizacją społeczną (99% badanych instytucji zadeklarowało ten rodzaj aktywności).

Są to następujące obszary działalności:

- informacja, poradnictwo, pomoc prawna – niecałe 10% spośród organizacji zajmujących się marginalizacją społeczną interesuje się tą właśnie dziedziną. Z tych 10% ponad 3% to instytucje, z pomocy których skorzystało nie więcej niż sto osób. Kolejne 3% - wspomogło od 101 do 500 osób, a niecały 1% - powyżej 500 osób. Maksymalna liczba osób jednorazowo korzystająca z dobrodziejstw jednej organizacji to 7000; a najczęściej dotyczyło to 50 i 150 osób (po 7% wskazań);
- rzecznictwo – około 2% wszystkich badanych organizacji zajmuje się tą dziedziną, największa jednorazowo wskazana liczba osób to 300 (11%);
- opieka stacjonarna – około 3% wszystkich badanych organizacji zajmuje się opieką stacjonarną, z czego 75% dotyczy działań do 100 osób. Największa wskazana wartość to 1240 (8%);
- pomoc medyczna, rehabilitacja – około 5% wszystkich badanych organizacji zajmuje się tą dziedziną. Z tego 67% nie więcej niż 100 osobami. Największa wartość to 1100 osób, najczęściej zaś wskazywano liczby 20 i 100 (po niecałe 10%);
- pomoc psychologiczna/opieka – około 8% spośród wszystkich badanych organizacji zajmuje się wskazaną dziedziną, z czego prawie 80% udzieliło wsparcia nie więcej niż stu osobom. Najwyższe wskazanie to 240 osób, najczęstsze zaś – 100 osób (11%);
- pomoc rzeczowa – ponad 7% wszystkich badanych organizacji zajmuje się udzielaniem pomocy rzeczowej potrzebującym, przy czym 63% robi to dla nie więcej niż 100 osób. Największa liczba beneficjentów to 2000 (3%);
- pomoc finansowa – zajmuje się nią niecałe 4% wszystkich badanych organizacji. Wszystkie działania skierowane są do niewielkich grup beneficjentów – wartość najwyższa wnosi 100 osób, zaś wskazywana najczęściej – 5 (11%).
- edukacja, oświata, wychowanie – 12% spośród wszystkich badanych organizacji zajmuje się tą dziedziną, z czego 32% więcej niż stoma osobami (najwyższe wskazanie to 3000 – 2%).
- formy pomocy specyficzne dla osób niepełnosprawnych (np. transport, rehabilitacja) – 4% spośród badanych organizacji zajmuje się tą formą pomocy, z czego 77% działa na rzecz nie więcej niż stu osób;
- inne formy działań (m.in. sportowe, rekreacyjne, zdrowotne) deklarowało około 9% badanych organizacji.

Działalność 76% badanych organizacji związana z przeciwdziałaniem marginalizacji społecznej koncentruje się na określonych grupach. Są one następujące: dzieci i młodzież (49%), osoby niepełnosprawne, chore, upośledzone (37%), rodziny patologiczne (34%), osoby starsze (7%), osoby uzależnione (i ich rodziny) oraz osoby biedne, bezdomne – po 4%, inne (np. poszkodowani, były więźniarki, ofiary przemocy w pracy) – 20%.

Personel organizacji

Władze organizacji

W badanych organizacjach pozarządowych w skład zarządu tychże wchodzi od 1 osoby (4%) do osób 40 (0,2%) – 89% stanowią organizacje, w których jest od 0 do 10 osób w zarządzie. Najczęściej liczy on sobie 5 osób (26%). Kobiet jest od 0 do 85 (98% organizacji ma do 10 kobiet w zarządzie). Najczęściej w zarządzie zasiadają dwie panie (23% odpowiedzi).

Wśród członków zarządu/rady 12% organizacji stanowią osoby, które piastują jednocześnie funkcje publiczne w instytucjach administracji publicznej lub samorządu terytorialnego, a w 33% organizacji – funkcje kierownicze w przedsiębiorstwie lub firmie komercyjnej.

Grupy wsparcia

Określając kierunki rozwoju i strategię działania organizacji, badane instytucje pozarządowe w określonym stopniu zasięgają opinii następujących grup:

- członków – 92%;
- najważniejszych partnerów organizacji – 32%
- przedstawicieli społeczności lokalnych – 28%;
- wolontariuszy – 23%;
- beneficjentów – 23%;
- pracowników – 18%;
- innych osób, np. administracji państwowej, rodziców, doradców, lekarzy, szkół, trenerów i innych – 15%.

Pracownicy organizacji

61% organizacji nie ma płatnych pracowników.

Z tytułu pracy w organizacji obecnie pobiera wynagrodzenie od jednej do 158 osób (w 77% instytucji jest to do 10 osób), najczęściej zaś – jedna osoba (21%). Jeśli chodzi o pobierające wynagrodzenie kobiety, to przedział ten dotyczy od 0 do 108 pań, najczęściej jednak tylko jednej z nich (29%). W 87% badanych organizacji sytuacja ta dotyczy od 0 do 10 pracujących kobiet.

W przeliczeniu na pełne etaty stanowi to od 0,00 do 114 etatów (przy czym zauważyć trzeba, że jedna instytucja wskazała liczbę 1120 etatów). Najczęściej jest to oczywiście jeden etat (14%). 24% organizacji – do 1 etatu, 32% - od 1 do trzech etatów, 34% od 3 do 10 etatów, 13% - od 10 do 1120 etatów.

Dla od 0 (20%) do 240 (1%) osób pracujących w organizacji stanowi ona główne miejsce pracy zarobkowej, najczęściej zaś dla jednej (23%). 62% badanych organizacji stanowi główne miejsce pracy zarobkowej dla od 1 do 10 pracowników.

Od 0 (16%) do 138 (1%) osób pobierających wynagrodzenie z tytułu pracy w organizacjach jest zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Najczęściej jest to jedna osoba (24%). W 71% badanych organizacji jest to do 10 osób. Jeśli chodzi o zatrudnienie pań waha się ono od 0 (12%) do 30 (1%), zaś najczęściej dotyczy również jednej osoby (34%). W 81% badanych instytucji dotyczy to od 1 do 10 pań.

Dodatkowo organizacje sporadycznie współpracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy z płatnymi pracownikami [od 0 (11%) do 2000 (0,7%)]. 27% spośród wszystkich badanych organizacji współpracowało z nie więcej niż 50 pracownikami (0 – 50 osób). Od 50 do 100 pracowników funkcjonowało sporadycznie w niecałym jednym procencie badanych organizacji (ponad 5% spośród organizacji współpracujących sporadycznie z płatnymi pracownikami), podobnie sprawa się miała z większą ich liczbą – 101 i więcej.

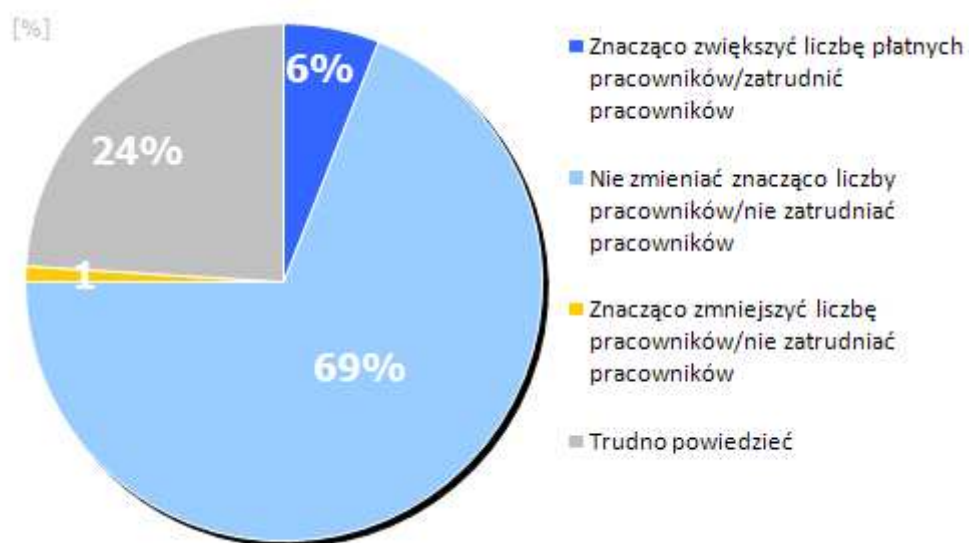
Wykształcenie wyższe posiada w organizacjach od 0% (8%) do 100% (27%) płatnych pracowników. 12% spośród wszystkich badanych organizacji ma od 0 do 50 pracowników z wykształceniem wyższym, a ponad 19% spośród wszystkich badanych – więcej, bo 51 – 100 osób z wykształceniem wyższym.

Zaledwie w 5% badanych organizacji wśród osób pobierających wynagrodzenie z tytułu pracy w nich są osoby pracujące w ramach tzw. wspomaganego zatrudnienia. Jest to od jednej do czterech osób, przy czym najczęściej zatrudniana jest jedna osoba (43%).

Są to następujące kategorie osób: odbywające zasadniczą służbę wojskową (3% organizacji, 2 – 3 osoby), bezrobotne w ramach wykonywania prac publicznych (1% organizacji, 2 osoby), wychodzące z długotrwałego bezrobocia (4%, 1 – 2 osoby), będące na emeryturze lub rencie (44% organizacji, 1 – 15 osób, najczęściej jedna – 40%), powyżej 50. roku życia (62% organizacji, 1 – 20 osób, przy czym jedna organizacja wskazała tu liczbę 2222 osób, najczęściej dwie – 29%), niepełnosprawne ruchowo (6% organizacji, 1, 2 lub 4 osoby, najczęściej jedną – 50%), niepełnosprawne intelektualnie (2% organizacji, 1 – 2 osoby, po 50%), wchodzące na rynek pracy – młodzież (27% organizacji, 1 – 22 osób, najczęściej jedną – 42%), bezdomne wychodzące z bezdomności (3% organizacji, 1 – 2 osób, najczęściej jedną – 67%), pracujące w domu z powodów zdrowotnych (2% organizacji, 1 – 2 osób, po 50%), pracujące w domu z powodów rodzinnych (3% organizacji, 1 – 2 osoby, najczęściej dwie – 67%), powracające na rynek pracy po odbyciu kary pozbawienia wolności (2% organizacji, 2 lub 6 osób, po 50%), niedawno przybyłe do Polski (2% organizacji, 1 – 2 osoby, po 50%).

W ciągu najbliższych 12 miesięcy badane organizacje nie planują zmieniać znacząco liczby pracowników/zatrudnić pracowników – tak odpowiedziało 69% badanych organizacji. O znaczącym zwiększeniu liczby płatnych pracowników mówiło 6% interesujących nas instytucji, o zmniejszeniu – na szczęście tylko 1%.

Wykres 6. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy Państwa organizacja planuje...

Głównym powodem, dla którego badane organizacje nie zamierzają zatrudniać lub zwiększać liczby swoich pracowników, jest to, że organizacji nie stać na zatrudnienie i w najbliższym czasie nie widzą szans na utrzymanie pracowników (58%). Kolejne badane instytucje nie widziały takiej potrzeby, bo nie zamierzają rozwijać działalności (34%), stoją na stanowisku, że organizacje pozarządowe powinny działać w możliwie największym stopniu w oparciu o pracę społeczną (31%), obawiają się, że mogłyby nie podołać formalnościom i obowiązkom związanym z posiadaniem pracowników (8%), przeżywają trudności i muszą ograniczyć działalność (7%), kończą działalność (3%), nie mogą znaleźć kandydatów spełniających ich oczekiwania (2%), mają inne powody, np. ograniczenia statutowe, brak pieniędzy (6%).

Członkowie organizacji

97% organizacji deklaruje, że posiada członków.

22 506 to największa liczba obecnie należących do organizacji członków, jaka została wymieniona przez jedną instytucję. Od 0 do 50 członków posiada 48% spośród wszystkich badanych organizacji, od 51 do 100 członków – 11% spośród wszystkich badanych organizacji, a od 101 do 500 – 13% tych instytucji. 3% spośród wszystkich badanych organizacji posiada członków, których liczba zawiera się w przedziale 501 – 1000, a 4% - powyżej 1000. Najwięcej, bo 6% badanych organizacji, stwierdziło, że ich instytucja posiada 15 członków.

Jeśli chodzi o obecność kobiet wśród członków badanych organizacji, to rzecz przedstawia się następująco: od 0 do 50 pań jest w 55% badanych organizacji, 51 – 100 w 8% spośród wszystkich badanych organizacji, a w 6% 101 – 500 pań-członków. Powyżej 1000 kobiet-członków jest w 2% wszystkich badanych organizacji. Najczęściej organizacje (8%) deklarowały, że mają 10 kobiet-członków.

Badane stowarzyszenia deklarowały, że walne zgromadzenie członków ich stowarzyszeń najczęściej organizowane są raz w roku (40%), a następnie: rzadziej niż raz na dwa lata (24%), raz na dwa lata (17%), częściej niż raz w roku (15%). W zgromadzeniach tych zazwyczaj uczestniczy większość członków stowarzyszeń (62%), mniej niż połowa (15%), połowa (12%), wszyscy (6%), bardzo niewielu (1%).

Od 0% do 30% aktywnych członków ma 33% spośród wszystkich badanych instytucji. 23% instytucji poziom aktywności swoich członków określa w przedziale 31% – 60%. Od 61% do 100% członków aktywnie włącza się w życie 21% badanych organizacji. 12% badanych instytucji – najwięcej – określiło liczbę aktywnych członków na poziomie 50%.

W 42% organizacji jest od 0% do 30% członków całkowicie biernych, niewłączających się w życie organizacji, niepojawiających się na walnych zebraniach, nieuiszczających składek. Więcej, bo od 31% do 60% jest ich w niecałych 10% instytucji, zaś 61% – 100% członków biernych jest w 6% wszystkich badanych organizacji. Najwięcej, bo 14% badanych organizacji, określiło liczbę członków pasywnych na poziomie 20%.

Są organizacje, w których nikt nie płaci regularnie składek (4%), są również takie, w których składki są uiszczane regularnie przez wszystkich (18%). 21% wszystkich badanych organizacji deklaruje, że od 0% do 50% członków regularnie płaci składki. Zgodnie z danymi od 47% badanych instytucji 51% – 100% członków tych organizacji składki opłaca regularnie.

Od 0 do 50 członków 69% spośród wszystkich badanych organizacji lub przedstawicieli jej władz regularnie pracuje na rzecz danej instytucji, nie pobierając za to wynagrodzenia. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku 4% spośród wszystkich badanych instytucji w stosunku do 51 – 100 członków. Powyżej 100 członków regularnie pracuje bez wynagrodzenia w 3% badanych organizacji. Największy procent instytucji stwierdził, że pracuje tak 5 oraz 10 osób (oba wskazania po 9%).

Zewnętrzni wolontariusze

W pracach 38% badanych organizacji uczestniczą wolontariusze.

Od 1 (2%) do 1200 (1%) wolontariuszy w ciągu ostatniego roku – przynajmniej raz – zaangażowało się w działania organizacji (1 – 10 osób: 51,2% organizacji, 11 – 20: 13,9%, 21 – 30: 4,6%, 31 – 40: 2%, 41 – 60: 4,7%, 61 – 100: 4%, 101 – 1200: 6,2%. 14% nie znało odpowiedzi na to pytanie).

Najczęściej (16%) organizacje wskazywały, że było to 10 osób. W ciągu ostatniego roku ściślej związanych z organizacją (tzn. systematycznie i często – nie rzadziej niż

raz w miesiącu – angażowało się w pracę tejże) było 5 osób (13%). Jeśli chodzi o udział kobiet to najczęściej były to dwie panie (18%).

33% wolontariuszy (13% „zawsze”, 20% „na ogół”) ma zwracane koszty, jakie ponoszą w pracy (np. koszt dojazdów do pracy, podróży). 57% wolontariuszy tych kosztów zwracanych („na ogół” 27% i „nigdy” 30%) nie ma. Z dokładnie takimi samymi odsetkami mamy do czynienia w przypadku objęcia wolontariuszy ubezpieczeniem OC i ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków (33%: „zawsze tak” 13%, „na ogół tak” 20%, 57%: „na ogół nie” 27%, „nigdy” 30%).

W 62% przypadków wolontariusze przechodzą przez wewnętrzne lub zewnętrzne szkolenie przygotowujące ich do pracy („na ogół tak” 36%, „zawsze tak” 25%), zaś 30% szkoleń takich nie przechodzi („na ogół nie” 18%, „nigdy” 12%).

34% wolontariuszy ma podpisany rodzaj porozumienia/umowy określający wzajemne relacje wolontariusza i organizacji („zawsze tak” 13%, „na ogół tak” 21%), natomiast 58% wolontariuszy umów takich nie ma („na ogół” 32%, „nigdy” 27%).

W zdecydowanej większości wolontariusze (67%) nie przechodzą badań lekarskich i szkoleń BHP. Odsetek osób, którym organizacje zapewniają badania i szkolenia, wynosi 21%, z czego zaledwie 4% ma je zawsze.

Finanse organizacji – sytuacja finansowa w roku 2006

Przychody organizacji w roku 2006

71% badanych respondentów precyzyjnie określiło wielkość rocznych przychodów organizacji w roku 2006:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	7,2%
101	500 PLN	2,6%
501	1000 PLN	3%
1001	5000 PLN	10%
5001	10 000 PLN	6,3%
10 001	50 000 PLN	16,4%
50 001	100 000 PLN	6,5%
100 001	500 000 PLN	8,4%
500 001	1 mln PLN	2,8%
1 mln PLN	6 mln PLN	5,6%
trudno powiedzieć		29,2%

29% organizacji nie podało kwot ich rocznych przychodów. Natomiast ponad połowa z nich (58%) określiła odpowiednie wartości w zaproponowanych przedziałach:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	12,7%
101	500 PLN	4,8%
501	1000 PLN	15,9%
1001	5000 PLN	12,7%
5001	10 000 PLN	7,9%
10 001	50 000 PLN	12,7%
50 001	100 000 PLN	9,5%
100 001	500 000 PLN	12,7%
500 001	1 mln PLN	3,2%
1 mln PLN	6 mln PLN	1,6%
trudno powiedzieć		4,8%

Przychody organizacji w roku 2002

42% badanych respondentów precyzyjnie określiło wielkość rocznych przychodów organizacji w roku **2002**:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	6,5%
101	500 PLN	2,6%
501	1000 PLN	0,9%
1001	5000 PLN	5,1%
5001	10 000 PLN	2,8%
10 001	50 000 PLN	9,6%
50 001	100 000 PLN	2,6%
100 001	500 000 PLN	6,3%
500 001	1 mln PLN	2,6%
1 mln PLN	6 mln PLN	2,8%
trudno powiedzieć		58,6%

59% organizacji nie podało konkretnych kwot rocznych przychodów organizacji. Natomiast prawie połowa z nich (47%) określiła odpowiednie wartości w zaproponowanych przedziałach:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	1,8%
101	500 PLN	7,3%
501	1000 PLN	11,9%
1001	5000 PLN	13,8%
5001	10 000 PLN	7,3%
10 001	50 000 PLN	24,8%
50 001	100 000 PLN	7,3%
100 001	500 000 PLN	14,7%
500 001	1 mln PLN	3,7%
1 mln PLN	6 mln PLN	1,8%
trudno powiedzieć		5,5%

Przychody organizacji w roku 2003

46% badanych respondentów precyzyjnie określiło wielkość rocznych przychodów organizacji w roku **2003**:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	8,4%
101	500 PLN	2,6%
501	1000 PLN	1,2%
1001	5000 PLN	4,4%
5001	10 000 PLN	2,8%
10 001	50 000 PLN	9,1%
50 001	100 000 PLN	3,3%
100 001	500 000 PLN	8,6%
500 001	1 mln PLN	1,4%
1 mln PLN	6 mln PLN	3,7%
trudno powiedzieć		54,5%

54% organizacji nie podało konkretnych kwot rocznych przychodów organizacji. Natomiast ponad jedna piąta z nich (47%) określiła odpowiednie wartości w zaproponowanych przedziałach:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	2,8%
101	500 PLN	8,3%
501	1000 PLN	11%
1001	5000 PLN	14,7%
5001	10 000 PLN	11%
10 001	50 000 PLN	24,8%
50 001	100 000 PLN	3,7%
100 001	500 000 PLN	11,9%
500 001	1 mln PLN	1,8%
1 mln PLN	6 mln PLN	4,6%
trudno powiedzieć		5,5%

Przychody organizacji w roku 2004

48% badanych respondentów precyzyjnie określiło wielkość rocznych przychodów organizacji w roku **2004**:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	7,2%
101	500 PLN	2,3%
501	1000 PLN	2,1%
1001	5000 PLN	4,7%
5001	10 000 PLN	4,4%
10 001	50 000 PLN	10,3%
50 001	100 000 PLN	4%
100 001	500 000 PLN	7,9%
500 001	1 mln PLN	1,9%
1 mln PLN	6 mln PLN	3,4%
trudno powiedzieć		51,2%

Również 52% organizacji nie podało konkretnych kwot rocznych przychodów organizacji. Natomiast ponad jedna piąta z nich (42%) określiła odpowiednie wartości w zaproponowanych przedziałach:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	2,7%
101	500 PLN	9,7%
501	1000 PLN	9,7%
1001	5000 PLN	15%
5001	10 000 PLN	9,7%
10 001	50 000 PLN	23%
50 001	100 000 PLN	6,2%
100 001	500 000 PLN	12,4%
500 001	1 mln PLN	1,8%
1 mln PLN	6 mln PLN	4,4%
trudno powiedzieć		5,3%

Koszty poniesione przez organizację w 2006 roku

59% badanych organizacji precyzyjnie określiło wielkość kosztów poniesionych przez organizację w roku 2006:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	4%
101	500 PLN	2,8%
501	1000 PLN	3,3%
1001	5000 PLN	7,5%
5001	10 000 PLN	6,3%
10 001	50 000 PLN	13,8%
50 001	100 000 PLN	5,1%
100 001	500 000 PLN	8,6%
500 001	1 mln PLN	2,6%
1 mln PLN	6 mln PLN	5,1%
trudno powiedzieć		40,9%

41% organizacji nie podało konkretnych kwot rocznych przychodów organizacji, ale niemalże wszystkie określiły odpowiednie wartości w zaproponowanych przedziałach:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	6,8%
101	500 PLN	5,6%
501	1000 PLN	6,8%
1001	5000 PLN	16,4%
5001	10 000 PLN	7,3%
10 001	50 000 PLN	21,5%
50 001	100 000 PLN	9%
100 001	500 000 PLN	16,4%
500 001	1 mln PLN	3,4%
1 mln PLN	6 mln PLN	5,7%
trudno powiedzieć		1,1%

Całkowita wartość majątku (rzeczowego i finansowego), będącego w posiadaniu organizacji

61% badanych organizacji precyzyjnie określiło całkowitą wielkość majątku (rzeczowego i finansowego) organizacji:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	18,5%
101	500 PLN	2,3%
501	1000 PLN	1,4%
1001	5000 PLN	6,8%
5001	10 000 PLN	5,4%
10 001	50 000 PLN	9,8%
50 001	100 000 PLN	2,3%
100 001	500 000 PLN	5,8%
500 001	1 mln PLN	0,9%
1 mln PLN	6 mln PLN	3,5%
trudno powiedzieć		2,8%

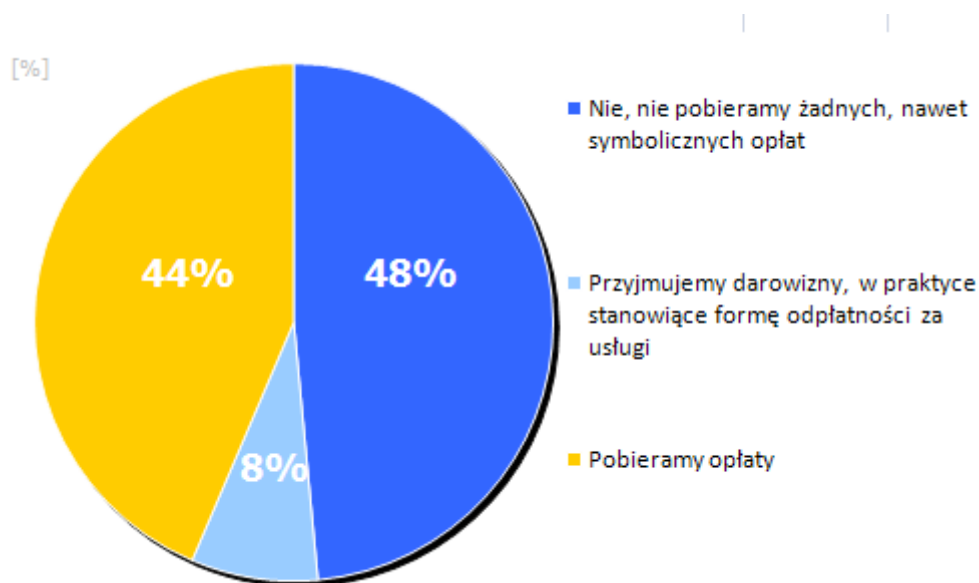
39% organizacji nie podało konkretnych kwot określających wielkość majątku organizacji, ale niemalże wszystkie określiły odpowiednie wartości w zaproponowanych przedziałach:

Od	Do	Procent organizacji
0	100 PLN	19,7%
101	500 PLN	1,9%
501	1000 PLN	3,8%
1001	5000 PLN	17,8%
5001	10 000 PLN	15,9%
10 001	50 000 PLN	14%
50 001	100 000 PLN	7%
100 001	500 000 PLN	8,3%
500 001	1 mln PLN	3,8%
1 mln PLN	6 mln PLN	5,8%
trudno powiedzieć		1,9%

Oplaty

Procent badanych organizacji, które deklarują, że pobierają opłaty (44%) jest zbliżony do odsetka instytucji, które deklarują, że nie pobierają żadnych, nawet symbolicznych opłat (49%). 8% organizacji przyjmuje darowizny, które w praktyce stanowią formę odpłatności za usługi.

Wykres 7. Czy Państwa organizacja pobiera w jakiejkolwiek formie opłaty?

Opłaty pobierane są następująco: składki wpłacane przez członków, finansujące wspólne działania na ich rzecz (53%), częściowa lub całkowita odpłatność za usługi/produkty ponoszona przez odbiorców (35%), kontraktowanie usług publicznych przez administrację publiczną (3%), inne (7%, np. organizacja imprez, wpływy z biletów – 30%, dotacje – 19%, usługi reklamowe/promocyjne – 11%, darowizny – 11%, usługi szkoleniowe – 7%).

Działalność gospodarcza i odpłatna działalność nie dla zysku

Statut 55% badanych organizacji dopuszcza prowadzenie działalności odpłatnej nie dla zysku, a 28% instytucji – prowadzenie działalności gospodarczej.

49% organizacji nie prowadzi i nigdy nie prowadziło odpłatnej działalności nie dla zysku, 45% instytucji działalność taką prowadzi, a 6% - nie prowadzi, choć prowadziło kiedyś.

Organizacje prowadzące działalność odpłatną nie dla zysku, rozpoczęły ją w różnych latach: 5% w latach 40., 3% w latach 50., 3% w latach 60., 2% w latach 70., 2% w latach 80., 36% w latach 90., 49% w latach 2000 – 2007.

73% badanych instytucji nie prowadzi i nigdy nie prowadziło działalności gospodarczej, 23% działalność prowadzi, a 4% - nie robi tego, choć w przeszłości działalność taką prowadziło.

Organizacje, które prowadzą działalność gospodarczą, czynią to od: lat 40. – 9%, lat 50. – 3%, lat 60. – 3%, lat 80. – 3%, lat 90. – 26%, 2000 – 2007 – 56%.

Rodzaje prowadzonych działalności

Organizacje, które prowadzą działalność odpłatną nie dla zysku lub działalność gospodarczą, poproszone zostały o zdefiniowanie rodzaju tej działalności. Najczęściej wymieniano działalność szkoleniową (50%), a następnie: organizację i obsługę imprez (37%), usługowo-handlową (23%), wynajem/dzierżawę pomieszczeń (17%), działalność wydawniczą (16%), działalność turystyczną lub transportową (9%), działalność produkcyjną (4%). Inny rodzaj działalności, np. wykonawstwo analiz, ekspertyz, działalność terapeutyczna, administrowanie o obiektem handlowym, parkingiem, wykonywany jest przez 27% organizacji.

Motywy prowadzenia działalności

Podstawowymi motywami, dla których badane organizacje prowadzą działalność gospodarczą/odpłatną, są:

- zwrot kosztów prowadzonej działalności statutowej (79%);
- pozyskiwanie jak największej ilości środków finansowych dla realizacji celów statutowych, rozwiązywania ważnych problemów społeczności lokalnej (np. ekologicznych, społecznych, edukacyjnych, infrastrukturalnych – 68%);
- zwiększanie niezależności finansowej organizacji, różnicowanie źródeł przychodów organizacji (49%);
- poprawa sytuacji materialnej członków/pracowników organizacji (11%);
- dostarczanie usług/produktów niezbędnych dla funkcjonowania lokalnej społeczności, które nie były wcześniej odpowiednio zaspokajane/dostarczane (np. usług transportowych, ochroniarskich, informatycznych itp. – 7%);
- dostarczanie członkom/pracownikom usług (np. zdrowotnych, rehabilitacyjnych, mieszkaniowych, transportowych, opiekuńczych) dostosowanych do ich potrzeb lub/i możliwości ekonomicznych (6%);
- zapobieganie sytuacji, w której odbiorcy naszych usług/produktów korzystają z nich bez uzasadnionej potrzeby, tylko dlatego, że są świadczone nieodpłatnie (ludzie nie szanują rzeczy, które mogą mieć za darmo – 6%);
- zapewnianie członkom pomocy finansowej w wypadku trudności życiowych lub niespodziewanych zdarzeń losowych (np. ubezpieczenia wzajemne, kasy zapomogowe – 5%);
- wspieranie rozwoju działalności gospodarczej przedstawicieli lokalnej społeczności lub określonych grup (5%);
- dostarczanie produktów dobrej jakości, w oparciu o odpowiednie standardy etyczne i środowiskowe, produkowanych przez lokalnych producentów (4%);
- angażowanie podopiecznych w aktywność zawodową, tworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych trudnościami na rynku pracy (np. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, z problemami zdrowotnymi, uzależnionych, więźniów – 1%);
- współpraca gospodarcza pomiędzy członkami, wspólna produkcja/działalność

-
- gospodarcza/handlowa (1%);
 - upodmiotowienie pracowników – zapewnienie im większego udziału w procesie zarządzania i organizacji warunków ich pracy, zapewnianie członkom możliwości oszczędzania środków finansowych lub ich pożyczania – lokat, kredytów, pożyczek (1%);
 - inny cel (np. pozyskiwanie środków na działalność statutową, wspieranie dobrych praktyk biznesowych, rozwój sprawności fizycznej i umysłowej uczniów – 6%).

Z powyższych motywów, badane organizacje wyodrębniły pięć obecnie najważniejszych, dla których podejmują działalność gospodarczą/odpłatną. Są to: zwrot kosztów prowadzonej działalności statutowej (35%), pozyskiwanie jak największej ilości środków finansowych dla realizacji celów statutowych, rozwiązywania ważnych problemów społeczności lokalnej (np. ekologicznych, społecznych, edukacyjnych, infrastrukturalnych – 30%), zwiększanie niezależności finansowej organizacji, różnicowanie źródeł przychodów organizacji (20%), poprawa sytuacji materialnej członków/pracowników organizacji (4%), dostarczanie usług/produktów niezbędnych dla funkcjonowania lokalnej społeczności, które nie były wcześniej odpowiednio zaspokajane/dostarczane (np. usług transportowych, ochroniarskich, informatycznych itp. – 3%).

Przychody z racji prowadzenia działalności

W ciągu ostatnich 2 lat roczne przychody przeważającej liczby organizacji z tytułu działalności gospodarczej/odpłatnej nie zmieniły się w sposób znaczący (55%). 18% badanych instytucji przyznało, że ich przychody raz się zwiększały, a raz zmniejszały. Znacząco zmniejszyły się przychody 8% organizacji, a znacząco zwiększyły – 6%.

Strategia rozwoju

26% organizacji posiada strategię rozwoju swojej działalności gospodarczej/odpłatnej, a 60% – nie dysponuje takową.

Cel strategii na najbliższy okres objęty planowaniem jest różny dla różnych organizacji i sprecyzowało go zaledwie 5% z nich. Wśród planów znalazły się m.in. plany przetrwania, ograniczenia do minimum działalności odpłatnej, rozwoju różnego rodzaju usług.

Forma

Działalność gospodarcza 84% badanych organizacji pozarządowych prowadzona jest wewnątrz struktury organizacyjnej, bez wyodrębnienia (jako jeden z projektów

organizacji). 16% instytucji prowadzi działalność również wewnątrz struktury, ale w formie zakładu/ów na ograniczonym lub pełnym rozrachunku. 5% organizacji działalność gospodarczą prowadzi na zewnątrz własnej struktury i jest ona realizowana przez zewnętrzny podmiot lub podmioty.

W ponad połowie badanych organizacji przedmiot działalności gospodarczej i statutowej organizacji pokrywają się w całości lub dużej części (51%). O częściowym pokrywaniu się mówi 41% badanych, a o całkowitej rozdzielności 5%.

Bilans zysków i strat

W ciągu ostatniego roku działalność gospodarcza 42% organizacji przyniosła zysk. W przypadku 40% nie było ani znaczącego zysku, ani znaczącej straty, natomiast 16% badanych instytucji poniosło stratę. 3% badanych sprawa ta nie dotyczy, gdyż rozpoczęli swoją działalność w roku 2006.

Ceny produktów i usług

Zdaniem 57% badanych instytucji wśród oferowanych przez organizacje produktów/usług są takie, których cena kalkulowana jest mniej więcej na poziomie bezpośrednich kosztów produkcji. Nieco tylko mniejszy odsetek respondentów uważa, że jest to powyżej bezpośrednich kosztów produkcji, aby uzyskać środki na ich inne działania (51%). 20% przebadanych organizacji pozarządowych twierdzi, że wśród oferowanych przez organizacje produktów są również takie, których cena skalkulowana jest poniżej bezpośrednich kosztów produkcji (np. ze względu na dofinansowanie tej działalności z innych źródeł).

Ustalając cenę sprzedawanych produktów/usług, można brać pod uwagę różne czynniki. W przypadku badanych firm decydujące znaczenie miały: realne możliwości finansowe odbiorców działań społecznych organizacji (jak najbardziej przystępna cena – 59%), koszty wytworzenia dóbr/usług (44%) oraz ustalenia poczynione ze sponsorami działań (np. administracją publiczną – 29%).

Zatrudnienie pracowników

Zakład/przedsiębiorstwo, w którym prowadzona jest zlecona na zewnątrz struktury działalność gospodarcza organizacji zatrudnia obecnie od 0 (14%) do 10 (29%) pracowników. W przeliczeniu na pełne etaty wychodzi: 1, 4, 5, 7 lub 8 (wszystkie po 20%). Wśród osób pobierających wynagrodzenie z tytułu pracy w tym zakładzie/przedsiębiorstwie nie ma osób pracujących w ramach tzw. wspomaganego zatrudnienia (refundacja części kosztów zatrudnienia).

Plany na najbliższe 2 lata

Jeśli chodzi o plany badanych organizacji związane z działalnością gospodarczą na najbliższe 2 lata, to podsumować je można następująco: rozwijanie działalności gospodarczej (58%), utrzymanie działalności gospodarczej na podobnym poziomie jak obecnie (39%). Żadna z badanych organizacji nie zadeklarowała zmniejszenia skali, zawieszenia lub zakończenia działalności gospodarczej.

Plany organizacji związane z działalnością odpłatną na najbliższe 2 lata: utrzymanie tej działalności na podobnym poziomie jak obecnie (49%), rozwijanie działalności odpłatnej (39%), zmniejszanie skali tej działalności (1%) – np. z powodu dążenia do oparcia działalności organizacji na pozyskanych środkach publicznych. Żadna z badanych organizacji nie zadeklarowała, że zamierza zakończyć swoją działalność odpłatną.

Problemy utrudniające prowadzenie działalności

Najważniejszymi problemami utrudniającymi organizacjom prowadzenie działalności gospodarczej/odpłatnej są:

- trudności związane z pozyskiwaniem środków finansowych na inwestycje (53%);
- złe prawo, problemy formalno/prawne (28%);
- lokalne układy, utrudniające nam funkcjonowanie na rynku (21%);
- nadmierna biurokracja administracji publicznej, bezzasadne kontrole itp. (19%);
- nadmiernie wysokie podatki, obciążenia fiskalne, brak zachęt dla przedsiębiorców (18%);
- zła koniunktura na rynku, niezależne od nas warunki gospodarcze (18%);
- trudności w pozyskaniu odpowiednich pracowników/personelu (15%);
- niechęć ze strony innych organizacji lub okolicznych przedsiębiorców, traktujących nas jak konkurencję (12%);
- brak doświadczenia, odpowiedniej wiedzy (12%);
- brak wsparcia szkoleniowego/doradczego dostosowanego do specyfiki organizacji pozarządowych (10%);
- brak popytu na nasze usługi/produkty (10%);
- odwrócenie się od organizacji jej dotychczasowych sponsorów (9%);
- niska jakość naszych usług/produktów (4%);
- zły odbiór działalności gospodarczej przez bezpośrednich odbiorców usług organizacji, niechęć do ponoszenia opłat (3%);
- inne, np. brak środków finansowych, problemy lokalowe (19%).

W ciągu najbliższych 2 lat 60% badanych organizacji (spośród tych, które nie prowadzą działalności odpłatnej nie dla zysku) nie planuje rozpoczęcia działalności

odpłatnej nie dla zysku. 13% badanych zastanawiało się nad tym, ale jeszcze nie podjęło decyzji o jej rozpoczęciu, a 5% planuje rozpoczęcie działalności. 19% nie zastanawiało się nad tą kwestią bądź jest im ciężko ustosunkować się do tego tematu.

Większe odsetki organizacji (spośród tych, które nie prowadzą działalności gospodarczej) nie planują założenia w ciągu najbliższych 2 lat działalności gospodarczej (72%). 13% zastanawiało się nad tym, ale jeszcze nie podjęło decyzji o jej rozpoczęciu. 8% planuje założenie działalności gospodarczej, a 19% nie zastanawiało się nad tym tematem.

Plany usługowo-produktowe

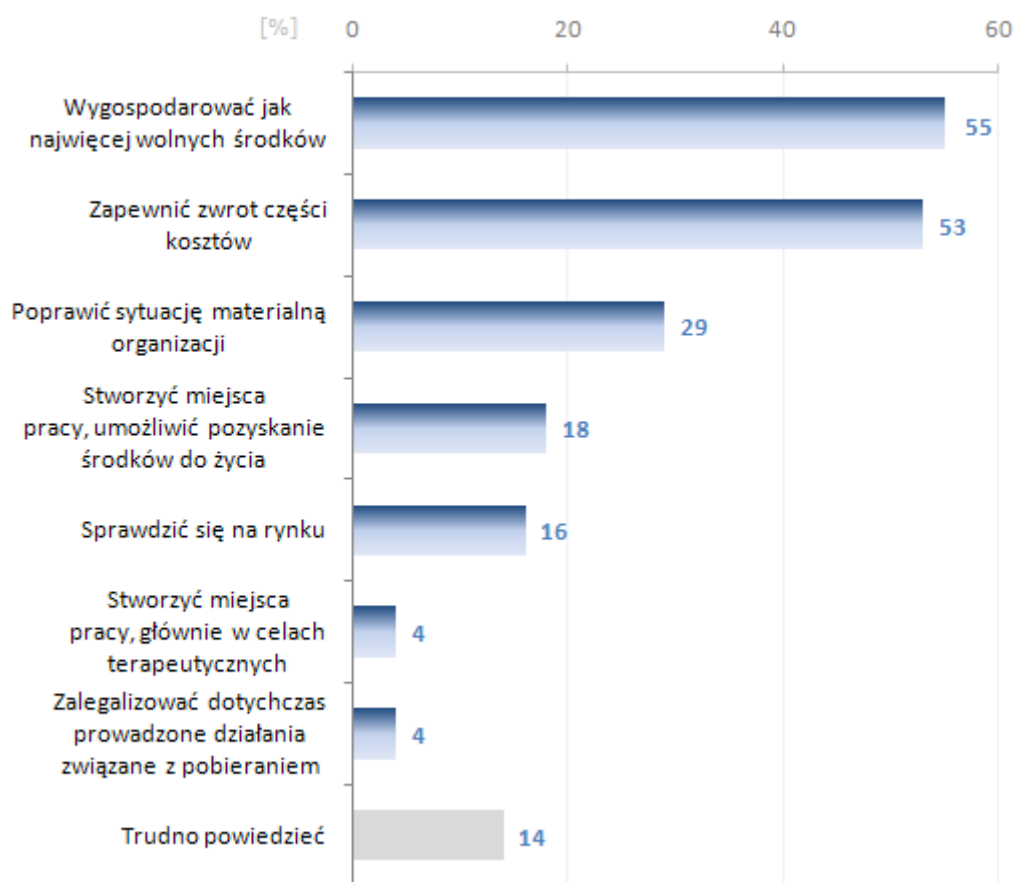
Badane organizacje – te, które planują rozpoczęcie działalności odpłatnej/gospodarczej – zamierzają dostarczać w ramach planowanej działalności następujące produkty/usługi: szkolenia (44%), organizacja imprez (18%), działalność wydawnicza (18%), wynajem (6%), inne, np. usługi noclegowe, kursy przygotowujące do matury, agencja pracy tymczasowej itp. (50%).

Powody uruchomienia działalności

Najważniejsze powody uruchomienia działalności gospodarczej/odpłatnej: zapewnienie zwrotu części kosztów świadczonych usług (53%), wygospodarowanie jak najwięcej wolnych środków, którymi można swobodnie dysponować (55%), chęć poprawy sytuacji materialnej członków/pracowników organizacji (29%).

Wykres 8. Dlaczego przede wszystkim myślicie Państwo o uruchomieniu działalności gospodarczej/odpłatnej?

Wartości nie sumują się do 100%, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

Diagnoza dziedzin do pomocy

Dziedzinami, w których organizacje prowadzące lub pragnące uruchomić działalność gospodarczą/odpłatną, potrzebowałyby pomocy, są przede wszystkim: uzyskanie dostępu do kapitału/kredytów (43%), miejsce (lokal, teren) do uruchomienia produkcji/dostarczania usług (33%), marketing (28%), tworzenie biznes planu (25%), nabywanie umiejętności związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem (21%), nabywanie umiejętności niezbędnych do wytworzenia określonych produktów/usług (9%), inne, np. księgowość, wsparcie sprzętowe – 6%.

Przyczyny niepodejmowania działalności

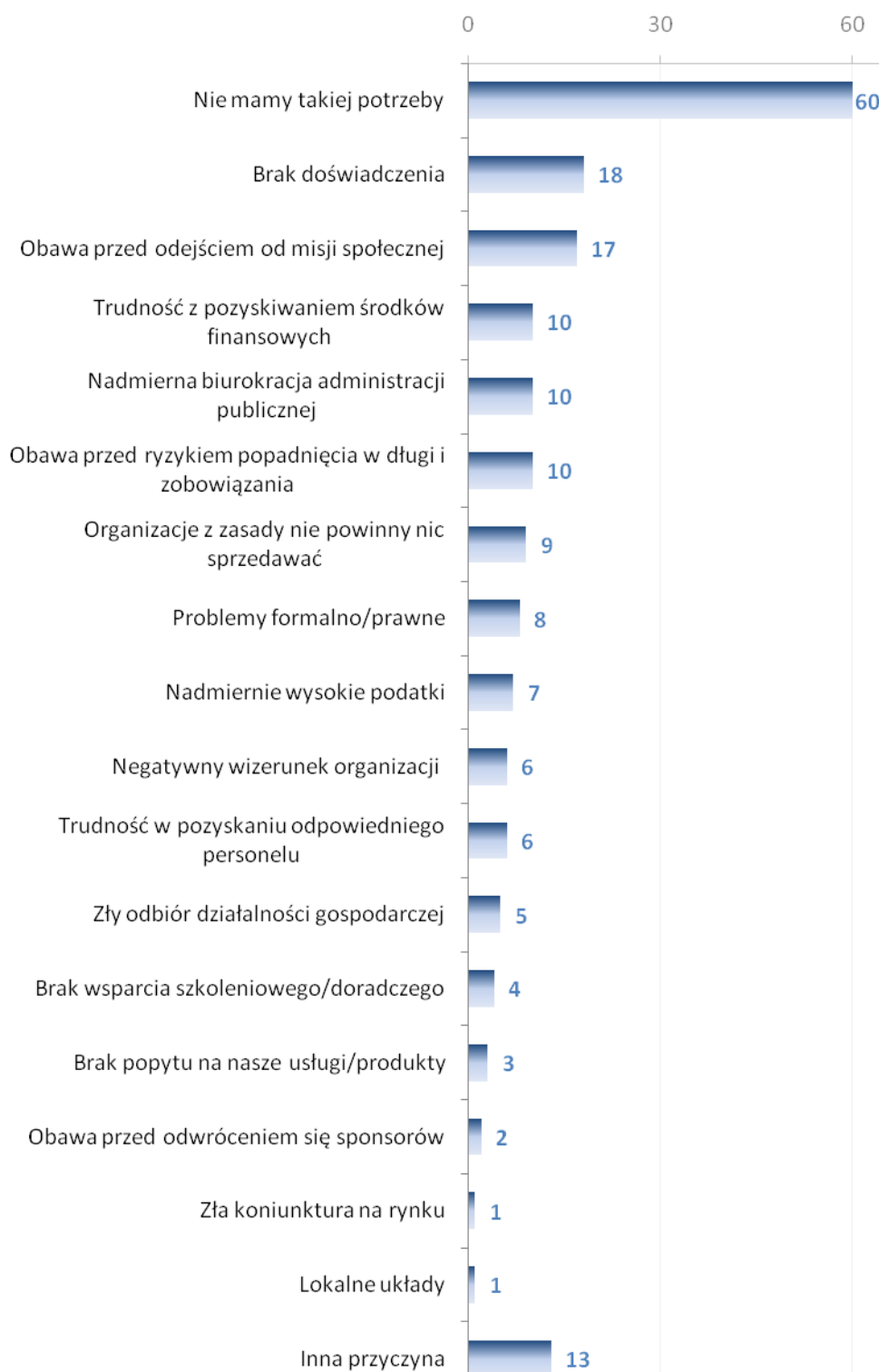
Podstawową przyczyną, która sprawia, że organizacje nie decydują się na podejmowanie działalności gospodarczej lub odpłatnej, jest brak potrzeby

prowadzenia takiej działalności (odpowiedziało tak prawie 60% badanych organizacji).

Przyczyny inne niż wymienione stanowiły 13% odpowiedzi i były to m.in.: ograniczenia statutowe – 71%, zawieszenie/likwidacja działalności – 19%, brak funduszy – 10%.

Wykres 9. Jakie przyczyny decydują o tym, że nie zamierzacie Państwo podejmować działalności gospodarczej?

Wartości nie sumują się do 100%, można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Ekonomia społeczna

42% badanych organizacji zetknęło się z pojęciem „ekonomia społeczna” i wie, co ono oznacza (54% spośród tych właśnie osób uważa, że określenie to odnosi się do ich organizacji). Osób, które z pojęciem się zetknęły, ale nie do końca wiedzą, jaką treść ze sobą niesie, jest mniej, bo 32%. Z terminem nie zetknęło się 19% respondentów, a 7% trudno się do tego tematu ustosunkować.

Przedsiębiorstwo społeczne

Termin „przedsiębiorstwo społeczne” jest prawie tak samo znany, jak i nieznan: po 33% organizacji deklaruje, że termin zna i wie, co oznacza (33,4%), jak i to, że nie zna go wcale (33,2%). Osób, które pojęcie znają, choć brak im pewności co do jego znaczenia, jest 25%. 9% nie ma zdania na ten temat. 74% osób w badanych organizacjach, spośród tych, które orientują się w znaczeniu tego terminu, uważa, że to określenie nie odnosi się do ich organizacji.

Trzeci sektor

49% badanych organizacji zna i rozumie określenie „trzeci sektor”, w dodatku 77% twierdzi, że odnosi się ono do ich organizacji. Znających, ale nie do końca uświadamiających sobie jego znaczenie, jest 19%. 25% nie zna tego pojęcia, a 7% nie ma zdania na ten temat.

Źródła finansowania organizacji w roku 2006

Podstawowe źródła finansowania organizacji w roku 2006 to:

- **Źródła publiczne – rządowe (środki ministerstw, agencji rządowych, wojewodów).**
30% badanych organizacji korzystało z tego źródła. 21% spośród wykorzystujących to źródło finansowania organizacji określiło jego udział procentowy w ogólnej kwocie przychodów organizacji w roku 2006 na 0 – 30%. O udziale w wysokości 31 – 60% mówiło 14% badanych, a o przedziale 61 – 100% - 8% organizacji. Najczęściej poziom finansowania był na poziomie 10%. Kwotowo ww. finansowanie respondenci umiejscowili w przedziale 3 zł – 305 tysięcy PLN (0 – 50 000: 9% organizacji wykorzystujących ww. źródło finansowania; 50 001 – 100 000: 0,5%; 100 001 i więcej – 0,2%).
- **Źródła publiczne – zagraniczne programy pomocowe (w tym środki przedakcesyjne Unii Europejskiej np. Phare, Sapard, Access, środki pomocowe rządów innych państw)**

7% badanych organizacji wykorzystuje to źródło finansowania. 55% spośród tych organizacji określiło to finansowanie na poziomie 0% - 10% (najczęściej 5%), reszta: 11 – 100%. Jeśli chodzi o kwotowe określenie udziału tego źródła, to jest ono nadzwyczaj szacunkowe, gdyż określiły je zaledwie 3 instytucje, co ciekawe – wszystkie powyżej 50 000 PLN.

- **Źródła publiczne – środki funduszy strukturalnych Unii Europejskiej (np. SPO RZL, ZPORR, LEADER, EQUAL itp.)**

6% badanych organizacji korzysta z tego źródła finansowania. Zaledwie połowa tej grupy (11 instytucji) podzieliła się informacjami na temat środków funduszy strukturalnych. Udział ww. środków w finansowaniu został określony na 5% - 100% (zdecydowanie najwięcej na poziomie 20 – 30%: 27% wskazań).

- **Źródła samorządowe (środki gminy, powiatu lub samorządu wojewódzkiego)**

48% badanych organizacji wykorzystuje źródła samorządowe. Konkretnych wskazań udzieliło 111 badanych instytucji, co stanowi 54% wszystkich organizacji, które wykorzystują ww. źródła. 48% spośród tych organizacji uważa, że udział tego źródła jest na poziomie 0 – 30%, 19%: 31 – 60%, a 15%: 61 – 100%. Kwotowo zaś: 2 500 – 1 379 650 PLN. Organizacje najczęściej wskazywały poziom 15% oraz 20%.

- **Wsparcie od innych krajowych organizacji pozarządowych (w szczególności fundacji)**

7% organizacji wykorzystuje to źródło finansowania. Z danych zebranych od 15 instytucji (50% organizacji, które wykorzystują wsparcie od innych krajowych organizacji pozarządowych) wynika, że procentowo kształtuje się to na poziomie od 2% - do 90% (najczęściej 5%).

- **Wsparcie od innych zagranicznych organizacji pozarządowych (w szczególności zagranicznych fundacji)**

7% organizacji wykorzystuje ww. źródło finansowania. Według udzielających odpowiedzi 16 organizacji (57% organizacji wykorzystujących dane źródło) procentowy udział tego finansowania zawrzeć można w przedziale: 1% - 72,3%, z czego 49% to udziały od 0 do 10% (10% było zresztą wartością wskazywaną najczęściej). Kwotowo natomiast: 9 tysięcy – 50 tysięcy PLN.

- **Darowizny od osób fizycznych (poza wpływami z 1%)**

45% organizacji korzysta z tego źródła finansowania. Spośród nich 48% zadeklarowało konkretne udziały procentowe darowizn. I tak: 43% organizacji

wskazało, że jest to od 0,1% do 10%, 26% - od 11% do 50%, a 9% od 51% do 100%. Pozostałe organizacje (11%) zakres wykorzystania darowizn przedstawiły w przedziale kwotowym: 500 PLN – 70 184 PLN.

- **Darowizny od instytucji i firm**

49% badanych organizacji gdańskich korzysta z darowizn od instytucji i firm. Ponad połowa z nich (53%) określa udział procentowy tego źródła finansowania na poziomie następującym: 0% - 10% (37%); 11% - 50% (31%) oraz 51% - 100% (16%). Pozostałe 16% przedstawiło konkretne kwoty: 2 tysiące PLN – 236 tysięcy PLN.

- **Dotacja przekazana przez inny oddział/element tej samej organizacji (jeśli organizacja jest częścią większej struktury)**

10% badanych organizacji korzysta z tego źródła finansowania. Jego udział procentowy 19 instytucji (44% wszystkich korzystających zeń) sytuują następująco: 1% - 100% (przy czym zdecydowanie najwięcej udziału jest do 50%, a procent wskazywany najczęściej to 30).

- **Składki członkowskie**

81% organizacji korzysta ze źródła finansowania, jakim są składki członkowskie. Nie robi tego zaledwie 19% badanych instytucji. Udział procentowy tego źródła w ogólnej kwocie przychodów organizacji w roku 2006 jest określany następująco: 0,01% - 100% (z czego 100% jest wartością wskazywaną najczęściej). 18% spośród wszystkich badanych organizacji stanowią te, które deklarują, że udział składek członkowskich w ogólnej kwocie przychodów organizacji w roku 2006 wynosi 0 – 10%, zaś 15% - to organizacje określające, że udział ten wynosi 91 – 100%.

- **Dochody z kampanii, zbiórek publicznych, akcji charytatywnych (np. cegiełki, pocztówki)**

9% badanych organizacji korzysta z tego źródła finansowania. 46% z tych właśnie instytucji wskazały zakres, w jakim źródło powyższe jest wykorzystywane: dla 53% jest to 0% - 10%, a dla 41%: 11% - 100%. Dochody z kampanii, zbiórek publicznych, akcji charytatywnych itp. są najczęściej wykorzystywane w przypadku w 5, 10 i 20%.

- **Odsetki bankowe, zyski z kapitału żelaznego, lokaty, udziały i akcje.**

29% organizacji korzysta z tego źródła finansowania. Spośród nich 46% organizacji określiło zakres korzystania z tego źródła finansowania: 68% na 0 – 10%, 7% na 11 – 100%, a reszta określiła się w kwotach (od około 40 zł do ponad 25 tysięcy PLN).

-
- **Dochody z majątku np. wynajmu lokali, sprzętu, praw majątkowych itp.**
15% organizacji wykorzystuje to źródło finansowania, a spośród nich 42% twierdzi, że czyni to w następującym zakresie procentowym: 0 – 10% (43%), 11 – 30% (27%), 31 – 100% (19%). Reszta organizacji posługiwała się kwotami: 10, 16 i 18 tysięcy PLN.
 - **Opłaty (zwroty kosztów) w ramach odpłatnej działalności statutowej organizacji (nie będącej działalnością gospodarczą) zgodnie z Ust. o działalności pożytku publicznego.**
25% organizacji korzysta z tego źródła finansowania. 47% spośród tych organizacji określiły, w jakim stopniu źródło to jest wykorzystywane: w dwóch przypadkach jest to wartość jednakowa: po 33% przypadków w przedziałach 0 – 10% oraz 11 – 50%, natomiast 51 – 100% (27%). Reszta badanych organizacji określiła się kwotowo.
 - **Dochody z działalności gospodarczej (jeśli organizacja prowadziła działalność gospodarczą w roku 2006)**
19% badanych organizacji korzystało z tego źródła finansowania. Spośród tych instytucji 48% wskazało zakres, w którym powyższe źródło finansowe było wykorzystywane: 22% określiło przedział 0 – 10%, 14%: 11 – 30%, 17%: 31 – 50%, 33%: 51 – 100%. Najczęściej określano udział procentowy tego źródła w ogólnej kwocie przychodów organizacji w roku 2006 na poziomie 10%.
 - **Dochody z przekazania 1% podatku (dotyczy organizacji pożytku publicznego)**
27% wszystkich badanych organizacji korzystało z ww. źródła finansowania w następującym przedziale procentowym: 0,012% – 85,68%. Spośród nich 49% określiło następujące przedziały – 54%: 0 – 10%; 21%: 11 – 30%, 12%: 31 – 100%. Pozostali wskazali kwoty od 535 PLN do 23 246,77 PLN. Najczęściej dochody z przekazania 1% podatku stanowiły 10% udziału w ogólnej kwocie przychodów organizacji w roku 2006.
 - **Z innych źródeł** (m.in. opłat, odpłatności, czesnego, środków własnych, nawiązek sądowych, odszkodowań i in.) skorzystało około 16% organizacji w zakresie od 5 do 90%.

Organizacje, które z jakichś powodów nie odpowiedziały na pytanie poprzednie, zostały poproszone o wskazanie czterech głównych źródeł finansowania organizacji w

roku 2006. Są to: składki członkowskie (80%, z czego 25% pierwszych wskazań), źródła samorządowe (środki gminy, powiatu lub samorządu wojewódzkiego – 42%), darowizny od instytucji i firm oraz darowizny od osób fizycznych (poza wpływami z 1%) po 35%.

Tryb uzyskania środków publicznych rządowych lub samorządowych

Organizacje, które w roku 2006 korzystały ze środków publicznych rządowych lub samorządowych, zostały poproszone o wskazanie trybów, w jakich je uzyskały. Najwięcej, bo aż 85% dokonało tego w wyniku otwartych konkursów w trybie innym niż ust. *Prawo zamówień publicznych* – np. *Ust. o pożytku publicznym*, a następnie: zwyczajowego dofinansowania, bez konkursu (19%), innej formie, np. grantów, dotacji, umów zleceń (10%), przetargów w trybie *ustawy Prawo zamówień publicznych* (5%).

Jeśli chodzi o otwarte konkursy w trybie innym niż ustawa *Prawo zamówień publicznych*, to 21% organizacji stanęło do jednego z nich, a 1% do 80. W żadnym konkursie dofinansowania nie otrzymało 5% badanych organizacji, zaś w 60 – 1% badanych instytucji. Szczegółowe dane przedstawiają się następująco: 1 – 5 konkursów: 75%, 6 – 10 konkursów: 14%, 11 – 15 konkursów: 4%, 16 – 20 konkursów: 3%, 21 – 100 konkursów: 4%.

W przypadku przetargów w trybie ustawy *Prawo zamówień publicznych*, rzecz ma się następująco: w 2 i 3 – wzięło udział po 30% badanych instytucji, a w 4, 5 i 11 – po 14%. Dofinansowanie otrzymało po 17% organizacji startujących w 1, 3, 5, 11 przetargach oraz 33% instytucji startujących w dwóch przetargach.

W kwestii zwyczajowego dofinansowania, bez konkursu badane organizacje starały się o otrzymanie 1, 2, 4, 5 oraz 24 takich dofinansowań. Udało się to 63% raz w roku, 25% - dwa razy w roku oraz po 4% cztery, pięć i dwadzieścia cztery razy w roku.

13% badanych organizacji w roku 2006 realizowało kontrakty ze środków publicznych. Zdecydowanie najwięcej – 43% organizacji – jeden kontrakt, 33% - dwa, 10% - trzy, po 3% - 4, 5, 24 i 50.

Umowy wieloletnie

89% instytucji nie realizowało w roku 2006 umów wieloletnich. 11% badanych organizacji pozarządowych w Gdańsku zrealizowało w roku 2006 następujące ilości umów: 1 – 69%, 2 – 23%, 3 – 8%.

Praktyki finansowe, zarządzanie finansami

Wynagrodzenia w organizacji

Maksymalna wielkość wynagrodzenia brutto została oceniona na podstawie odpowiedzi 428 instytucji, z których 70% odmówiło lub nie ustosunkowało się do pytania.

Wynagrodzenia pozostałej części, tj. 30% spośród wszystkich badanych organizacji przedstawiają się następująco:

0 – 1000 PLN: 12% wszystkich badanych organizacji, a 40% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

1001 – 2000 PLN: 8% wszystkich badanych organizacji, a 25% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

2001 – 4000 PLN: 6% wszystkich badanych organizacji, a 19% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

4001 i więcej: 4% wszystkich badanych organizacji, a 13% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

Średnia wielkość miesięcznego wynagrodzenia brutto została oceniona na podstawie odpowiedzi 428 instytucji, z których 28% odmówiło lub nie ustosunkowało się do pytania.

0 – 1000 PLN: 15% wszystkich badanych organizacji, a 53% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

1001 – 2000 PLN: 9% wszystkich badanych organizacji, a 31% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

2001 – 4000 PLN: 3% wszystkich badanych organizacji, a 11% spośród tych, które udzieliły odpowiedzi.

4001 i więcej: brak.

Prowadzenie księgowości

81% badanych organizacji deklaruje prowadzenie księgowości, natomiast co do tego faktu pewne nie jest 4% instytucji. 16% księgowości nie prowadzi.

W 31% organizacji księgowość prowadzona jest przez osobę bez formalnych uprawnień, np. skarbnika, również 31% organizacji zatrudnia księgową lub księgowego, posiadającego formalne uprawnienia do prowadzenia księgowości, 26% zleca księgowość na zewnątrz, w innych formach, np. wolontariatu – 10%.

Zarządzanie środkami finansowymi

Posiadanymi środkami finansowymi badane organizacje zarządzają najczęściej poprzez przechowywanie ich na rachunkach bieżących w bankach (83%), 26% przechowuje je w gotówce, 16% zakłada lokaty terminowe, 3% inwestuje we własną działalność gospodarczą, 1% dokonuje zakupu akcji lub innych papierów wartościowych, 0,5% - kupuje obligacje Skarbu Państwa.

Majątek organizacji

Poza bieżącymi środkami zdecydowana większość organizacji nie dysponuje żadnym istotnym majątkiem (75%). Jeśli jednak jest, to najczęściej w formie posiadanych na własność lokali i nieruchomości (8%), środków transportu (5%), gruntów (5%), praw majątkowych (2%), udziałów w spółkach i innych przedsięwzięciach komercyjnych (1%), innego majątku (np. nieruchomości, obiektów, wyposażenia, sprzętu) o znacznej wartości (5%). Kapitał rezerwowy (żelazny), znaczny fundusz statutowy posiada 7% badanych organizacji. Skrajne wartości tego kapitału prezentują cyfry: 1000 PLN – 329 tysięcy PLN.

Rezerwy finansowe

71% badanych organizacji praktycznie nie posiada rezerw finansowych, zaś 9% - nie orientuje się w temacie. 21% organizacji posiadających rezerwy deklaruje, że przy założeniu zachowania ciągłości działań, wystarczyłyby one na 1 (1,2% - najczęstsze wskazanie) – 120 miesięcy (0,2%).

Poszukiwanie środków

8% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na inwestycję w działalność gospodarczą. Próbowало je uzyskać z własnych, wewnętrznych źródeł (3,6%), w formie bezzwrotnej pomocy (darowizny, dotacje – 1,6%), kredytu lub innych usług finansowych ze strony banku (0,7%) lub pożyczki ze strony innych instytucji nie będących instytucjami finansowymi (0,2%).

11% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na inwestycje nie związane z działalnością gospodarczą i próbowało je uzyskać w formie bezzwrotnej pomocy (darowizny, dotacje – 4%), z własnych, wewnętrznych źródeł (3%), kredytu lub innych usług finansowych ze strony banku (1%) lub pożyczki ze strony innych instytucji nie będących instytucjami finansowymi (0,2%).

28% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środki na wkład własny w projekt i próbowało je uzyskać w formie bezzwrotnej pomocy (darowizny,

dotacje – 12%), własnych, wewnętrznych źródeł (6%), kredytu lub innych usług finansowych ze strony banku (1%).

17% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na zabezpieczenie płynności finansowej organizacji i próbowało je uzyskać w formie bezzwrotnej pomocy (darowizny, dotacje – 6%), z własnych, wewnętrznych źródeł (3%), kredytu lub innych usług finansowych ze strony banku (1%).

Poczynione inwestycje

14% badanych gdańskich organizacji pozarządowych poczyniło w ciągu ostatnich 2 lat znaczące inwestycje i uczyniło to w następującej formie:

- nieruchomości (lokale, biura, grunty) do 10 tysięcy włącznie – 67%;
- nieruchomości (lokale, biura, grunty) powyżej 100 tysięcy – 33%;
- ruchomości (wyposażenie, sprzęt itp.) do 10 tysięcy włącznie – 75%;
- ruchomości (wyposażenie, sprzęt itp.) powyżej 10 tysięcy do 50 tysięcy – 22%;
- ruchomości (wyposażenie, sprzęt itp.) powyżej 50 tysięcy do 100 tysięcy – 3%;
- wartości niematerialne i prawne (licencje, patenty itp.) do 10 tysięcy włącznie – 71%;
- wartości niematerialne i prawne (licencje, patenty itp.) powyżej 10 tysięcy do 50 tysięcy – 29%.

Najczęściej inwestycje powyższe finansowane były ze środków własnych, niepochodzących z działalności gospodarczej organizacji (40%), a w następnej kolejności ze środków własnych, pochodzących z działalności gospodarczej organizacji (38%), dotacji publicznych (23%), funduszy europejskich (11%), kredytów (9%), innych (np. chesnego, spadku, pożyczek, darowizn itp.) – 19%.

Gwarancje finansowe

97% organizacji w ciągu ostatnich dwóch lat nie potrzebowało gwarancji finansowych. Pozostałe 3%, które gwarancji takich potrzebowało, najczęściej.... nie uzyskało ich lub uzyskało z banków lub Urzędu Marszałkowskiego.

Banki

82% badanych organizacji posiada rachunek w banku. Najczęściej wykorzystywane (w ciągu ostatnich 12 miesięcy) produkty i usługi bankowe, to: przelewy, wpłaty/wypłaty gotówki (89%), rachunki (70%), elektroniczne/telefoniczne usługi bankowe (22%), zlecenia stałe, polecenia zapłaty (19%), karty bankowe (18%), depozyty/lokaty bankowe (9%), doradztwa (2%), kredytów obrotowych (1%),

gwarancji/poręczeń (1%), jednostek funduszy inwestycyjnych, akcji, obligacji (1%), kredytów inwestycyjnych (0,4%), innych (np. czeków – 1%).

90% badanych organizacji pozarządowych w ciągu ostatnich 3 lat nie zmieniło banku. W przypadku pozostałych 10% o zmianie banku zdecydowały względy finansowe (67%), atrakcyjniejsza oferta (17%), względy inne (np. parking) – 21%.

Najważniejszym względem, który respondenci braliby pod uwagę przy wyborze banku, byłaby jego bezpośrednia bliskość, dostępność oddziału (67%), a następnie: atrakcyjne warunki, ceny proponowane przez bank (61%), dobra, fachowa obsługa (44%), dostępność/możliwość wykonywania operacji przez Internet (36%), niewielka ilość formalności wymaganych przez bank (26%), zrozumienie/branie przez bank pod uwagę specyfiki organizacji pozarządowych (26%), możliwość skorzystania z usług doradczych (11%), dostępność/możliwość wykonywania operacji przez telefon (4%), społeczny charakter banku (np. bank spółdzielczy, SKOK itp.) – 1%, inne – 4%.

W kwestii **brakujących** usług finansowych prym zdaniem badanych organizacji pozarządowych wiodą: pakiety usług przeznaczonych specjalnie dla organizacji społecznych (21%), kredyty adekwatne do ich potrzeb i możliwości (9%), lokat o odpowiednich dla nich terminach, regułach naliczania odsetek (5%), gwarancje, poręczenia (5%), systemu do zarządzania zbieraniem składki członkowskiej (4%), usługi związane z przelewami, transakcjami zagranicznymi (2%), doradztwa w zakresie zarządzania finansami (2%), dodatkowych usług finansowych, np. księgowych, inwestycyjnych (0,3%).

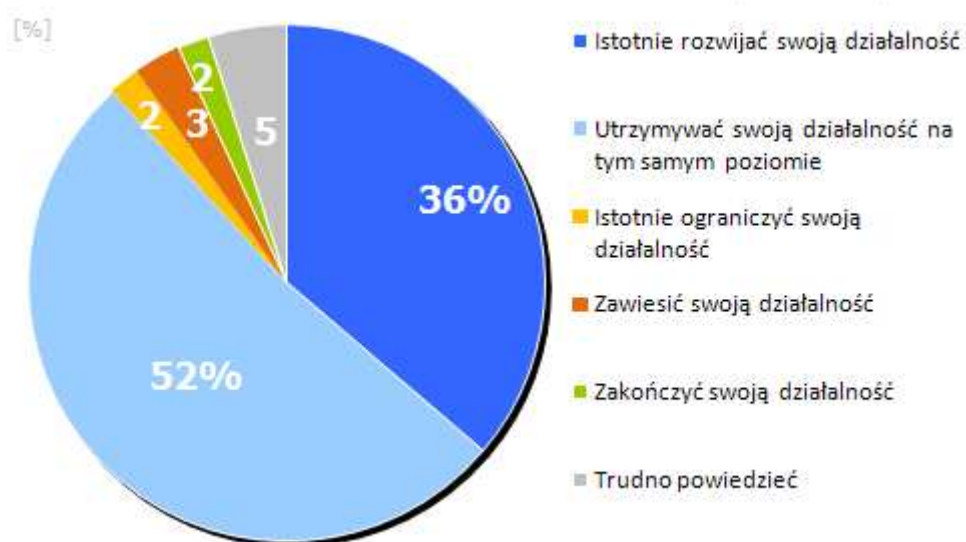
Podkreślić należy, że większość badanych instytucji jest w chwili obecnej zadowolona z funkcjonowania swoich banków: nie brakuje im żadnych usług finansowych i są zadowoleni z oferty (68%).

Funkcjonowanie organizacji

Plany związane z działalnością

W najbliższym czasie większość organizacji zamierza utrzymywać swoją działalność na tym samym poziomie (53%), 37% natomiast zamierza istotnie ją rozwinąć. Zawiesić działalność zamierza 3% badanych organizacji, a po 2% zakończyć i istotnie ją ograniczyć.

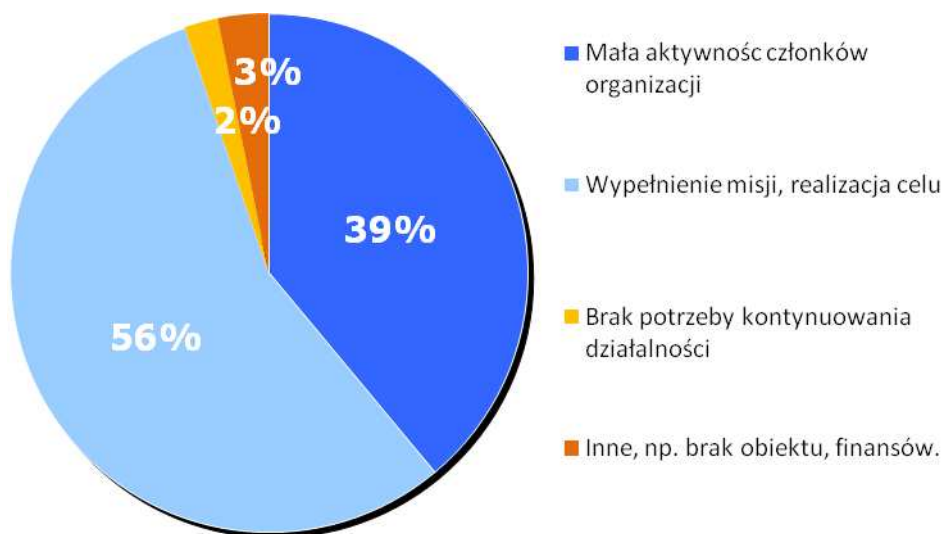
Wykres 10. Czy w najbliższym czasie Państwa organizacja zamierza:

Powody ograniczenia, zawieszenia, zakończenia działalności

Ograniczenie, zawieszenie i zakończenie działalności spowodowane będzie w 30% przypadków małą aktywnością członków organizacji. W 13% misja, do której organizacja została powołana, zakończyła się. 9% badanych organizacji komunikuje brak potrzeby kontynuowania działalności. Ponad 60% badanych organizacji odczuwa brak finansów, obiektu, w którym mogliby prowadzić działalność i inne dolegliwości.

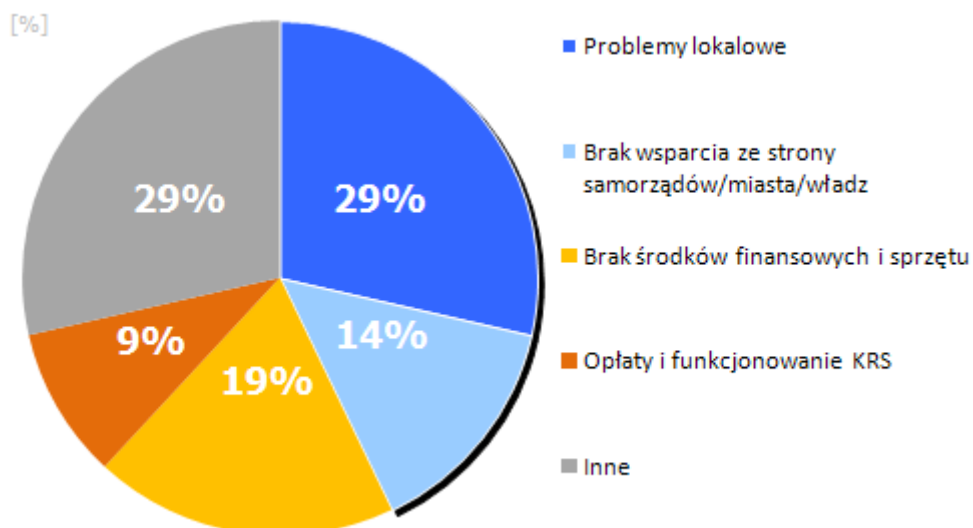
Wykres 11. Z jakiego powodu organizacja zamierza ograniczyć działalność?

Problemy organizacji

Zdecydowanie najbardziej odczuwalnym problemem w życiu badanych organizacji w ciągu ostatnich dwóch lat były trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań organizacji (42%). Natomiast najczęściej zdecydowanie nieodczuwalne były konflikty z innymi instytucjami (oprócz organizacji pozarządowych) – 55%.

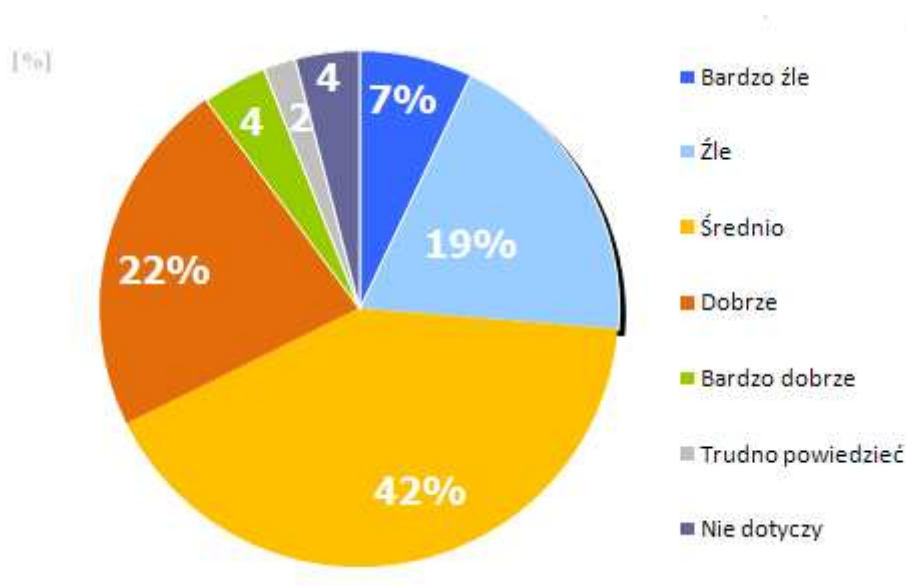
Wykres 12. Inne silnie odczuwane problemy.

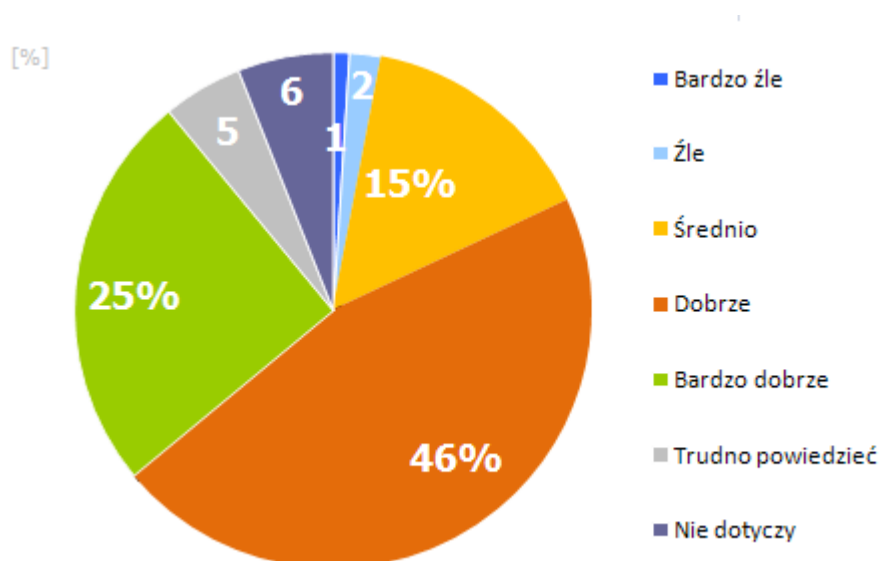
Diagnoza obecnej sytuacji

Najgorzej (skumulowane procenty odpowiedzi „bardzo źle” i „źle” oceniana jest sytuacja finansowa organizacji (27%) oraz stan i poziom wyposażenia organizacji (27%). Najlepiej (skumulowane procenty odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”) oceniane są kompetencje osób pracujących w organizacjach (83%) oraz jakość usług prowadzonych przez organizację (81%).

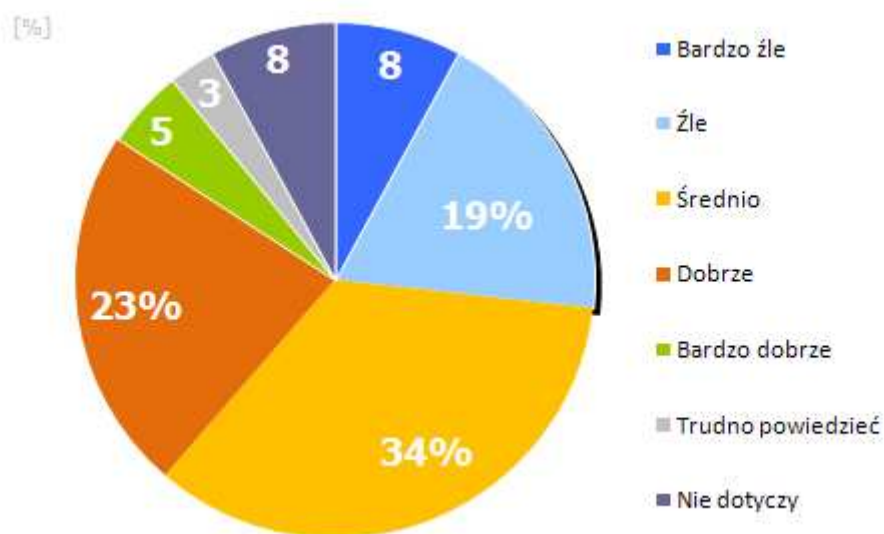
Wykres 13. Sytuacja finansowa w organizacji.

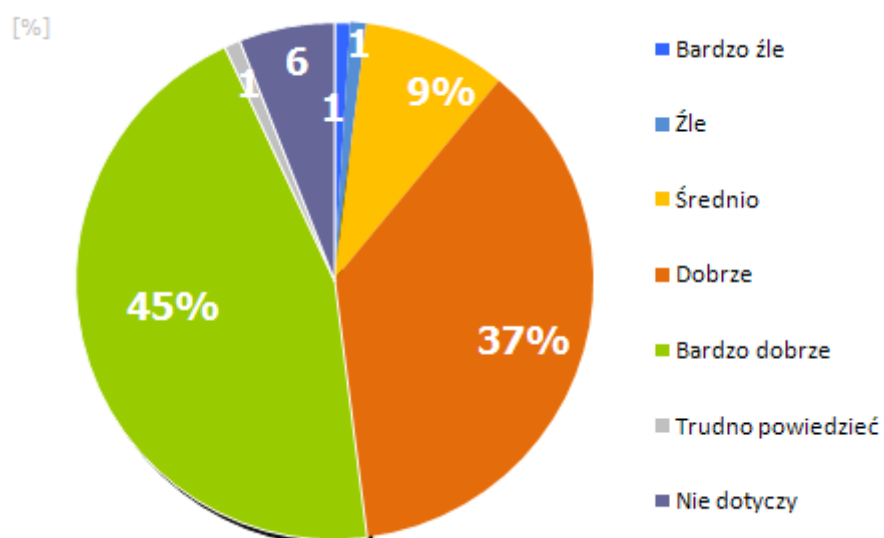
Wykres 14. Jakość zarządzania finansami w organizacji.

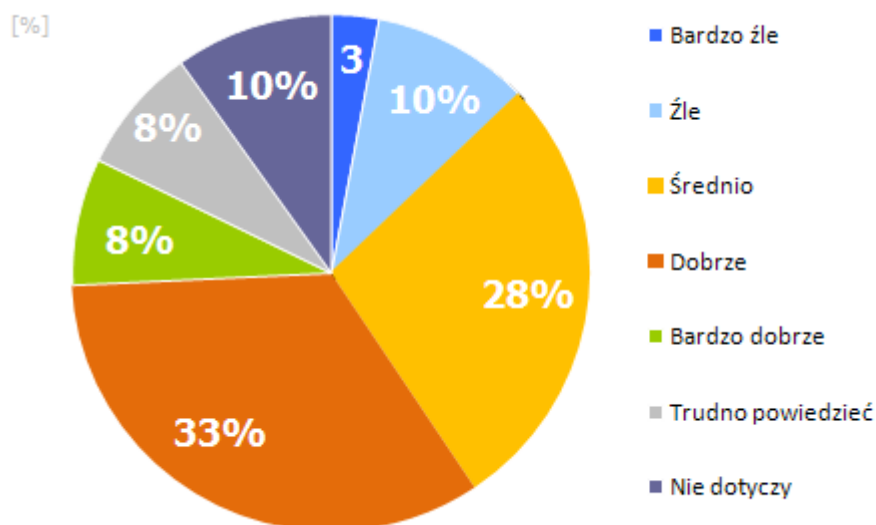
Wykres 15. Stan i poziom wyposażenia Państwa organizacji.

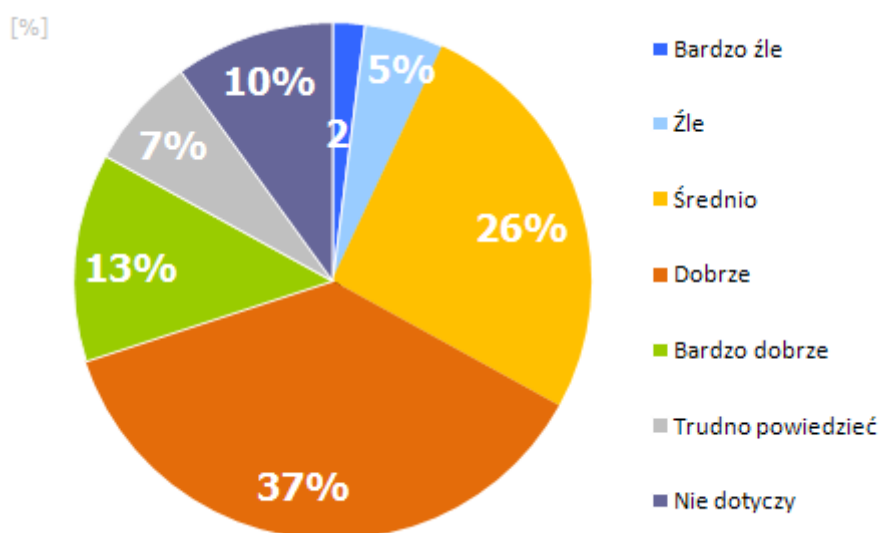
Wykres 16. Kompetencje osób pracujących w Państwa organizacji.

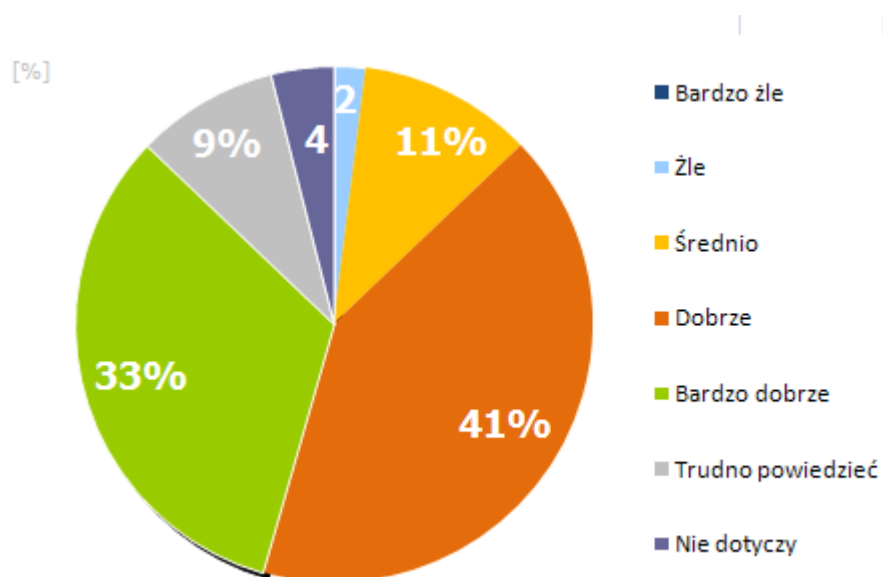
Wykres 17. Poziom współpracy pomiędzy Państwa organizacją a instytucjami publicznymi i samorządowymi.

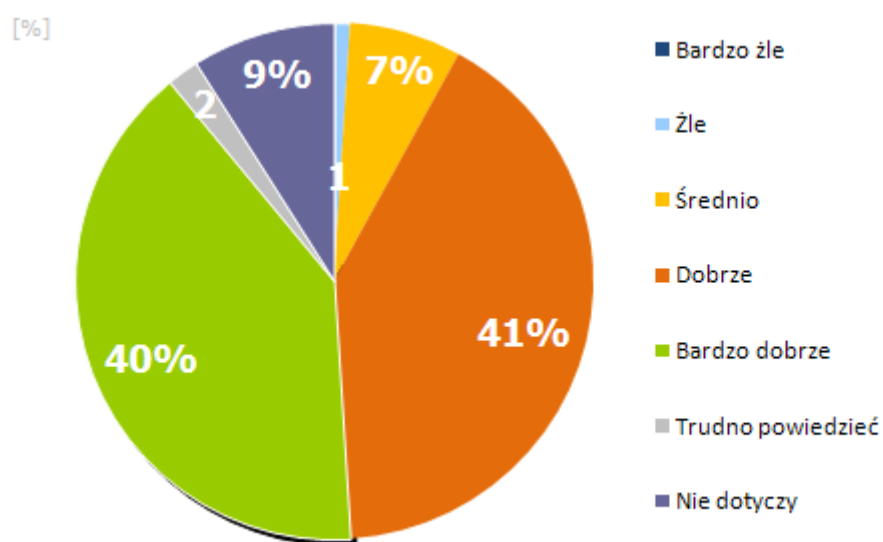
Wykres 18. Poziom współpracy pomiędzy Państwa organizacją a innymi podobnymi organizacjami.

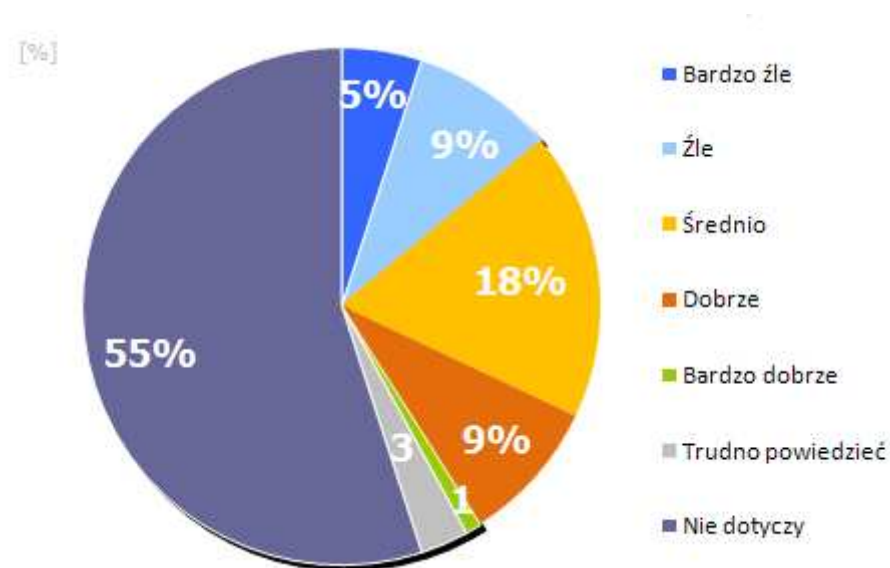
Wykres 19. Wizerunek społeczny/reputacja Państwa organizacji.

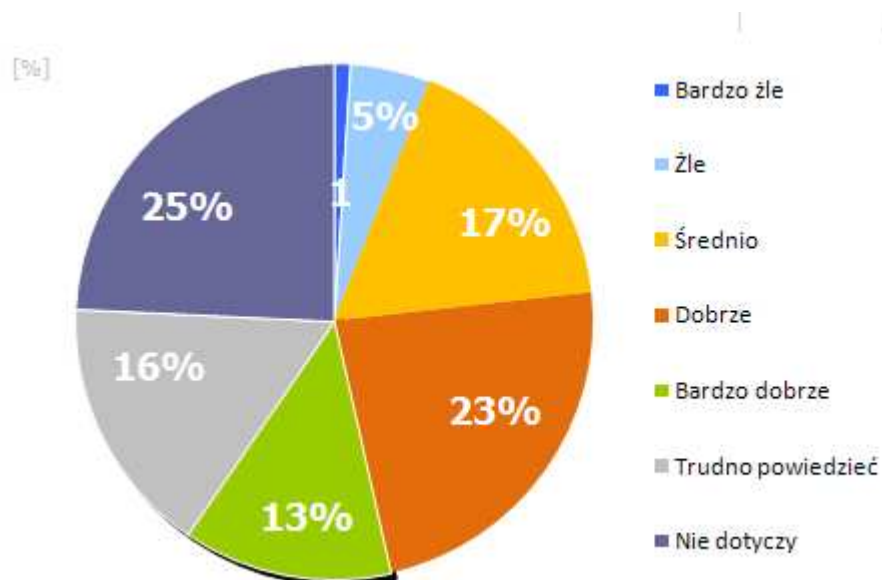
Wykres 20. Jakość usług świadczonych przez Państwa organizację.

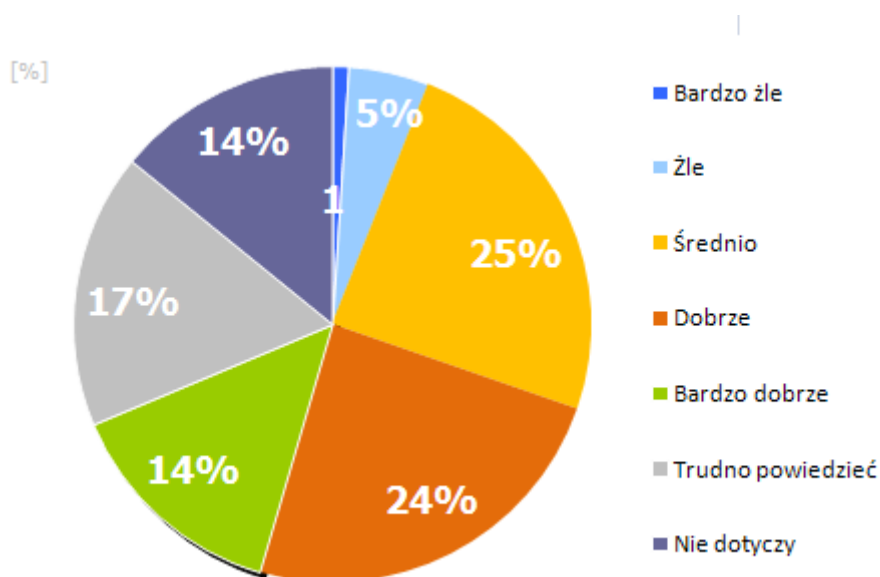
Wykres 21. Poziom zarobków w Państwa organizacji.

Wykres 22. Zdolność do konkurerowania z innymi podmiotami.

Wykres 23. Wpływ Państwa organizacji na rozwiązywanie ważnych problemów lokalnych.

Z posiadanych przez nas informacji wynika, że sprawami, nad którymi organizacje chcą pracować przez najbliższe dwa lata, są: sytuacja finansowa (23%), stan i poziom wyposażenia (15%), poziom współpracy między organizacjami a instytucjami publicznymi i samorządowymi (12%) oraz poziom współpracy między organizacjami a innymi, podobnymi organizacjami (10%).

Rozwój organizacji, bilans ostatniego roku

Planowanie strategiczne

W ciągu ostatniego roku 18% organizacji realizowało planowanie strategiczne – tzn. tworzyło oficjalny, udokumentowany plan działań na następne 2 – 3 lata. Przy realizacji tego działania wykorzystywali przede wszystkim własne siły (89% spośród tych organizacji, które działanie to wykonywały). Z pomocy innych, podobnych organizacji skorzystało 4% organizacji, a po 3% instytucji zdecydowało się skorzystać z wiedzy osób prywatnych, konsultantów oraz organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych.

Poszukiwania źródeł finansowania

26% badanych organizacji uruchomiło systematyczne działania związane z poszukiwaniem możliwych źródeł finansowania organizacji. Podobnie jak w przypadku powyżej do pracy nad tym działaniem wykorzystywano przede wszystkim własne siły – postąpiło tak 74% badanych organizacji (spośród tych, które działania te uruchomiło). Po 6% instytucji korzystało z pomocy innych, podobnych organizacji oraz administracji publicznej, samorządu lokalnego, a 5% - organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych. 2% wykorzystało wiedzę firm komercyjnych.

Badanie finansów – audyt

Badanie finansów organizacji – audyt wykonało 8% spośród badanych organizacji. 42% instytucji spośród tych, które zdecydowały się na audyt, wykonało go własnymi siłami, ale spory odsetek organizacji – 33% – zleciło go firmom komercyjnym. 8% instytucji spośród tych, które wykonały badanie finansów organizacji, skorzystały z pomocy osób prywatnych, konsultantów oraz administracji publicznej, samorządu lokalnego. Po 3% instytucji wykorzystało wiedzę innych, podobnych organizacji oraz organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych.

Ewaluacja działań

15% badanych organizacji dokonało ewaluacji swoich programów, działań. Ponad 75% spośród tych, którzy działań takich dokonali, zrobiło to wyłącznie własnymi siłami. 13% organizacji wykorzystało wiedzę innych, podobnych organizacji. Po 3% organizacji, które ewaluacji dokonały, skorzystały z pomocy organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych, administracji publicznej, samorządu lokalnego oraz osób prywatnych, konsultantów.

Szkolenia związane z funkcjonowaniem organizacji

Szkolenia związane z funkcjonowaniem organizacji (np. budowanie zespołu, zarządzanie finansami) przeprowadziło 12% badanych instytucji. 44% spośród organizacji, które na przeprowadzenie takich szkoleń się zdecydowały, zrobiło to wyłącznie własnymi siłami. 34% skorzystało z wiedzy organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych, a 18% wykorzystało do tych celów wiedzę i doświadczenie innych, podobnych organizacji. 10% organizacji skorzystało z wiedzy osób prywatnych, konsultantów. 6% posiłkowało się administracją publiczną, samorządem lokalnym oraz firmami komercyjnymi.

Szkolenia specyficzne

Szkolenia związane ze specyficzną dziedziną, w której działa organizacja, przeprowadziło 26% badanych organizacji. Większość z nich – 45% - zrobiła to wyłącznie własnymi siłami. 21% skorzystało z wiedzy innych, podobnych organizacji, a 16% - organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych. 9% skorzystało z wiedzy osób prywatnych, konsultantów. 7% posiłkowało się wiedzą administracji publicznej, samorządu lokalnego, a 5% - firm komercyjnych.

Promowanie działań

36% badanych organizacji w ciągu ostatniego roku promowało swoje działania, tworzyło wizerunek organizacji. Oczywiście zdecydowanie najczęściej czyniły to własnymi siłami – 77% spośród wszystkich instytucji, które te działania podjęły. 8% instytucji wykorzystało wiedzę innych, podobnych organizacji, 4% - organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych, firm komercyjnych oraz osób prywatnych, konsultantów.

Kampanie zmierzające do pozyskania nowych członków

24% badanych organizacji prowadziło w zeszłym roku kampanie zmierzające do pozyskania nowych członków. 84% (spośród wszystkich, które działania powyższe podjęły) uczyniło to własnymi siłami, 2% - wykorzystało wiedzę innych, podobnych organizacji, a 3% - organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych. Niecały 1% organizacji wykorzystał do tego celu administrację publiczną, samorządy lokalne. 6% skorzystało z pomocy osób prywatnych, konsultantów, zaś niecałe 4% wykorzystało inne pomysły (np. Internet). Nikt nie posiłkował się wiedzą firm komercyjnych.

Poważniejsza modernizacja sprzętu lub oprogramowania

13% badanych organizacji dokonało w roku ubiegłym poważniejszej modernizacji sprzętu lub oprogramowania. 67% spośród wszystkich firm, które modernizacji dokonały, zrobiło to własnymi siłami. 5% wykorzystało wiedzę innych, podobnych organizacji, a 4% - organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych. Po 7% organizacji wykorzystało do tego celu administrację publiczną, samorządy lokalne, firmy komercyjne oraz osoby prywatne, konsultantów.

Badanie potrzeb lokalnych, badanie popytu na działania/usługi

Badanie potrzeb lokalnych w dziedzinie, którą organizacja się zajmuje, badanie popytu na działania/usługi organizacji przeprowadziło niecałe 10% badanych organizacji. Spośród nich 71% zrobiło to własnymi siłami. Po 7% organizacji wykorzystało w tym celu następujące instytucje: inne, podobne organizacje, administrację publiczną, samorządy lokalne, organizacje wyspecjalizowane we wspieraniu innych organizacji pozarządowych. Z pomocy firm komercyjnych skorzystało 2% organizacji.

Uruchamianie, prowadzenie działalności

Uruchamianie/prowadzenie działalności odpłatnej/gospodarczej (np. tworzenie biznes planu, marketing, pozyskiwanie środków na inwestycje, wiedza związana z prowadzeniem biznesu) było udziałem zaledwie 4% badanych organizacji pozarządowych, z czego aż 63% spośród tych instytucji zrobiło to własnymi siłami. 11% wykorzystało wiedzę osób prywatnych, konsultantów, a po 5% wykorzystało pozostałe podmioty z wyjątkiem innych, podobnych organizacji, administracji publicznej, samorządów lokalnych, organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych.

Działania formalno-prawne

Działania formalno-prawne (np. rejestracja działalności gospodarczej, przetarg publiczny, sprawa w sądzie itp.) stały się udziałem 7% badanych organizacji. 58% organizacji, spośród tych, które działania powyższe podjęły, wykonało te czynności własnymi siłami, a 19% zleciło je osobom prywatnym. Po 3% wykorzystało wiedzę administracji publicznej, samorządów lokalnych oraz organizacji wyspecjalizowanych we wspieraniu innych organizacji pozarządowych.

Szkolenia

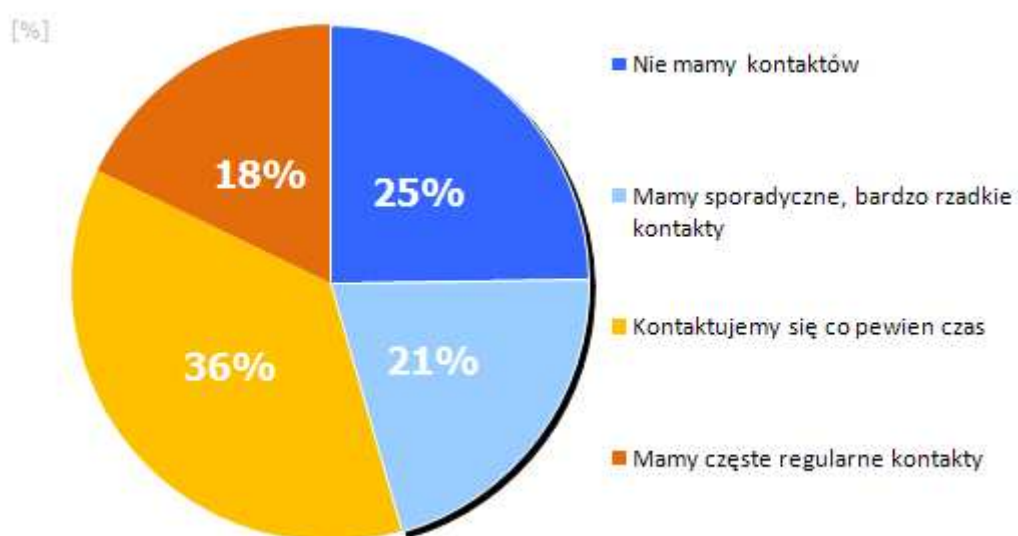
Jeśli chodzi o szkolenia, w których organizacje brały udział w roku ubiegłym, to było ich od 0 (3,9%) do 20 (0,8%). Najczęściej natomiast w życiu organizacji w roku 2006 znalazły się miejsce na dwa szkolenia (18,1%).

Jeśli chodzi o odsetek uczestniczących w szkoleniach pracowników (również tych, którzy pracują bez wynagrodzenia), wyglądało to następująco: od 0 do 30 pracowników – 42% spośród tych, którzy w szkoleniach udział brali, od 31 do 60 osób – 13%, od 61 do 100 pracowników – 22%.

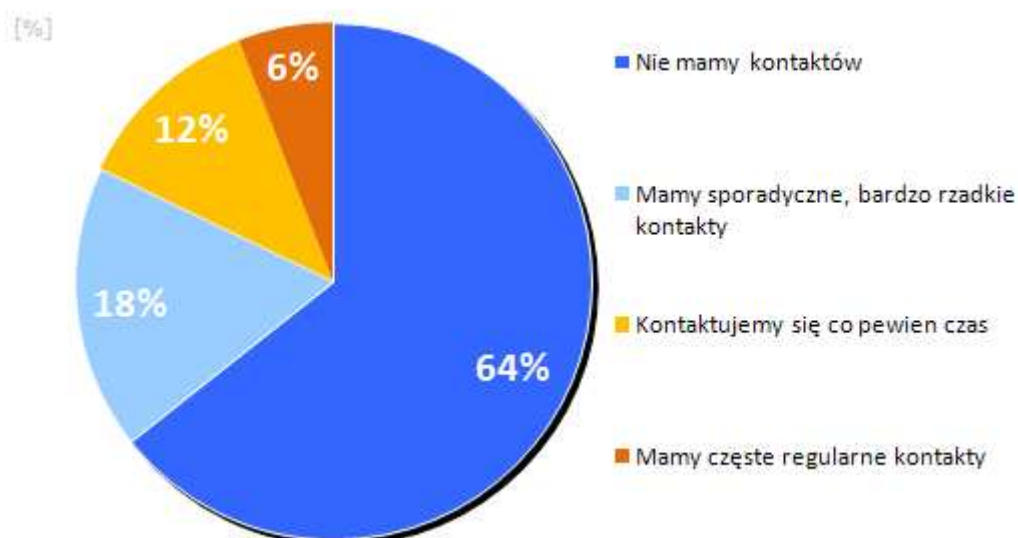
Kontakty zewnętrzne organizacji

Najmniej kontaktów badane organizacje mają z partiami i organizacjami politycznymi (82%). Kontakty sporadyczne i bardzo rzadkie mają najczęściej z samorządem regionalnym (Urzędem Marszałkowskim) – 32%. Co pewien czas badane organizacje najczęściej kontaktują się z innymi organizacjami pozarządowymi w Polsce (37%), zaś częste i regularne kontakty utrzymują z lokalnymi społecznościami, w których działają.

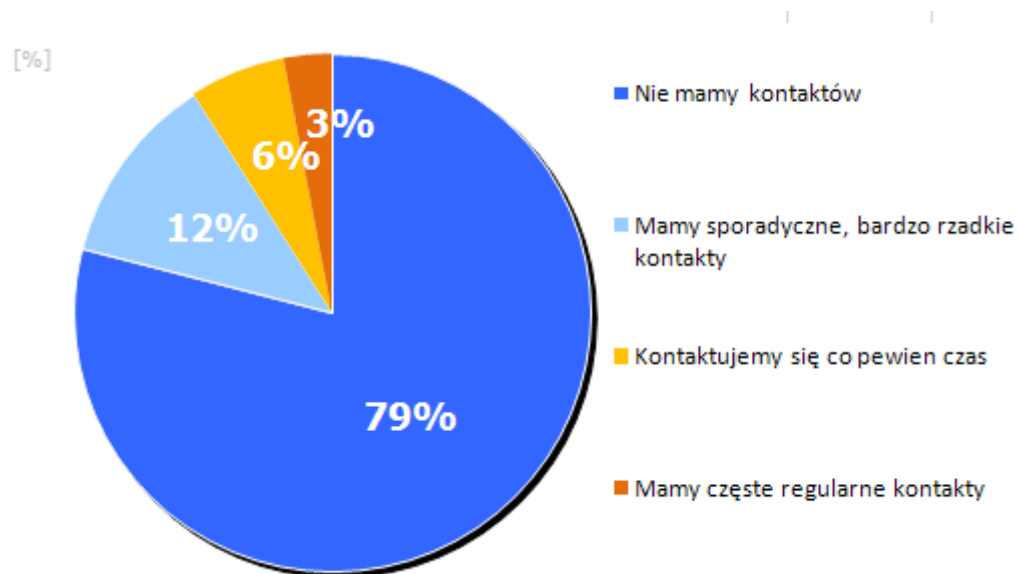
Wykres 24. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z innymi organizacjami pozarządowymi w Polsce?

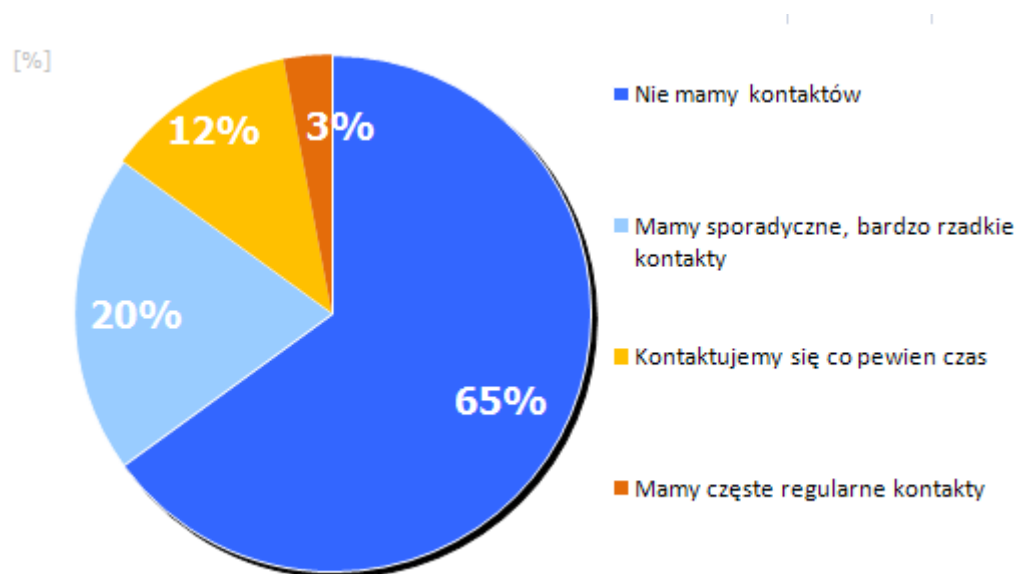
Wykres 25. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z zagranicznymi organizacjami pozarządowymi z krajów Unii Europejskiej?

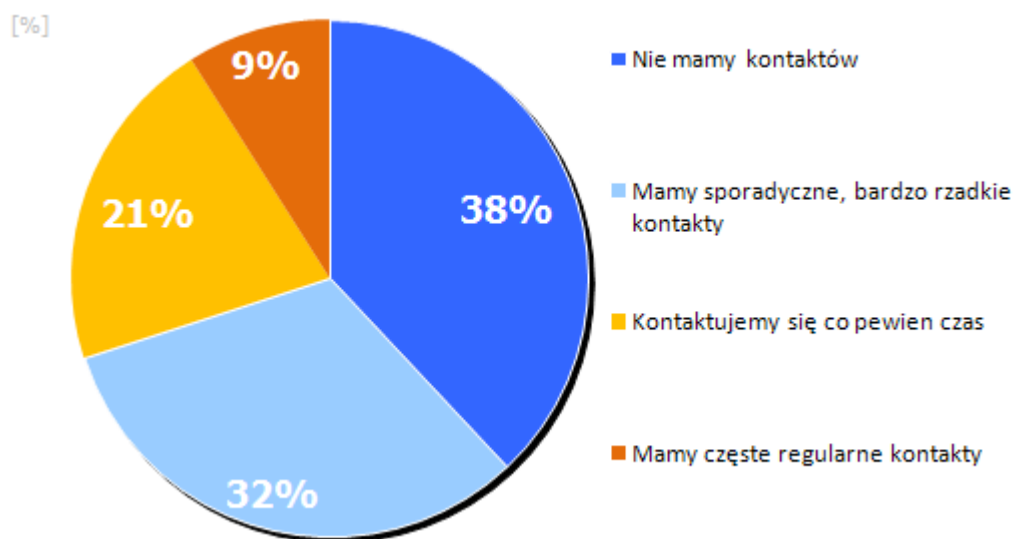
Wykres 26. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z zagranicznymi organizacjami pozarządowymi poza krajami Unii Europejskiej?

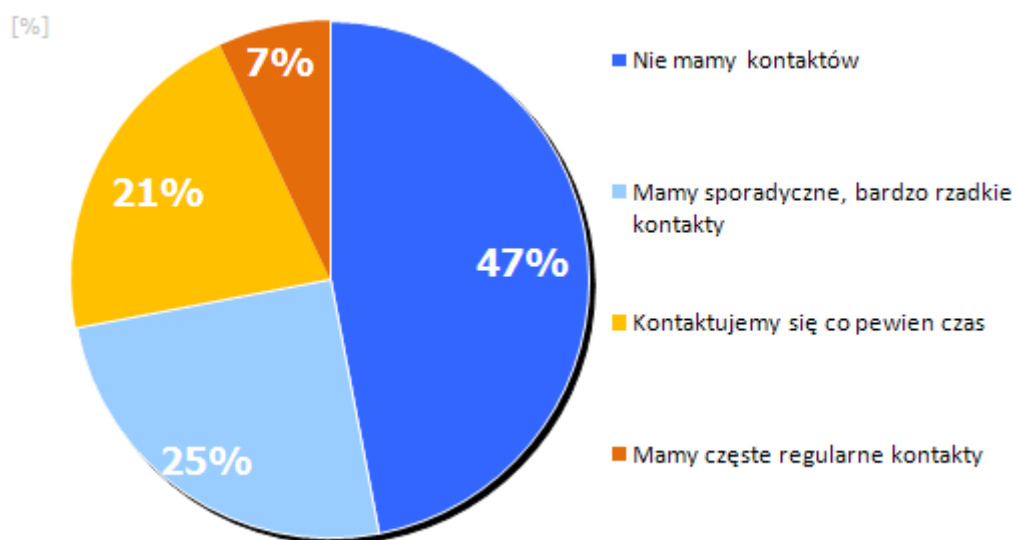
Wykres 27. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z rządem, instytucjami państwowymi na szczeblu centralnym?

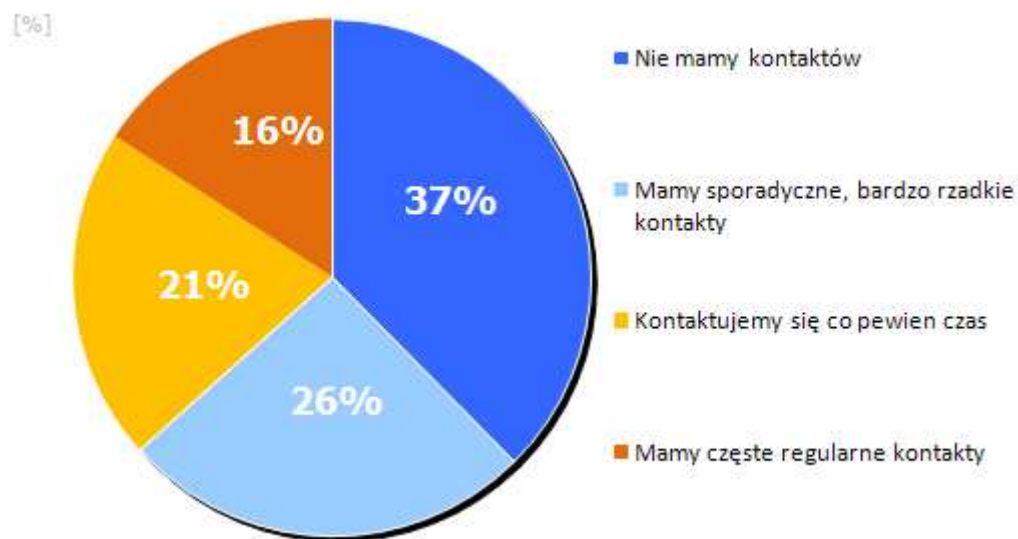
Wykres 28. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z samorządem regionalnym?

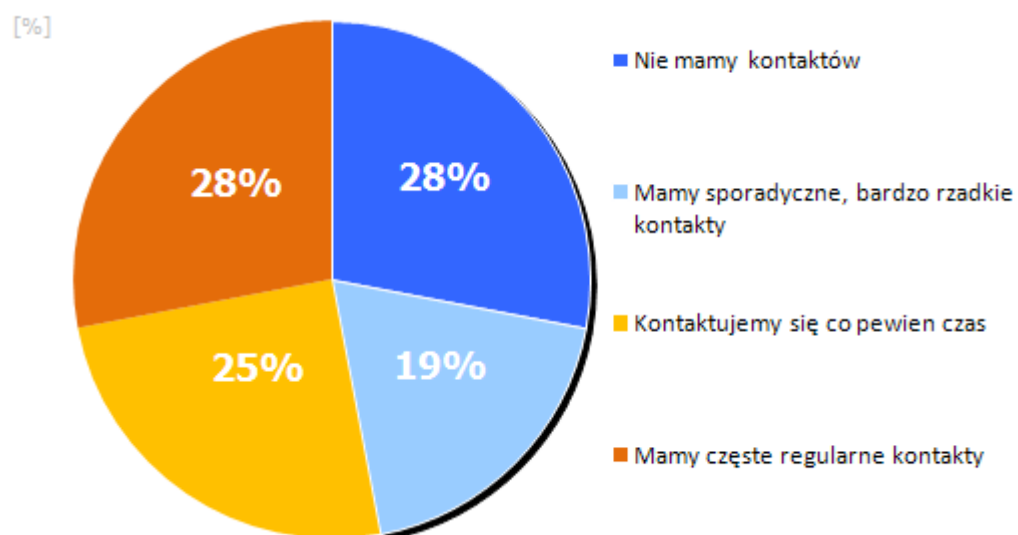
Wykres 29. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z Urzędem Wojewódzkim i jego agendami?

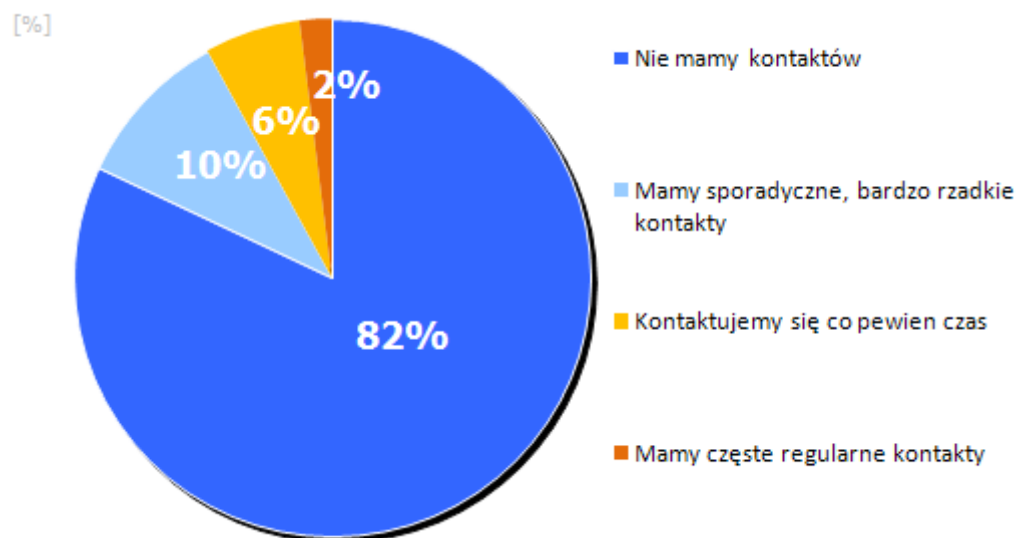
Wykres 30. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z Samorządem lokalnym i jego agendami?

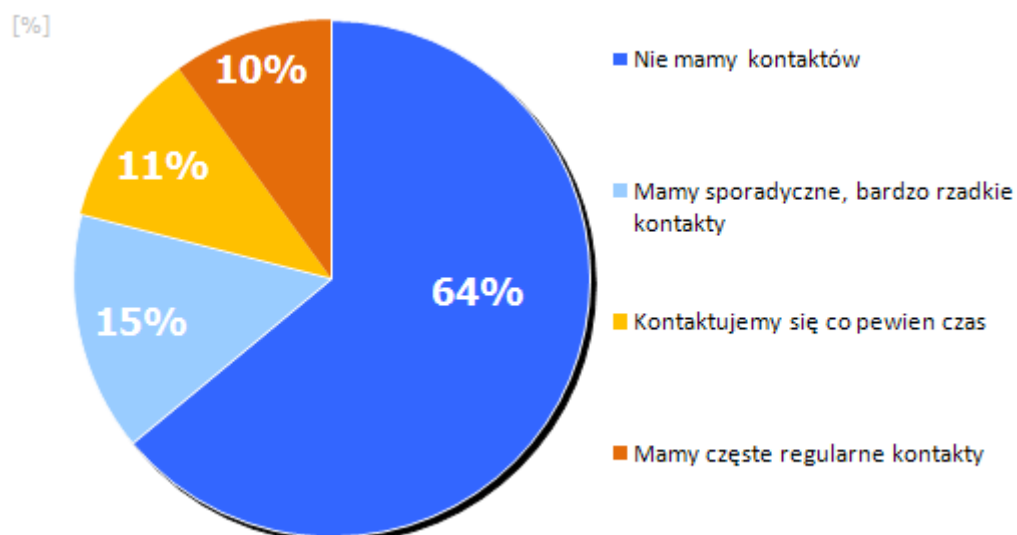
Wykres 31. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z Instytucjami użyteczności publicznej (szkoła, muzea)?

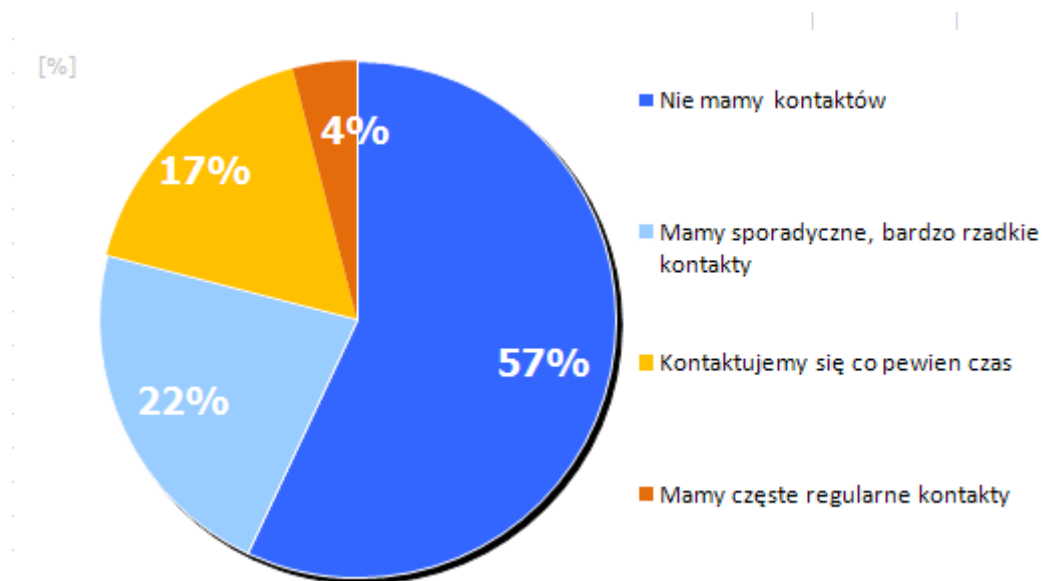
Wykres 32. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z partiami i organizacjami politycznymi?

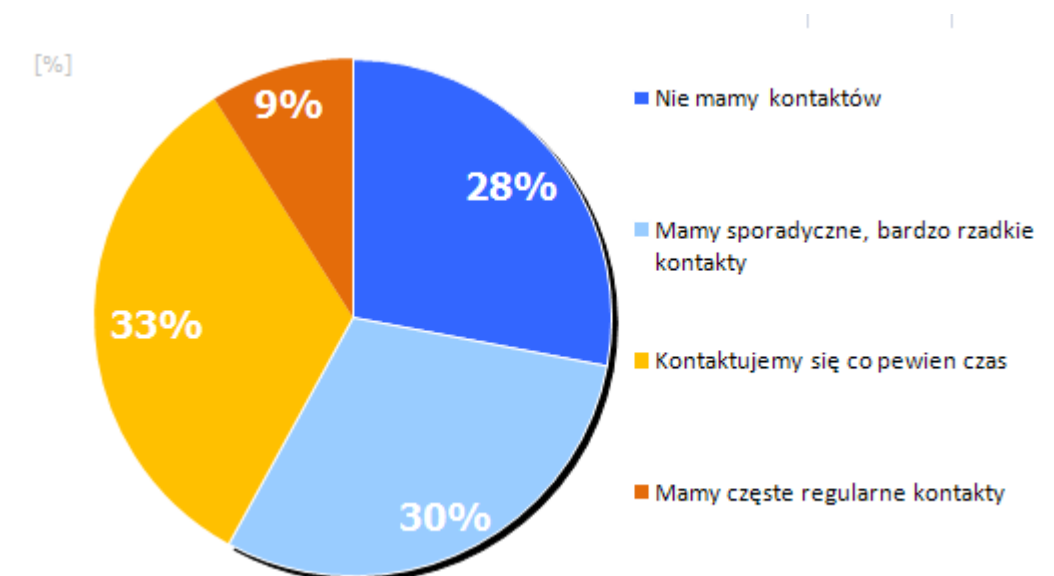
Wykres 33. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z Kościołami i związkami wyznaniowymi?

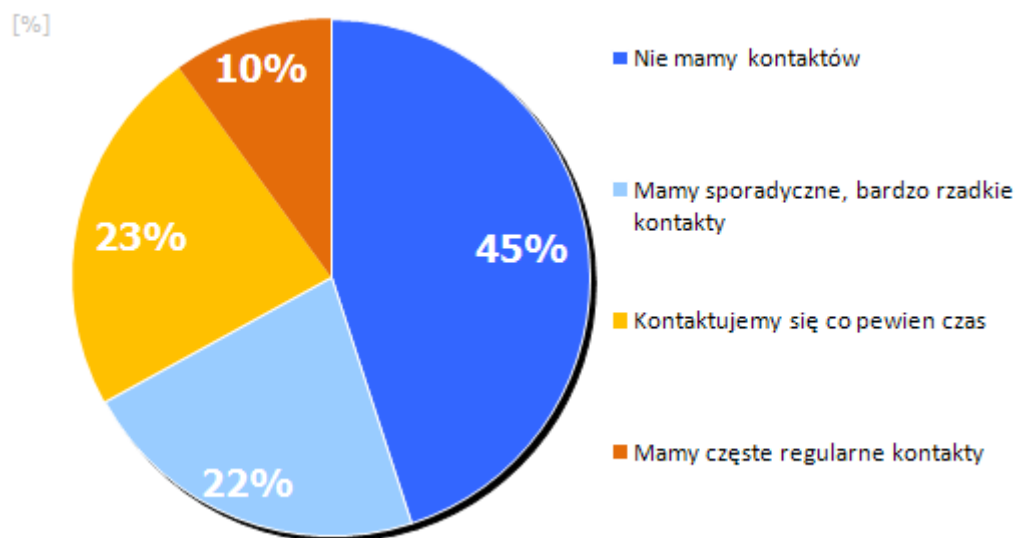
Wykres 34. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z mediami ogólnopolskimi?

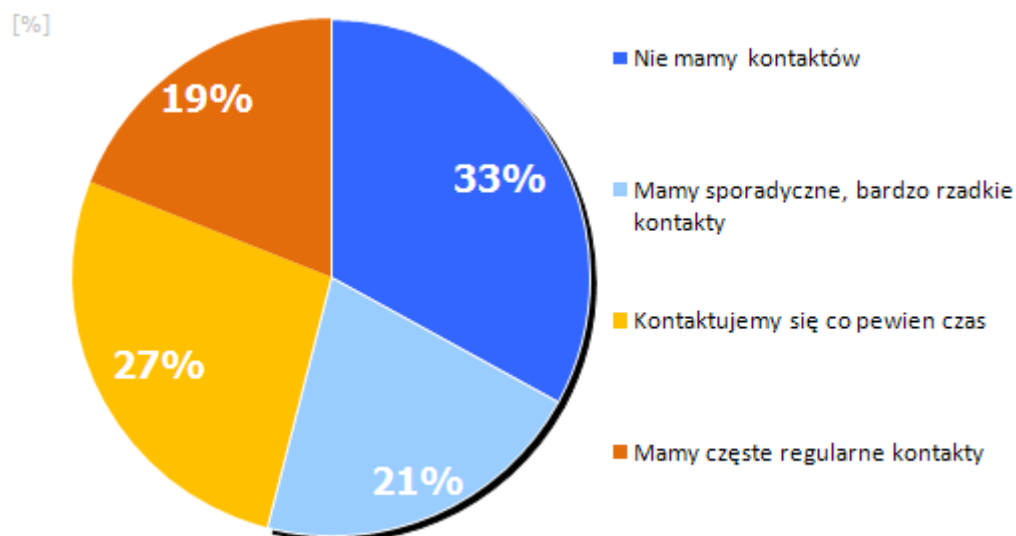
Wykres 35. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z mediami lokalnymi?

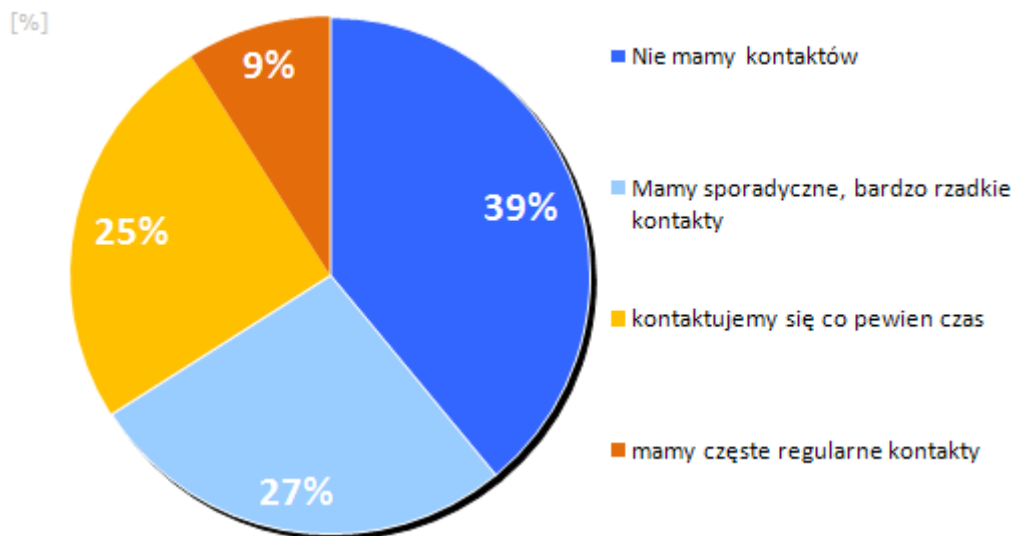
Wykres 36. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z czasopismami specjalistycznymi?

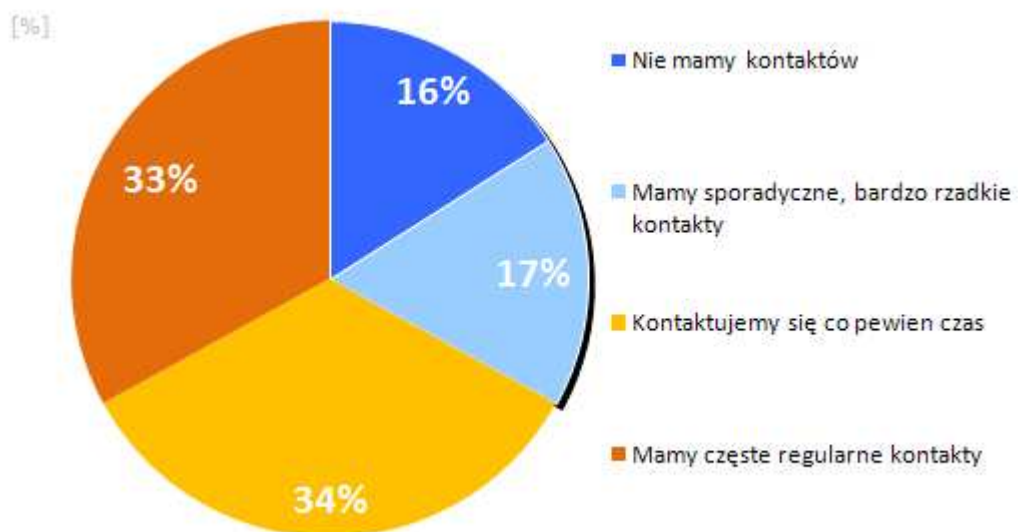
Wykres 37. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się ze środowiskiem akademickim, naukowym?

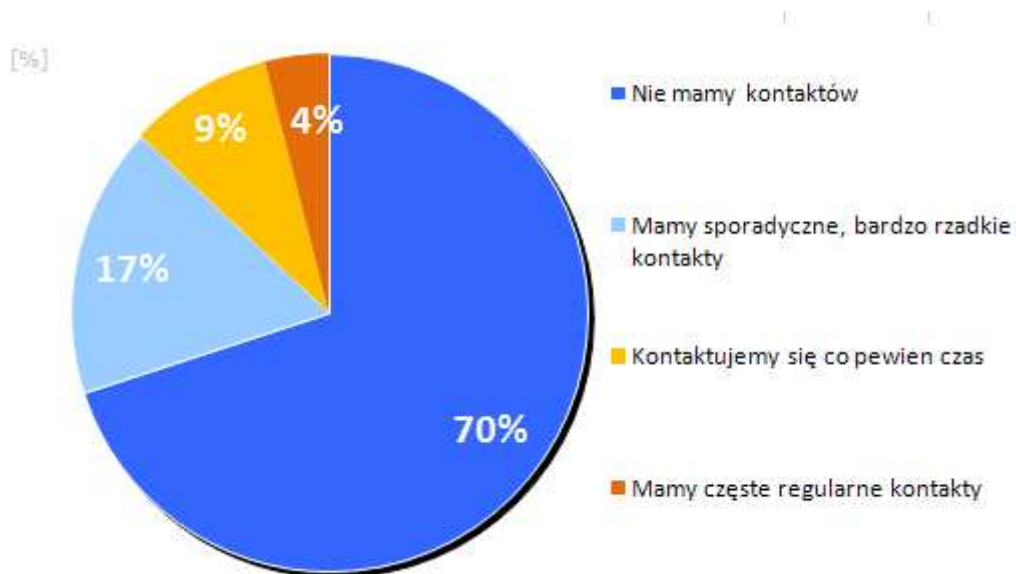
Wykres 38. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się ze środowiskiem biznesu, firmy prywatne?

Wykres 39. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z społecznością lokalną?

Wykres 40. Jak często Państwa organizacja kontaktuje się z instytucjami odpowiedzialnymi za dystrybucję funduszy europejskich?

Najważniejsze kontakty

Najistotniejsze dla realizacji celów badanych organizacji w ciągu ostatnich dwóch lat były kontakty z samorządem lokalnym i jego agendami na szczeblu powiatu lub gminy (12,2%), innymi organizacjami pozarządowymi w Polsce (12,1%), lokalną społecznością, w której działają (12,1%), instytucjami użyteczności publicznej (11,6%).

Podstawowe cele współpracy

Współpraca z wymienionymi powyżej najważniejszymi partnerami organizacji polega na:

- pozyskiwaniu środków pieniężnych (grantów, dotacji, konkursów) – 28%;
- współpracy między organizacjami/instytucjami w Polsce (wspólnych spotkań, akcji, wymiany doświadczeń) – 25%;
- organizowaniu szkoleń, sympozjów, konferencji – 20%;
- wspieraniu organizacji pozarządowych poprzez dostarczenie im informacji, konsultacji czy poradnictwa – 18%;
- organizowaniu wspólnych przedsięwzięć w środowisku lokalnym w celu podniesienia ich jakości życia – 18%;
- organizowaniu imprez kulturalnych i sportowych – 16%;
- promowaniu działań organizacji (np. kontakt z mediami) – 13%;
- realizacji (wspólnych) projektów – 11%;
- organizowaniu wzajemnego wsparcia członków organizacji, grup samopomocowych – 7%;

-
- udostępnieniu sprzętu oraz pomieszczeń – 6%;
 - wydawaniu czasopism, biuletynów, raportów, publikacje naukowe – 5%;
 - rzecznictwie, działaniach lobbingowych – 3%;
 - badaniach naukowych, analizach – 3%;
 - inne (np. nabory nowych członków) – 13%.

Konflikty

W ciągu ostatnich 2 lat badanym organizacjom pozarządowym najczęściej zdarzyło się popaść w konflikt z samorządem lokalnym i jego agendami na szczeblu powiatu lub gminy (32%), a następnie z innymi organizacjami pozarządowymi w Polsce (23%), rządem, instytucjami państwowymi na szczeblu centralnym oraz mediami lokalnymi (po 9%).

Częstotliwość kontaktów z administracją publiczną

Badane organizacje, które kontaktują się z administracją publiczną, określiły częstotliwość tych kontaktów z konkretnymi instytucjami administracji lub ich agendami. Najczęściej organizacje nie mają kontaktów z Urzędem Miejskim w Gdańsku – Centrum Obsługi Przedsiębiorcy (92%). Sporadyczne i bardzo rzadkie kontakty badani utrzymują z Urzędem Wojewódzkim (24%), a co pewien czas najczęściej kontaktują się z Urzędem Miejskim w Gdańsku – Referatem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (31%). Częste i regularne kontakty badane organizacje pozarządowe deklarują najczęściej z Urzędem Miejskim w Gdańsku – Referatem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (14%).

Współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi a lokalnymi władzami

Formy współpracy

Najpopularniejszymi formami współpracy badanych organizacji z samorządem lokalnym są: formalny udział członków organizacji w powoływanych przez samorząd komisjach, grupach roboczych oraz wsparcie finansowe, którego samorząd udziela badanym organizacjom (oba wskazania po 55%). Najrzadsza sytuacja to ta, w której to organizacje użyczają samorządowi swoich zasobów (16%).

Tabela 1. Formy współpracy z samorządem lokalnym.

Na bieżąco wymieniamy z samorządem informacje	45%
Uzgadniamy wzajemne przedsięwzięcia - prowadzimy wspólne programy, akcje, imprezy	48%
Utrzymujemy nieformalne kontakty z pracownikami socjalnym/urzędnikami w celu wymiany informacji	36%
Uczestniczymy w przygotowywaniu przez samorząd dokumentów służących rozwojowi gminy/powiatu/regionu: • strategia rozwoju gminy: 44% • program gospodarki odpadami i ochrony środowiska: 13% • strategia rozwiązywania problemów społecznych: 38% • lokalna strategia rozwoju rynku pracy: 25% • program działań na rzecz osób niepełnosprawnych: 31% • program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: 31% • inne: 25%	52%
Formalnie bierzemy udział (w charakterze członków, obserwatorów, zapraszanych gości, ekspertów) w komisjach, grupach roboczych powoływanych przez samorząd	55%
Występujemy do samorządu z propozycjami uchwał/rozwiązań służących poprawie sytuacji w dziedzinie, którą się zajmujemy	26%
W inny sposób uczestniczymy w planowaniu przez samorząd działań służących rozwojowi gminy/powiatu/województwa	23%
Samorząd wspiera finansowo nasze działania	55%
Samorząd (lub jego agendy) kontraktuje/kupuje u nas usługi	23%
Samorząd udziela nam wsparcia pozafinansowego (oddelegowuje pracowników, użycza sprzęt itd.)	39%
My użyczamy naszych zasobów instytucjom/agendum samorządu	16%
Inne	19%
Trudno powiedzieć	10%

Odsetki nie sumują się do 100%, można było udzielić więcej niż jednej odpowiedzi.

Zasady stosowane przez władze gmin

Zdaniem badanych organizacji, władze gmin, w których organizacje prowadzą swoje działania, stosują następujące zasady:

-
- ogłaszane są publicznie, otwarte konkursy ofert/przetargi na realizację zadań publicznych – 60%;
 - istnieje tzw. Roczny Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi - ogólny, powszechnie dostępny dokument określający zasady współpracy między organizacjami a samorządem (np. uchwała samorządu, rozporządzenie itp.) – 31%;
 - obowiązuje ujednolicony formularz wniosku o dotację – 40%;
 - istnieją jasno określone i z góry znane terminy składania i rozpatrywania wniosków o dotację – 43%;
 - publicznie podawana jest informacja o tym, które organizacje uzyskały wsparcie, oraz na jaką kwotę – 44%;
 - istnieje możliwość podpisywania umów wieloletnich – 11%;
 - decyzje o przyznaniu środków podejmowane są kolegialnie, np. przez komisje z udziałem radnych, ekspertów etc. – 33%;
 - decyzje o przyznaniu środków publicznych zapadają w oparciu o merytoryczne kryteria – nie liczą się układy, znajomości, polityczne rozgrywki, związki radnych z organizacjami) – 23%;
 - w naszym przekonaniu samorząd w ogóle nie współpracuje z organizacjami – 8%.

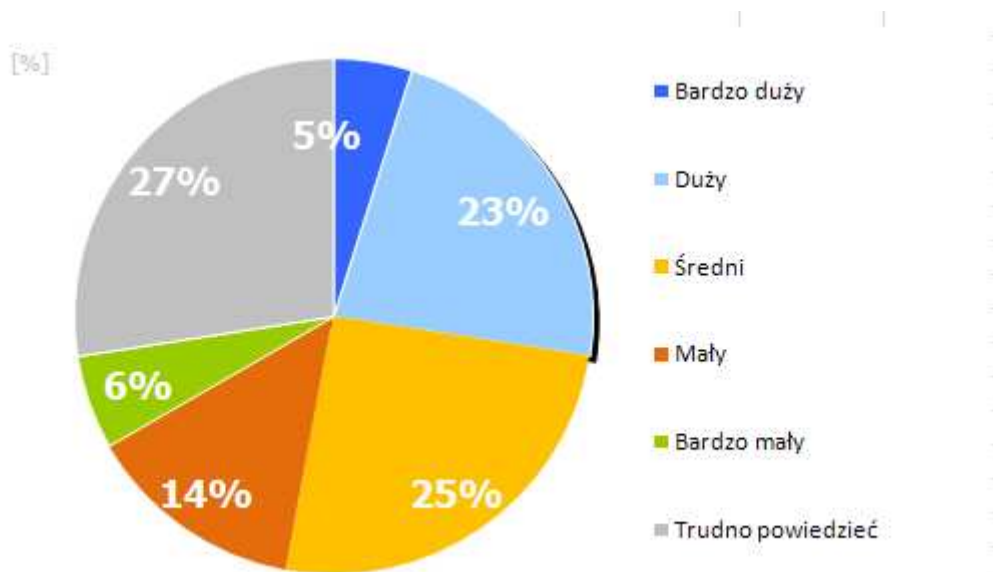
Roczny Program Współpracy

31% badanych organizacji deklaroowało, że w ich gminie istnieje Roczny Program Współpracy. 34% organizacji spośród tych, które deklarowały istnienie Programu, uważa, że było on konsultowany z wybranymi organizacjami pozarządowymi. 30% instytucji uważa natomiast, że był szeroko ze środowiskiem pozarządowym konsultowany. 16% badanych organizacji twierdzi, że Roczny Program Współpracy nie był konsultowany z organizacjami pozarządowymi.

71% badanych organizacji spośród tych, które wskazały na istnienie Programu, nie uczestniczyło w jego przygotowywaniu.

Ogólny wpływ organizacji na ostateczny kształt Programu najczęściej określony był jako średni (26%).

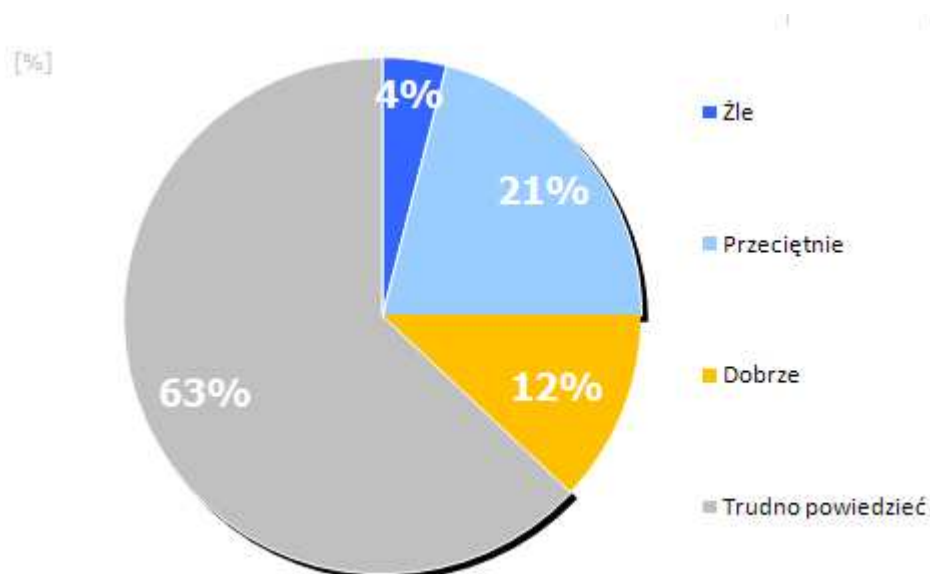
Wykres 41. Czy wg Państwa opinii organizacje miały wpływ na ostateczny charakter Roczego Programu Współpracy?

Jeśli chodzi o realizację w praktyce zapisów tego dokumentu, to badane organizacje najczęściej twierdzą, że są one „raczej” realizowane (50%).

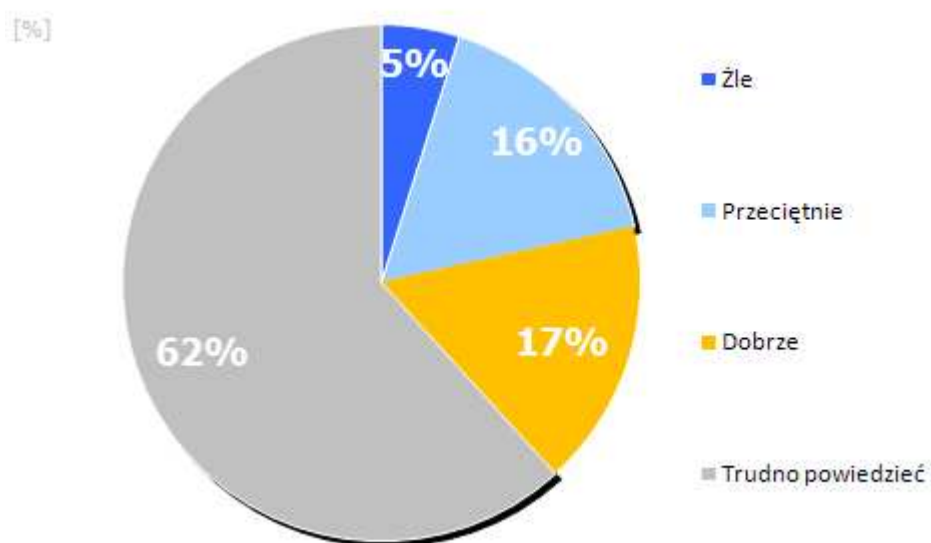
Współpraca z poszczególnymi komórkami/organami administracji publicznej przez badane organizacje pozarządowe oceniana jest następująco: najczęściej najgorzej ocenione zostały Ochotnicze Hufce Pracy (3%), źle – MOPS w Gdańsku (6%), przeciętnie – Wojewódzki Urząd Pracy (21%), dobrze – Urząd Wojewódzki (11%), najlepiej zaś – Urząd Miasta (40%).

Wykres 42. Jak ocenia Pan/i współpracę z Wojewódzkim Urzędem Pracy?

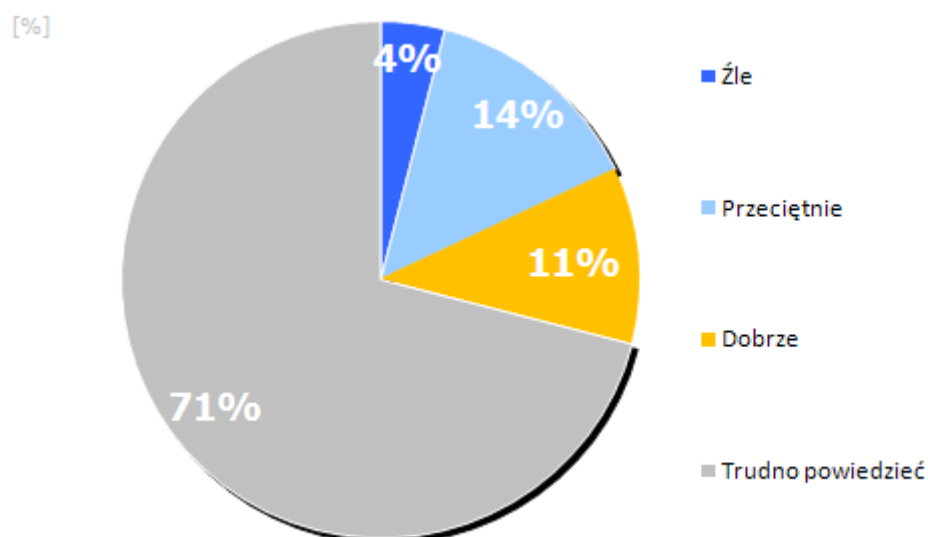
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 43. Jak ocenia Pan/i współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy?

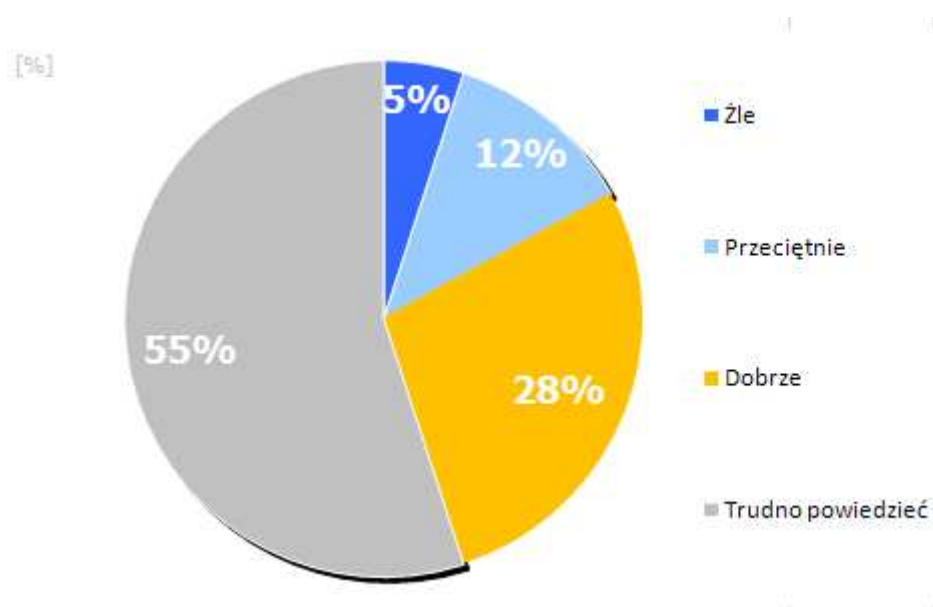
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 44. Jak ocenia Pan/i współpracę z Regionalnym Ośrodkiem/Centrum Polityki Społecznej?

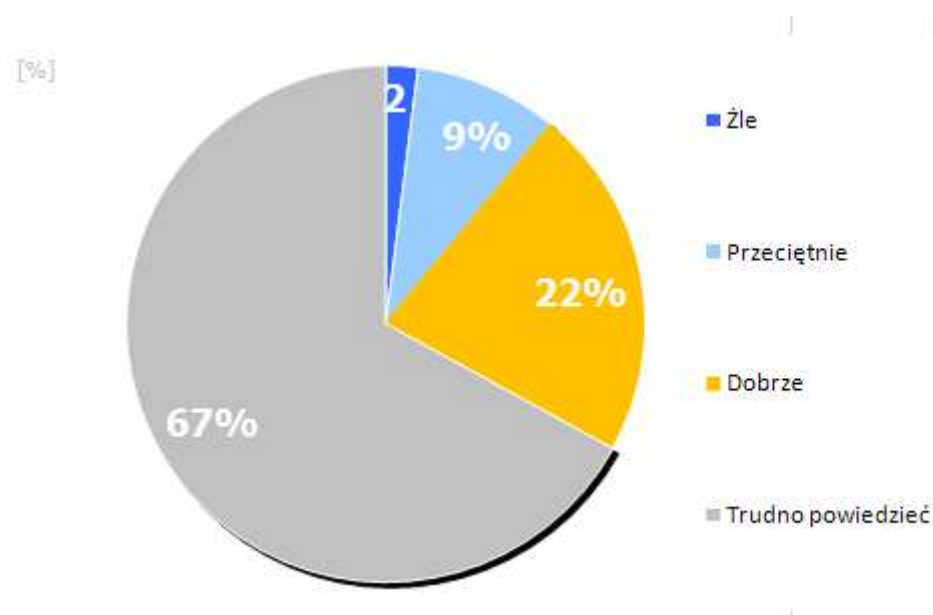
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 45. Jak ocenia Pan/i współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej?

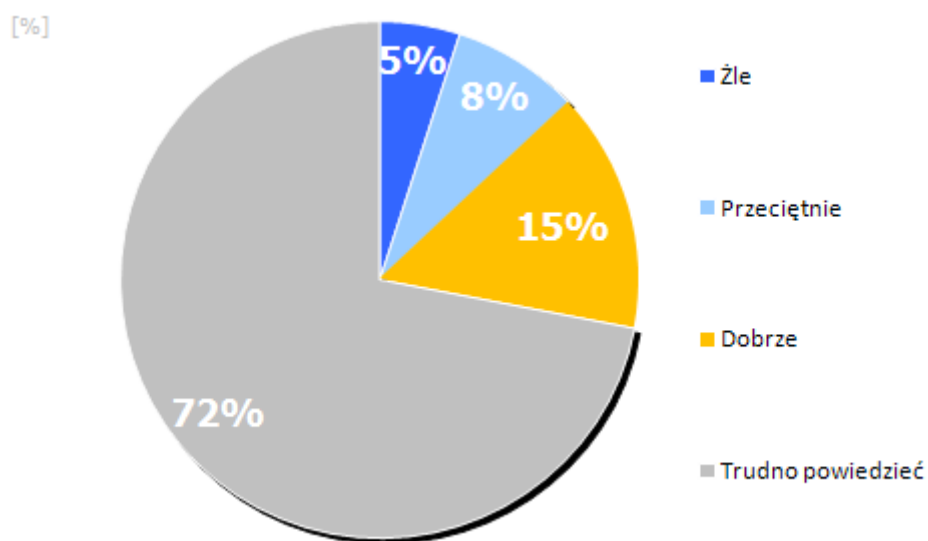
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 46. Jak ocenia Pan/i współpracę z Domem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej?

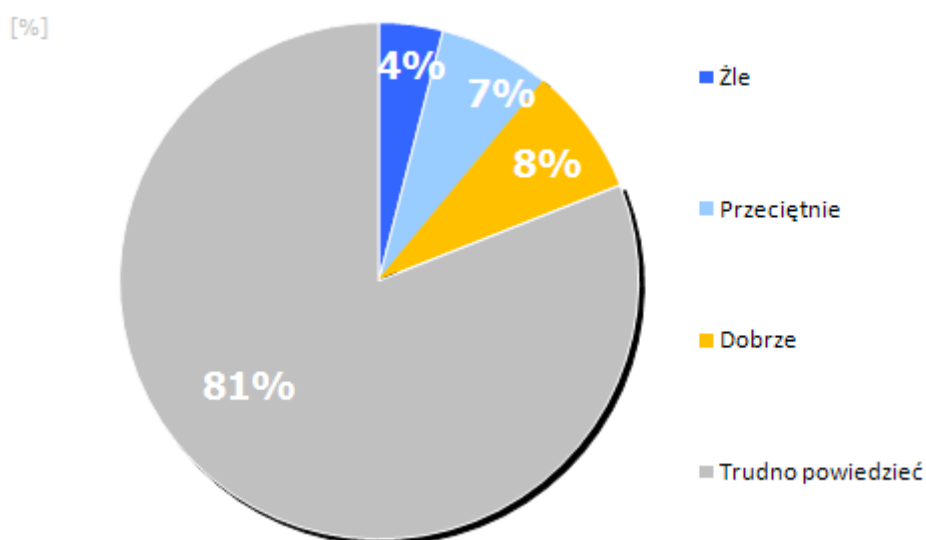
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 47. Jak ocenia Pan/i współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie?

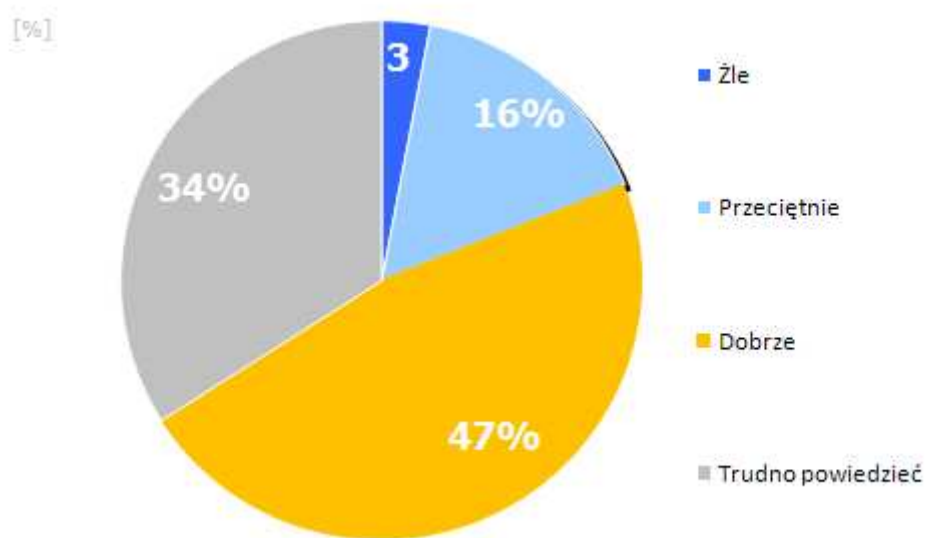
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 48. Jak ocenia Pan/i współpracę z Ochotniczymi Hufcami Pracy?

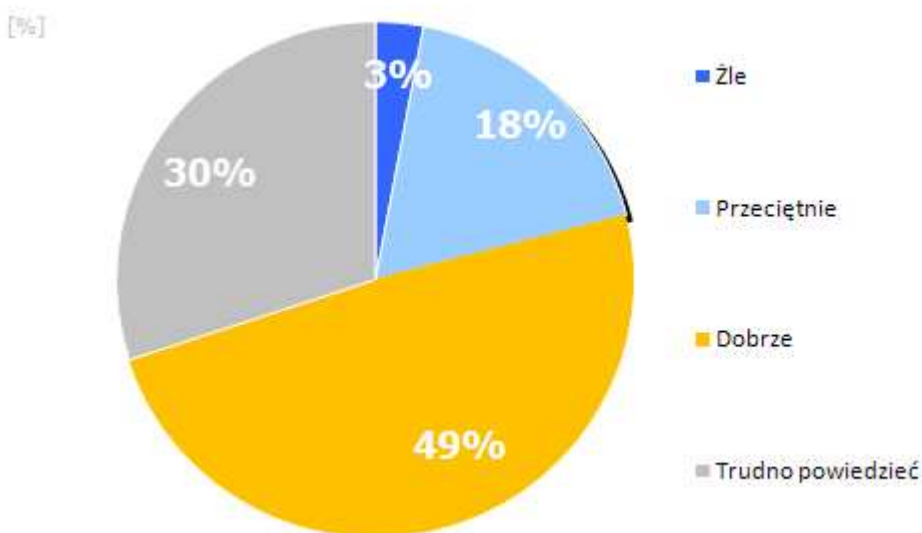
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 49. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Gminy?

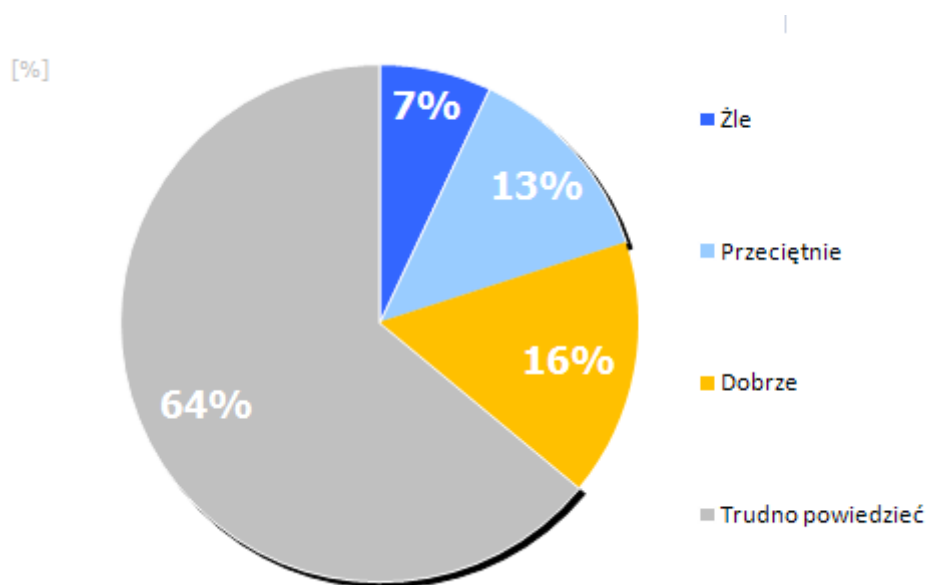
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 50. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Wojewódzkim?

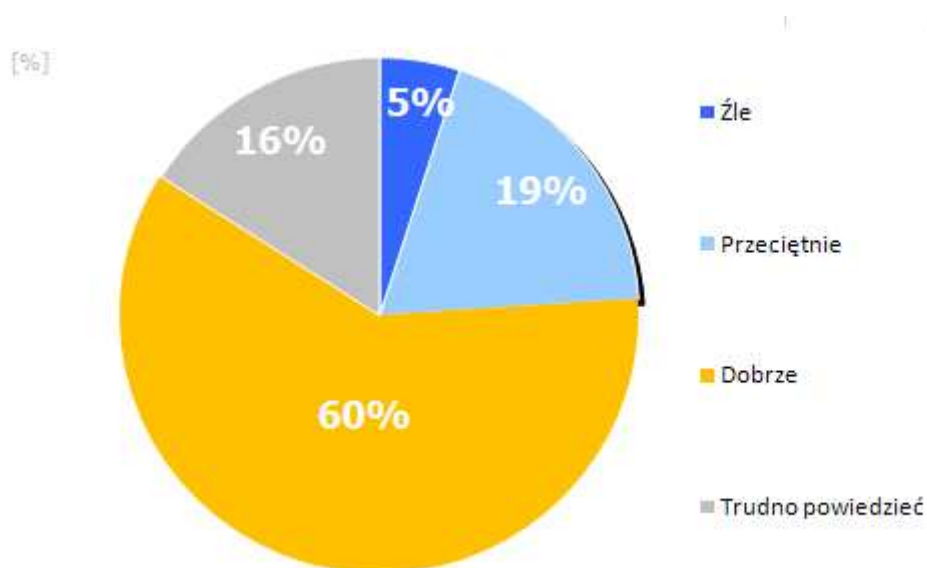
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 51. Jak ocenia Pan/i współpracę z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej?

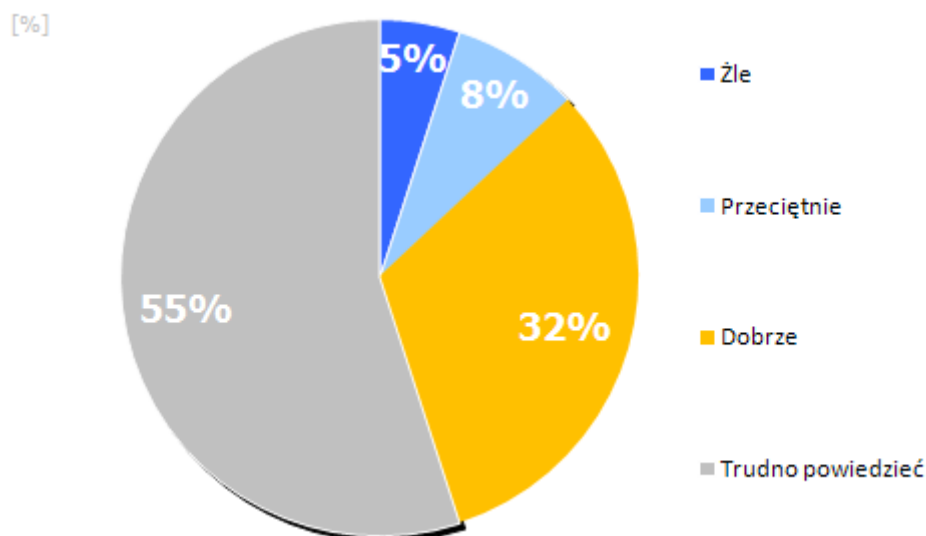
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 52. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Referatem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi?

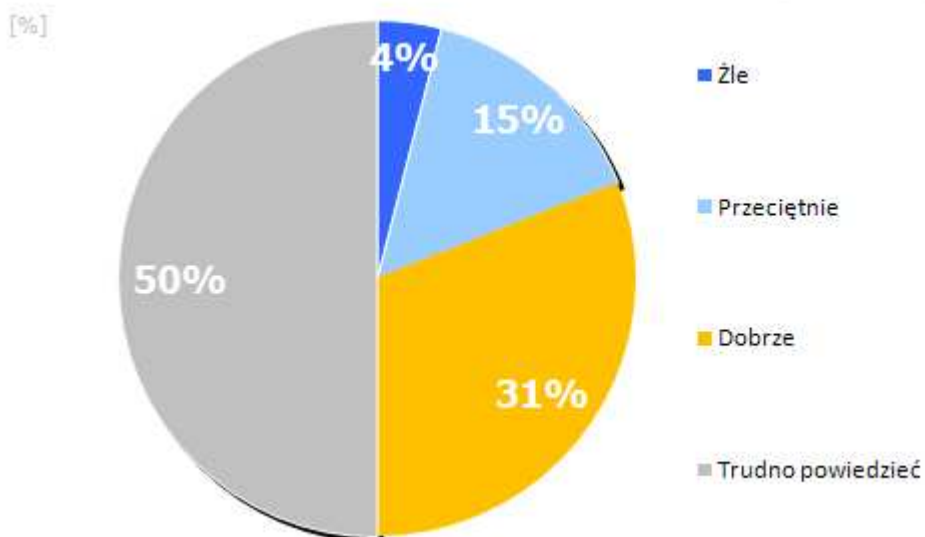
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 53. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Referat Profilaktyki i Promocji Zdrowia?

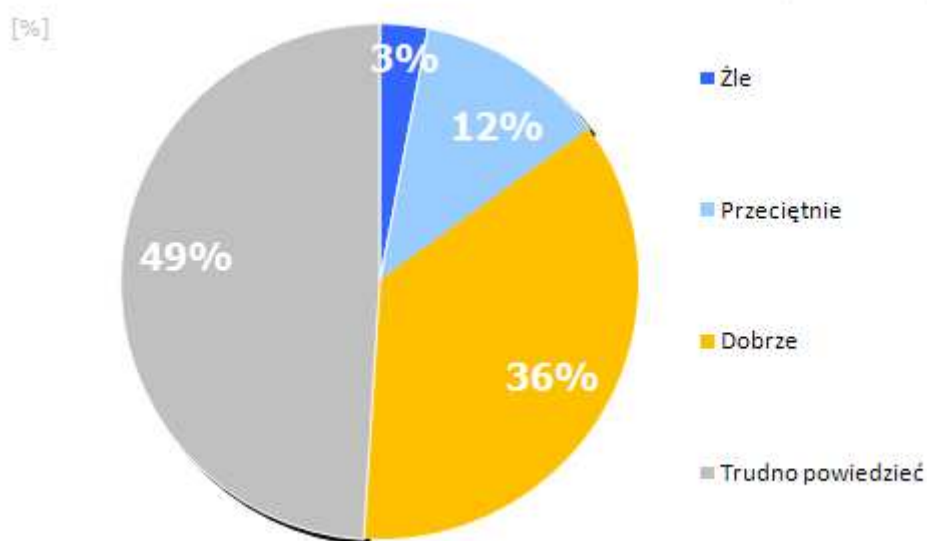
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 54. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Referat Kultury?

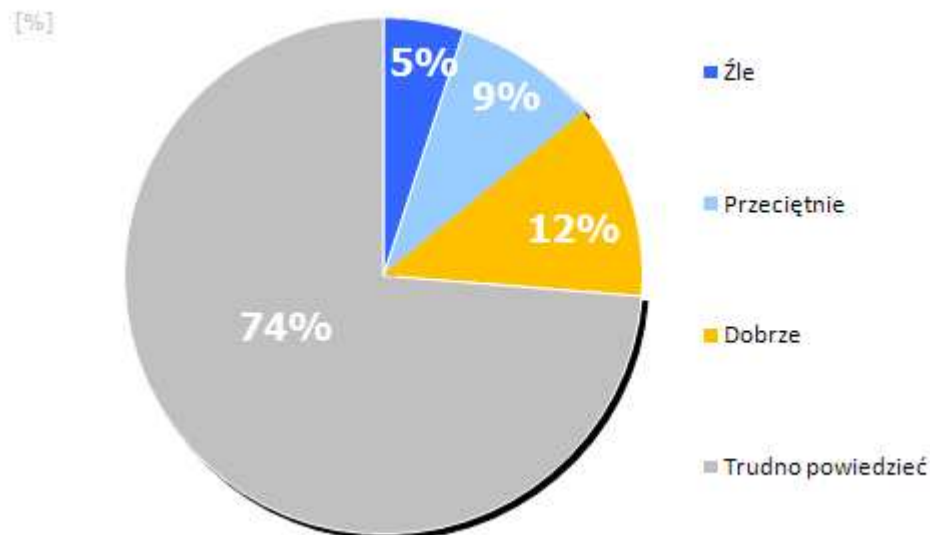
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 55. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Referat Sportu?

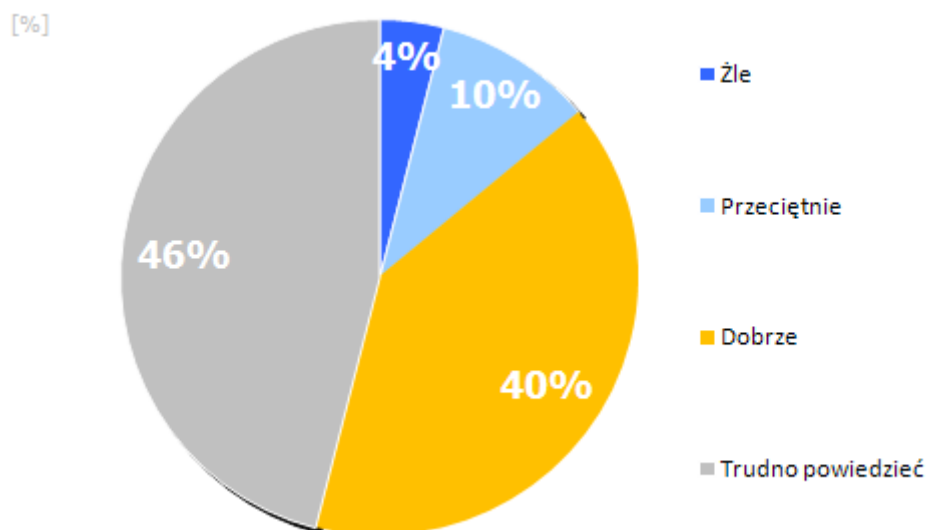
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 56. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Referat Komunalny?

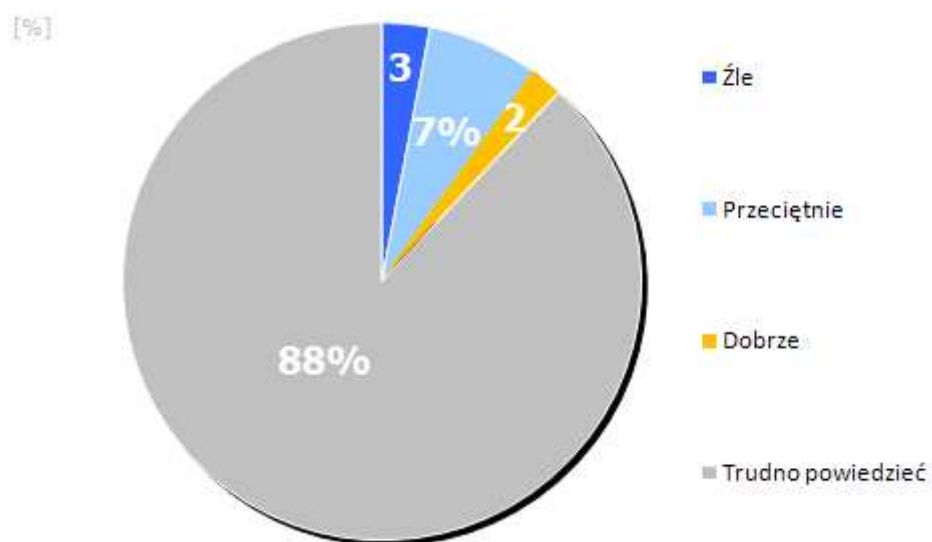
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 57. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Wydział Edukacji?

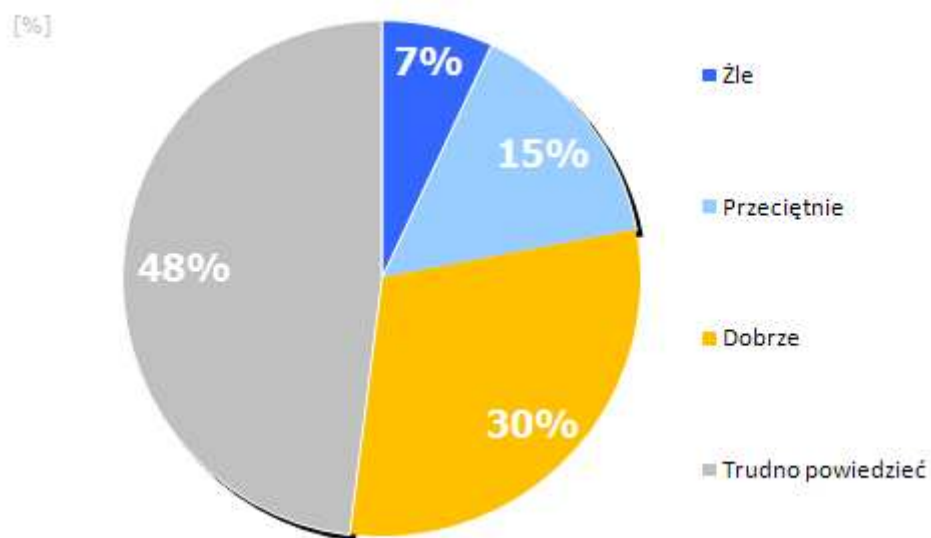
Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 58. Jak ocenia Pan/i współpracę z Urzędem Miejskim w Gdańsku - Centrum Obsługi Przedsiębiorcy?

Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Wykres 59. Jak ocenia Pan/i współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gdańsku?

Skumulowane odpowiedzi tak ("dobrze", "bardzo dobrze") oraz skumulowane odpowiedzi nie ("źle", "bardzo źle").

Fundusze Strukturalne, Unia Europejska

Ubieganie się o pomoc ze środków pomocowych z UE

10% badanych organizacji pozarządowych w ciągu ostatnich 4 lat ubiegało się o pomoc ze środków pomocowych UE poprzedzających przystąpienie Polski do UE. Dla wielu organizacji były to jednorazowe próby (raz zrobiło to 30% instytucji, dwa razy – 36%, trzy razy – 9%, pięć razy – 6%, pozostałe – aż do 20 razy – po 3%).

68% organizacji (spośród tych niewielu, które starały się o pomoc ze środków unijnych) udało się pozyskać wsparcie, o które się starali. Największej liczbie organizacji udało się to jeden raz (50% spośród tych, które wsparcie uzyskały) oraz dwa razy (29% spośród tych jw.) Wsparcie uzyskane 15 razy jest wartością najwyższą.

Wiedza na temat możliwości dostępu do Funduszy Strukturalnych

Aktualna wiedza prezentowana przez badane organizacje pozarządowe na temat możliwości dostępu do Funduszy Strukturalnych przedstawia się następująco: 16% badanych określa ją jako wystarczającą na tym etapie, 37% twierdzi, że wie co nieco, ale nie jest to wiedza wystarczająca, 24% badanych organizacji nie posiada prawie żadnej wiedzy na ten temat, 14% instytucji w ogóle nie słyszało o możliwości dostępu do takich funduszy.

Najpopularniejsze programy i fundusze

10% badanych organizacji w ciągu ostatnich 2 lat (od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej) próbowało pozyskać dofinansowania z funduszy strukturalnych – ani jako organizacja wnioskująca, ani jako partner.

Spośród tych badanych organizacji, które próbowały dofinansowanie otrzymać, najwięcej wniosków zostało złożonych do ZPORR (35%). Najczęściej miało to miejsce jeden raz – 75%.

Drugimi pod względem liczebności złożonych wniosków były SPO RZL oraz IW EQUAL (2% wszystkich organizacji, 26% spośród tych, które o dofinansowanie się starały). W przypadku SPO RZL najczęściej wnioski składano raz (33% wszystkich złożzeń SPO RZL) oraz pięć razy (22%). W przypadku IW EQUAL – raz (67% wszystkich złożzeń).

Żaden wniosek nie został złożony do SPO WKP, SPO ROL, IW LEADER.

Inne wymienione przez badane organizacje programy to m.in.: Daphne, EOG, FOP, Jugenwerk. Do każdego z nich wniosek złożyło po jednej organizacji pozarządowej.

Akcje uwieńczone sukcesem

Do tej pory 50% złożonych przez badane organizacje wniosków otrzymało dofinansowanie, w tym:

- SPO RZL: jeden projekt – 1 raz, dwa projekty – 3 razy, trzy projekty – 1 raz;
- ZPORR: jeden projekt – 5 razy, 2 i 4 projekty po jednym razie;
- IW EQUAL: jeden projekt – 5 razy;
- inne: po jednym razie.

85% organizacji (spośród tych, które próbowały dofinansowanie otrzymać) nie korzystało z pomocy instytucji/osób z zewnątrz przy przygotowaniu wniosków do Funduszy Strukturalnych. Pozostałe 15% korzystało z pomocy m.in. wolontariuszy.

Ocena działań instytucji związanych z dystrybucją Funduszy Strukturalnych

Ze względu na niską frekwencję wyniki dotyczące tego pytania nie zostały uwzględnione w treści raportu.

Zamiar ubiegania się o środki z UE

Badane organizacje deklarują zamiar ubiegania się o pozyskanie takich środków w przyszłości (skumulowane odpowiedzi: „zdecydowanie tak” i „raczej tak” – 51%). Odpowiedzi negatywnych było 28%, a 20% trudno było się ustosunkować.

Przyczyny nieubiegania się o środki z funduszy strukturalnych

Najczęściej wskazywanymi przyczynami, dla których badane organizacje nie zamierzają się ubiegać o pozyskanie środków z funduszy strukturalnych, są:

- brak potrzeby (21%);
- skomplikowane procedury, biurokracja (14%);
- zbyt mały podmiot/niewielkie środki finansowe (14%);
- zakończenie, zawieszenie działalności (9%);
- niedostateczna wiedza, zbyt małe doświadczenie (8%);
- brak wiary w uzyskanie środków (8%);
- brak odpowiedniej kadry (4%);
- inne, np. chęć bazowania wyłącznie na własnych środkach, rozbieżność ideologiczna, brak odpowiedniego zakresu dofinansowania do profilu (13%).

Podstawowe źródła wiedzy o funduszach strukturalnych

Źródła wiedzy o możliwościach wsparcia z funduszy strukturalnych:

- Internet, konkretne strony WWW (52%);
- urzędy: Marszałkowski, Miejski, WUP, Gminy (25%);

-
- prasa, radio, TV (16%);
 - szkolenia, konferencje (7%);
 - portal ngo.pl (7%);
 - biuletyny, broszury, foldery (6%);
 - ludzie (4%)
 - nie znam/nie słyszałem (9%);
 - inne, np. własne metody poszukiwań i in. (20%).

Bezwzględnie najważniejszym źródłem informacji na temat funduszy strukturalnych jest Internet, w tym następujące strony WWW:

- www.ngo.pl;
- www.fundusze-strukturalne.pl;
- www.defs.woj-pomorskie.pl;
- www.eog.pl;
- www.mm.gov.pl;
- www.sfs.pl;
- www.gdansk.pl;
- powszechnie odwiedzane są również strony Urzędu Miejskiego i Marszałkowskiego w Gdańsku, Ministerstwa Polityki Społecznej, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Środowiska, MEN, Ministerstwa Sportu, Komisji Europejskiej oraz – oczywiście – strony konkretnych funduszy.

Ponadto istotne są wszelkie informacje pochodzące z Urzędu Miejskiego, Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Gminy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy (27%) – biuletyny, informatory organów administracji publicznej, konsultacje i wymiana informacji z pracownikami, którzy zawodowo zajmują się pozyskiwaniem środków z funduszy unijnych.

Źródłem wiedzy często są również media oraz prasa, zarówno ogólnopolska, jak i lokalna (16%).

Ponadto często wymieniano następujące źródła informacji:

- PFRON
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Zarząd Główny PTTK
- EFS
- EFRR
- RCI
- Comenius
- MOPS
- IW Leaper

- IW EQUAL
- Agencja Rozwoju Pomorza
- Punkt informacji europejskiej
- Pomorska Baza Produktów

Zainteresowanie dziedzinami wspieranymi z funduszy unijnych

Badane organizacje pozarządowe są w różnym stopniu zainteresowane podstawowymi typami przedsięwzięć, o których wiadomo, że będą wspierane z funduszy unijnych:

- działalność edukacyjna (52%);
- wykluczenie i marginalizacja społeczna (32%);
- wsparcie młodzieży i wolontariatu na rynku pracy (24%);
- niepełnosprawność (24%);
- społeczeństwo informacyjne (14%);
- rozwój przedsiębiorczości (12%);
- przeciwdziałanie i zwalczanie bezrobocia (10%);
- ekonomia społeczna (9%);
- żadna z powyższych (9%).

Problemy utrudniające organizacjom korzystanie ze środków UE

Tabela 2. Problemy utrudniające organizacjom korzystanie ze środków unijnych, średnie.

Brak wymaganych środków własnych koniecznych do współfinansowania projektów z funduszy strukturalnych	1,7
Brak możliwości/środków koniecznych do przedstawienia wymaganych w projektach gwarancji finansowych	1,97
Zbyt mały potencjał organizacji w stosunku do skali projektów jakie będą finansowane z funduszy unijnych (np. zbyt mały roczny budżet, niewystarczająca liczba personelu)	2,09
Zbyt małe doświadczenie organizacji w przygotowywaniu projektów, brak specjalistów którzy podołaliby temu zadaniu	2,24
Brak rzetelnej i dostępnej informacji o dostępnych funduszach i warunkach korzystania z nich	2,82
Zbyt trudne procedury, zawite formularze, niemożność opisanie naszych działań w formalnym języku wniosków	2,39
Niechęć do naszej organizacji i działań jakie prowadzi ze strony urzędników decydujących o przyznawaniu funduszy	4,84
Trudności związane ze znalezieniem partnerów do projektów/ problemy we współpracy z partnerami	3,85
Zbyt złożone procedury, nadmiernie skomplikowane formalności, nadmierna biurokracja	2,42
Opóźnienia w przekazywaniu środków finansowych, zagrażające płynności finansowej organizacji	4,00
Pozamerytoryczne kryteria oceniania wniosków (przyznawanie środków „swoim” organizacjom, konkursy w których z góry wiadomo kto okaże się zwycięzcą etc.)	4,66
Duża konkurencja ze strony innych instytucji/organizacji w ubieganiu się o te same środki	3,67
Zbyt małe doświadczenie organizacji w przygotowywaniu projektów, brak specjalistów którzy podołaliby temu zadaniu	2,33
Rozbieżność między priorytetami programów unijnych a celami, dla których powstała nasza organizacja	3,94

Respondenci przedstawiali odpowiedzi na skali, w której „1” oznaczało w „bardzo dużym stopniu”, a „5” – „w bardzo małym stopniu”. Prezentowane średnie są wynikiem dokonanych przez respondentów ocen.

Ogólny bilans przystąpienia Polski do UE dla organizacji pozarządowych

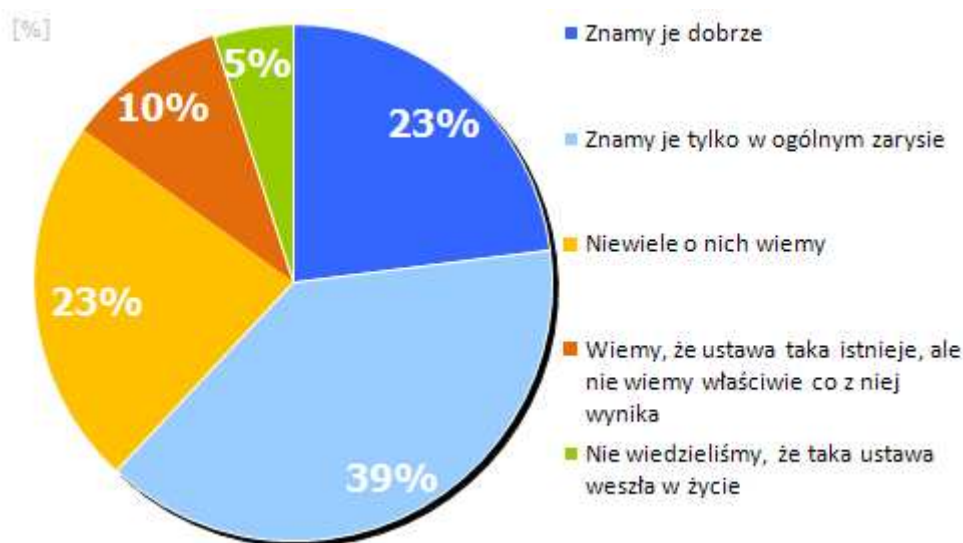
Zdaniem badanych instytucji ogólny bilans przystąpienia Polski do UE jest dla organizacji pozarządowych raczej korzystny (41%), a 27% twierdzi, że jest on korzystny zdecydowanie. Sceptyków jest dużo mniej – 1,4% uważa, że jest niekorzystny (skumulowane odpowiedzi: „raczej niekorzystny” i „zdecydowanie niekorzystny”). Odsetek organizacji, które uważają, że suma plusów i minusów jest podobna wynosi 9%.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Warunki prawne funkcjonowania organizacji.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W roku 2003 uchwalona została *Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Większość jej przepisów weszła w życie z początkiem tego roku. Badane organizacje pozarządowe swój poziom wiedzy na temat tej ustawy oceniają nieszczególnie. 39% zna ją tylko w ogólnym zarysie, po 23% zarówno zna ją dobrze, jak i niewiele o niej wie. 10% organizacji pozarządowych wie, że ustawa istnieje, jednakowoż nie zdaje sobie sprawy, co z niej wynika, zaś 5% rozmówców nie wiedziało w ogóle o tym, że weszła w życie.

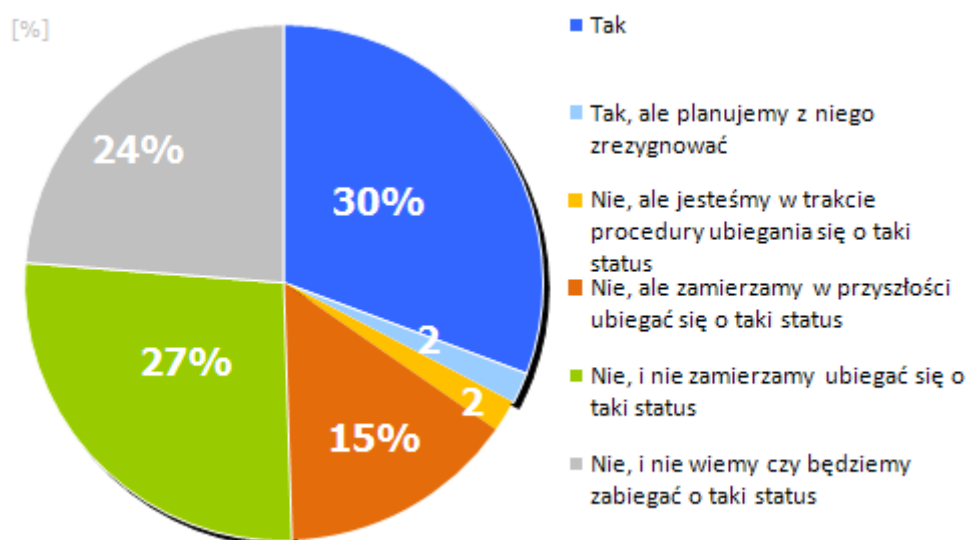
Wykres 60. Jak oceniają Państwo swój poziom wiedzy na temat rozwiązań ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie?

Status organizacji pożytku publicznego

32% badanych organizacji posiada status organizacji pożytku publicznego, z tego niecałe 2% planuje z niego zrezygnować. Ponad 68% organizacji statusu tego nie posiada (ponad 2% instytucji jest w trakcie procedury ubiegania się o niego, a 15% zamierza w przyszłości się starać). 27% organizacji statusu nie tylko nie ma, ale również nie zamierza starać się o niego w przyszłości. Kolejne 24% statusu nie posiada, podobnie jak wiedzy o tym, czy będą o niego zabiegać.

Wykres 61. Czy Państwa organizacja posiada status organizacji pożytku publicznego?

Bilans skutków ustawy dla organizacji

Zdecydowanej większości badanych jest bardzo trudno ocenić dotychczasowy ogólny bilans skutków ustawy dla reprezentowanej organizacji (57%). 28% ocenia go pozytywnie (skumulowane odpowiedzi „zdecydowanie pozytywny” – 6% oraz „raczej pozytywny” – 22%). Dla niecałych 3% badanych organizacji pozarządowych bilans ten jest negatywny („raczej” – 2,2% oraz „zdecydowanie” – 0,2%). 12% twierdzi, że suma plusów i minusów jest w tym przypadku podobna.

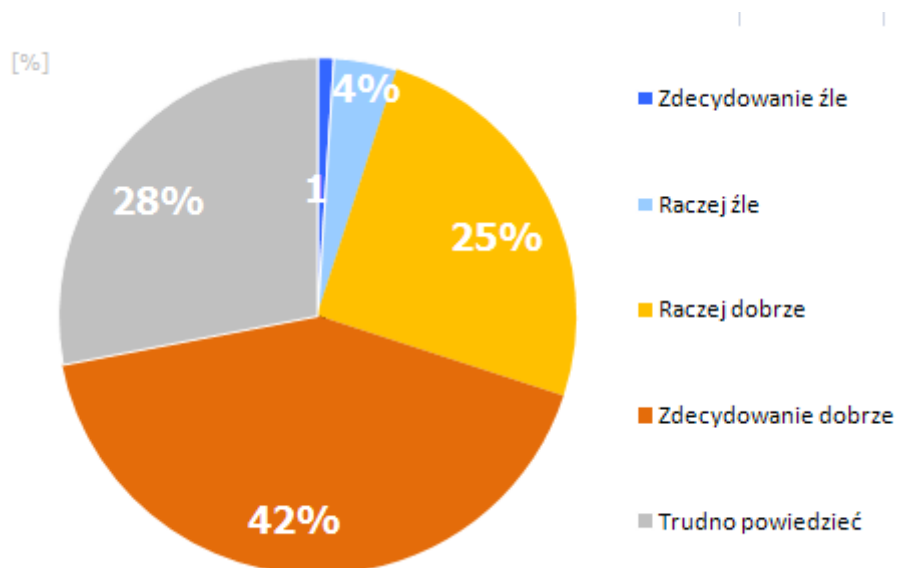
Dłuższa perspektywa

W dłuższej perspektywie sytuacja organizacji pozarządowych po wprowadzeniu ustawy poprawi się. Mimo dużej liczby osób, które nie potrafią odnieść się do tego tematu (42%), zdecydowana większość twierdzi, że będzie lepiej („zdecydowanie” – 6% oraz „raczej” – 36%). Ponad 3% respondentów jest zdania przeciwnego, a niecałe 3% uważa, że nic się nie zmieni. Na opcję *status quo* stawia 11% badanych organizacji.

Ocena zawartych w ustawie rozwiązań

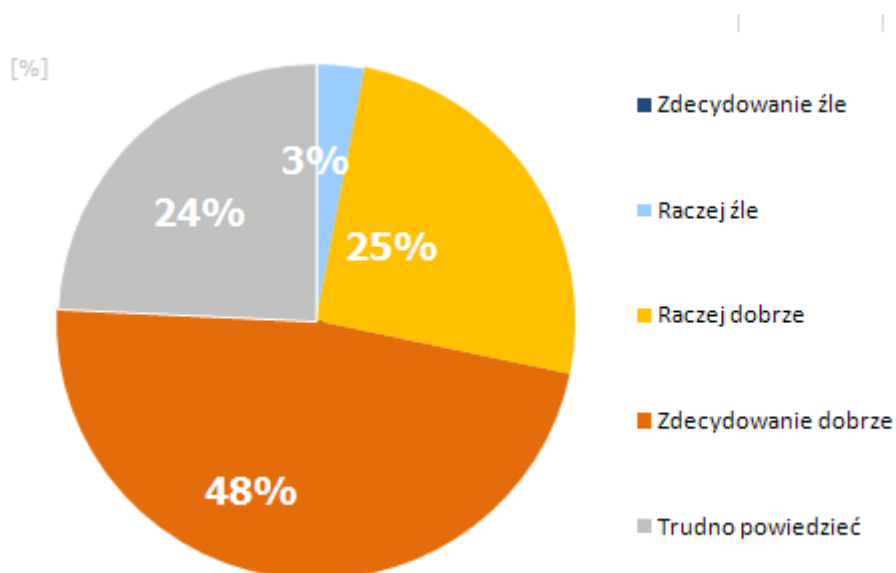
Administracja publiczna ma obowiązek organizowania otwartych konkursów na dostęp do środków publicznych.

Wykres 62. Jak oceniają Państwo rozwiązanie zawarte w ustawie, że administracja publiczna ma obowiązek organizowania otwartych konkursów?

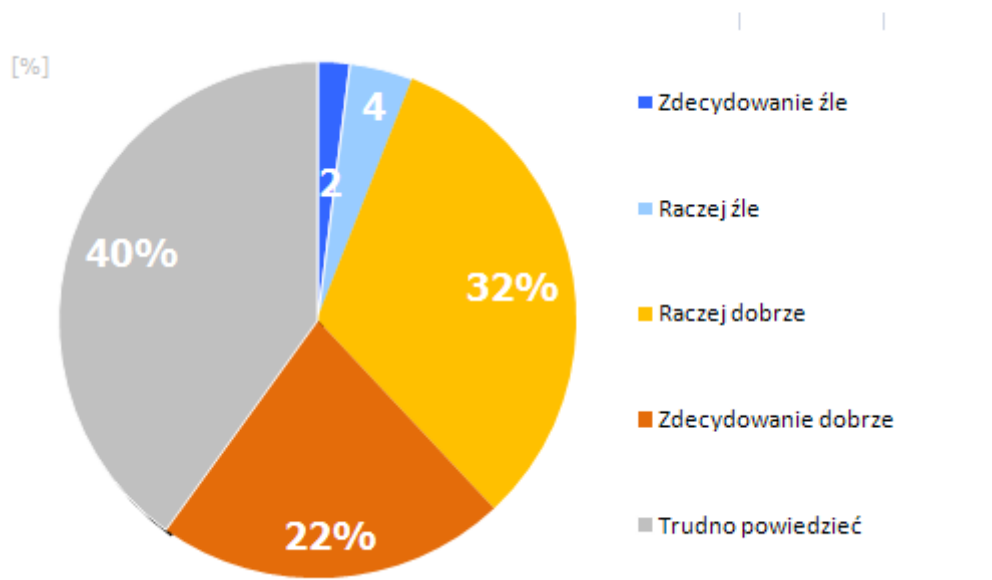
Organizacje pozarządowe po spełnieniu określonych warunków, mogą uzyskać status organizacji pożytku publicznego i uzyskać dodatkowe przywileje (np. możliwość korzystania z tzw. 1%).

Wykres 63. Jak oceniają Państwo rozwiązanie zawarte w ustawie, że organizacje pozarządowe po spełnieniu określonych warunków, mogą uzyskać status użytku publicznego?

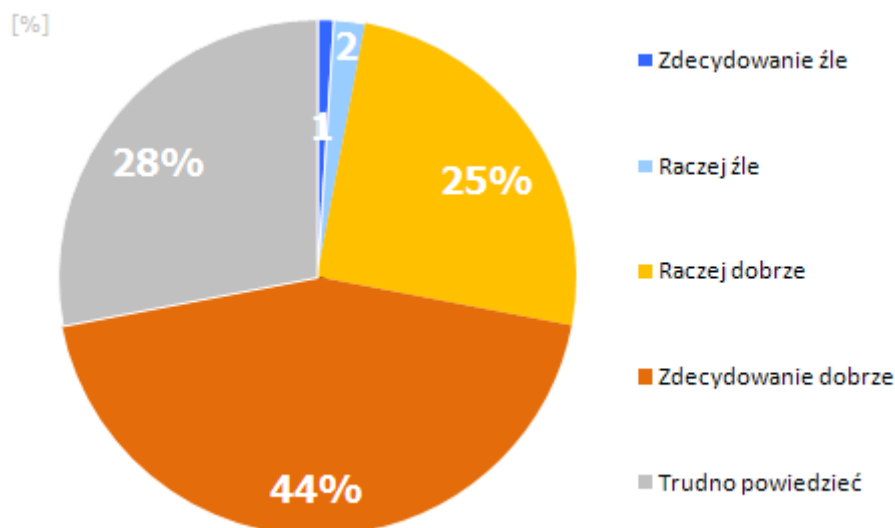
Działa Rada Pożytku Publicznego, służąca wymianie informacji i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących organizacji pozarządowych.

Wykres 64. Jak oceniają Państwo rozwiązania zawarte w ustawie, że działa Rada Pożytku Publicznego, służąca wymianie informacji i opiniowaniu?

Organizacje mogą prowadzić odpłatną działalność statutową, która nie jest traktowana jako działalność gospodarcza.

Wykres 65. Jak oceniają Państwo rozwiązanie zawarte w ustawie, że organizacje mogą prowadzić odpłatną działalność statutową?

Jakość innych regulacji prawnych dotyczących organizacji pozarządowych

(Pytanie oceniane było na skali od 1 do 5, dlatego w ramach wyniku prezentujemy średnie do każdej odpowiedzi.)

Prawne gwarancje wolności tworzenia i funkcjonowania organizacji („1” – wystarczające, „5” – niewystarczające, średnia: 2,32)

Formalne procedury konieczne do rozpoczęcia działań organizacji pozarządowych („1” – przyjazne, „5” – nieprzyjazne, średnia: 2,83)

Procedury korzystania przez organizacje ze środków publicznych („1” – czytelne, „5” – nieczytelne, średnia: 3,09)

Podatkowe zachęty dla filantropii indywidualnej („1” – wystarczające, „5” – niewystarczające, średnia: 3,74)

Podatkowe zachęty dla filantropii ze strony przedsiębiorstw („1” – wystarczające, „5” – niewystarczające, średnia: 3,88)

Warunki prowadzenia działalności gospodarczej/odpłatnej przez organizacje („1” – korzystne, „5” – niekorzystne, średnia: 3,30)

Opodatkowanie działań organizacji pozarządowych („1” – mało uciążliwe, „5” – zbyt uciążliwe, średnia: 3,43)

Obowiązki sprawozdawcze organizacji pozarządowych wobec administracji publicznej („1” – mało uciążliwe, „5” – zbyt uciążliwe, średnia: 3,32).

Zobowiązania dotyczące jawności organizacji pozarządowych wobec opinii publicznej („1” – zbyt duże, „5” – zbyt małe, średnia: 2,97).

Problemy wynikające z wadliwych rozwiązań prawnych

Różnorodność i skala problemów będących wynikiem wadliwych rozwiązań prawnych (lub braku tychże) świadczy o tym, jak indywidualne są kłopoty gdańskich organizacji pozarządowych.

Powtarzały się narzekania na skomplikowany system rachunkowo-podatkowy, biurokrację oraz zawiłe formalności dotyczące wniosków na dotacje/granty i ich późniejszego rozliczania.

Najwięcej natomiast było problemów *stricto* indywidualnych, a dotyczyły one m.in. następujących aspektów:

- braku rozgraniczenia w rozwiązaniach prawnych organizacji bardzo małych i bardzo dużych;
- zbyt dużej ilości przepisów dotyczących organizacji i dowolności w ich interpretacji;
- wysokich kosztów pracy;
- zwolnień od podatków;
- potrzeby wsparcia lokalowego;
- problemów klubów sportowych;
- zmiany prawa podatkowego na takie, które zachęcałoby do bycia filantropem;
- nierówności w traktowaniu podmiotów publicznych i niepublicznych;
- niedobrego zwyczaju traktowania stowarzyszeń jak normalnych przedsiębiorstw;
- uproszczenia zasad przyznawania statusu organizacji pożytku publicznego;
- ochrony prawnej majątku i praw użytkowania nieruchomości dla organizacji pro-społecznych;
- braku rozróżnienia podziału organizacji na prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej;
- możliwości finansowania przez państwo z pominięciem drogi konkursowej;
- ułatwień dla prowadzenia działalności zarobkowej na cele statutowe;
- traktowania fundacji na podobnych zasadach jak stowarzyszenia;
- możliwości finansowania działalności bieżącej;

-
- opracowania jasnego aktu prawnego, skorygowania obecnej ustawy;
 - braku rozwiązań dających możliwość realnej oceny pracy;
 - określenia terminów do uzupełnienia braków formalnych;
 - utrudniających życie formularzy sądowych przy rejestracji zarządu.

Potrzeby organizacji, wyposażenie

Podstawowe potrzeby organizacji

Dodatkowe pieniądze, którymi badane organizacje mogłyby swobodnie dysponować, zostałyby w głównej mierze przeznaczone na zakup sprzętu, wyposażenia (65%). A ponadto:

- powiększenie lub remont lokalu – 36%;
- podniesienie kwalifikacji pracowników lub wolontariuszy (szkolenia, konferencje itp.) – 32%;
- poszerzenie serwisu świadczonych usług/palety produktów – 32%;
- zatrudnienie lub skorzystanie z usług specjalisty (od prawa, zarządzania, księgowości, finansów itp.) – 22%;
- zatrudnienie dodatkowych pracowników – 19%;
- rozpoczęcie lub inwestycja w już prowadzoną działalność gospodarczą, pozyskanie nowych członków – 15%;
- inwestycję w lokaty, obligacje lub akcje – 4%;
- inne, np. budowa boisk, ośrodków, szkolenia – 11%.

Technologie w organizacji

W pracach badanych organizacji używanych jest od 0 (20%) do 30 komputerów (niecały 1%). Najczęściej jest to jeden komputer (32%).

67% badanych instytucji ma w swojej siedzibie dostęp do Internetu, 21% dostępu nie ma, a 10% organizacji nie dysponuje własną siedzibą i pytanie ich nie dotyczy.

Korzystanie w codziennej pracy z Internetu w sprawach związanych z organizacją (w siedzibie organizacji lub poza nią) jest stałym elementem dnia, wykonywanym najczęściej co najmniej kilkakrotnie w ciągu dnia (42%). Raz dziennie korzysta z niego 9% badanych, 15 – 16% kilka razy w tygodniu/miesiącu. Nie korzysta z Internetu 9% badanych.

Połowa badanych organizacji ma własną stronę WWW, a w przypadku 11% jest ona przygotowywana.

Potrzeby szkoleniowe i informacyjne

Tabela 3. Dziedziny przydatnych szkoleń

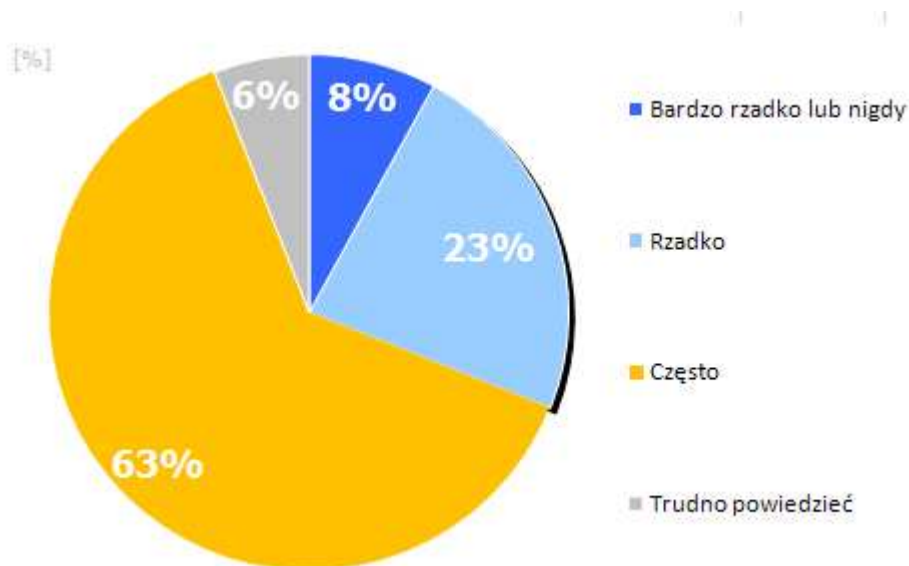
W ogóle nie potrzebujemy szkoleń	12,4%
Wiedza związana ze specyficzną dziedziną, w której działa organizacja	37,9%
Zagadnienia prawno-formalne związane z funkcjonowaniem organizacji pozarządowej	37,4%
Zarządzanie ludźmi (budowanie zespołu, prowadzenie zebrań, przywództwo)	15,1%
Umiejętności interpersonalne (komunikacja, autoprezentacja, negocjacje)	15,9%
Zarządzanie programami organizacji (planowanie, ewaluacja)	20,4%
Finanse organizacji (księgowość, zarządzanie finansami)	28,2%
Pozyskiwanie funduszy	66,1%
Działalność gospodarcza/odpłatna, sprzedaż, marketing, przygotowanie biznes planu	10,8%
Budowanie wizerunku organizacji, promocja, współpraca z mediami	32,8%
Budowanie relacji z innymi sektorami, współpraca z administracją publiczną	22%
Pozyskiwanie i organizowanie pracy wolontariuszy	19,6%
Stosowanie nowoczesnych technologii (w tym zastosowania komputerów i Internetu)	17,5%
Znajomość języków obcych	26,9%
Inne: szkolenia merytorycznie związane z działalnością, marketing medialny, pisanie programów dla uzyskiwania środków z UE	2,7%

Wartości nie sumują się do 100%, można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

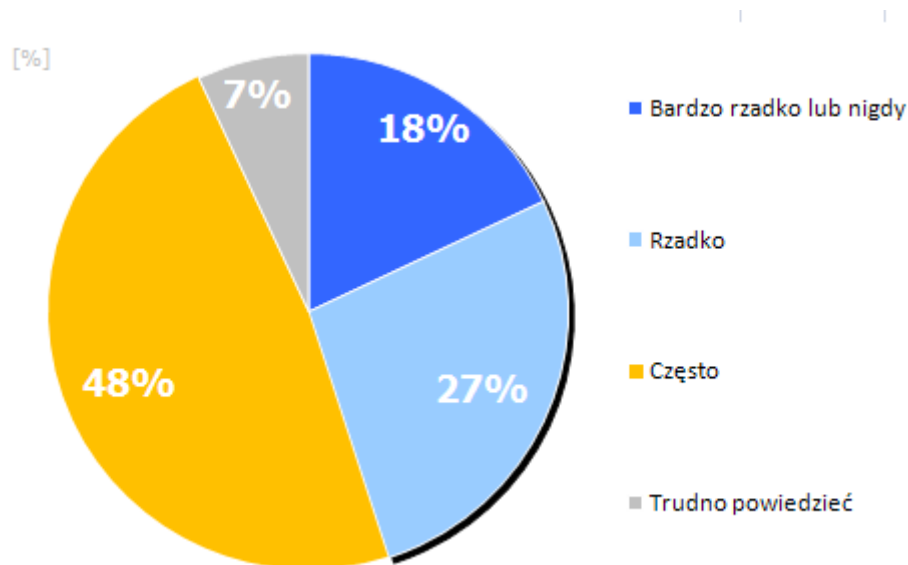
Częstość korzystania z określonych źródeł informacji

Z kontaktu z wyspecjalizowanymi organizacjami/institucjami wspierającymi badane organizacje pozarządowe najczęściej korzystają bardzo rzadko lub nigdy (36%). Rzadko również instytucje wykorzystują wyspecjalizowane publikacje adresowane do organizacji pozarządowych (40%) oraz kontakty z samorządem lokalnym i innymi urzędami administracji publicznej (39,5%). Ze źródeł wykorzystywanych często najczęściej dotyczy to ogólnie dostępnych środków masowego przekazu (gazety, radio, TV) – 63%.

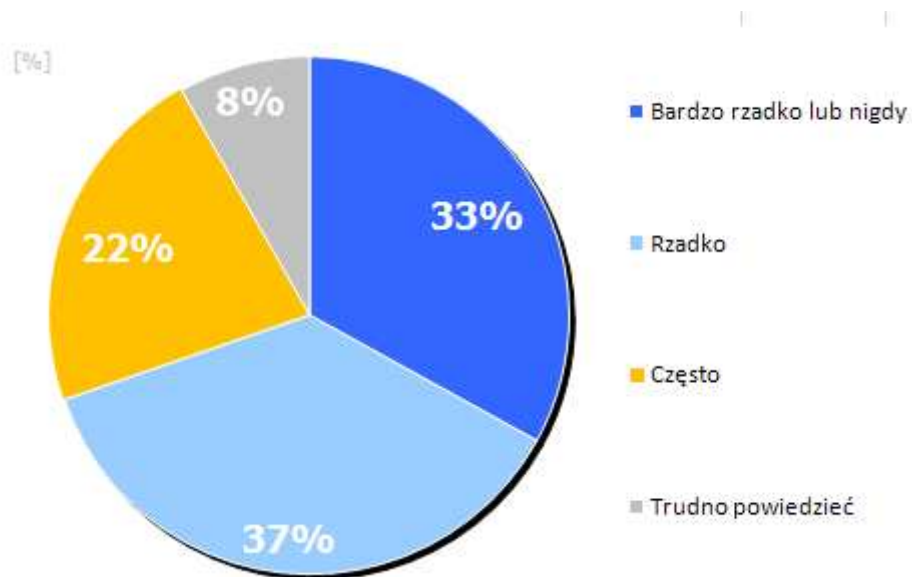
Wykres 66. Jak często korzystacie Państwo z ogólnie dostępnych środków masowego przekazu?

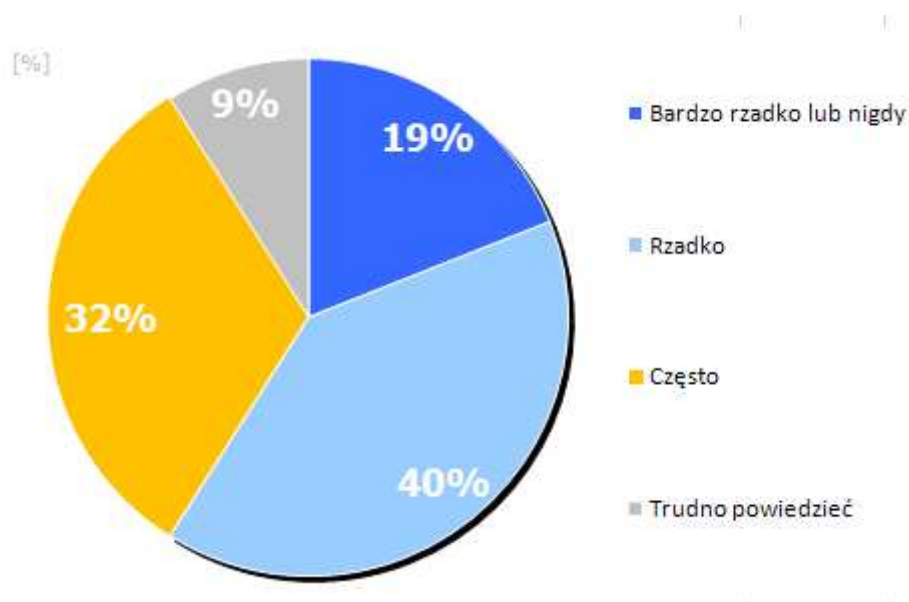
Wykres 67. Jak często korzystacie Państwo z wyspecjalizowanych stron internetowych adresowanych do organizacji pozarządowych?

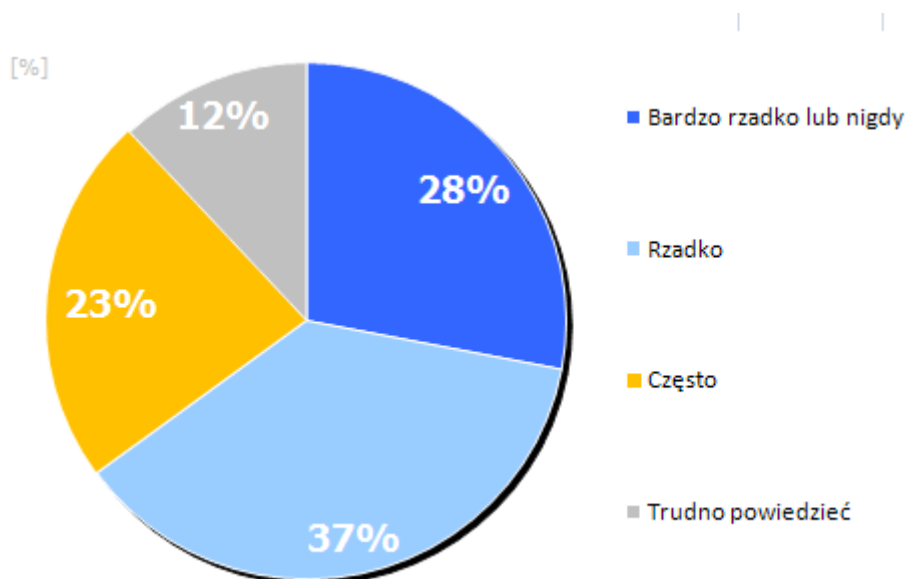
Wykres 68. Jak często korzystacie Państwo z kontaktu z wyspecjalizowanymi organizacjami/institucjami wspierającymi?

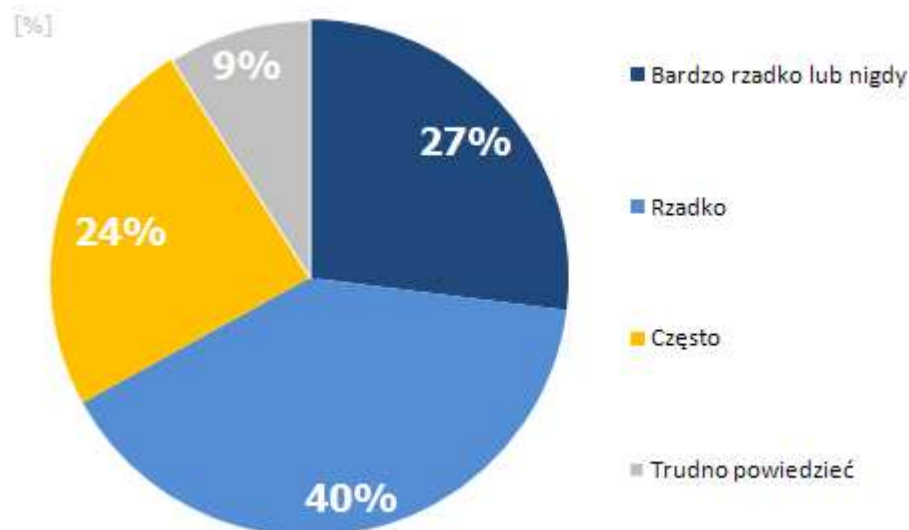
Wykres 69. Jak często korzystacie Państwo z kontaktu z samorządem lokalnym i innymi urzędami administracji publicznej?

Wykres 70. Jak często korzystacie Państwo z kontaktu z innymi organizacjami niewyspecjalizowanymi we wspieraniu innych organizacji?

Wykres 71. Jak często korzystacie Państwo z kontaktu z wyspecjalizowanymi publikacjami adresowanymi do organizacji pozarządowych?

Częstotliwość korzystania ze źródeł informacji

- seria broszur adresowanych do organizacji pozarządowych – Warto Wiedzieć Więcej (3W) – 27% badanych organizacji słyszało o tych publikacjach, spośród nich skorzystało 34%. Jeśli chodzi o ocenę broszur, wygląda ona następująco: dobrze – 27%, średnio – 16%, źle – 2%, trudno powiedzieć – 55%. 69% badanych spośród tych, którzy o broszurach słyszeli, również z nich skorzystało.

-
- Baza Danych o Organizacjach Pozarządowych Klon/Jawor – 46% badanych organizacji słyszało o tym, tyle samo skorzystało. Jeśli zaś chodzi o ocenę, wygląda ona następująco: dobrze – 41%, średnio – 8%, trudno powiedzieć – 41%. 67% spośród tych, którzy o bazie słyszeli, również z niej skorzystało.
 - ogólnopolska infolinia dla organizacji pozarządowych – 17% badanych o infolinii słyszało, a 18% - korzystało. 14% oceniło ją dobrze, 13% - średnio, a 73% trudno jest się ustosunkować. 48% spośród tych, którzy o infolinii słyszeli, również z niej skorzystało.
 - seria broszur Poznaj Swoje Prawa – 15% słyszało, 19% skorzystało, a 19% oceniło dobrze. 58% spośród tych, którzy o serii słyszeli, również z niej skorzystało.
 - miesięcznik gazeta.ngo.pl – 27% badanych słyszało o tym miesięczniku, 35% z niego skorzystało. 27% oceniło dobrze, a 16% średnio (reszta nie potrafiła się ustosunkować). 67% spośród tych, którzy o miesięczniku słyszeli, również z niego skorzystało.
 - usługi internetowe free.ngo.pl – 33% słyszało o tym źródle, 38% skorzystało, 29% dobrze oceniło jego jakość. 66% spośród tych, którzy o tym źródle słyszeli, również z niego skorzystało.

www.ngo.pl

51% badanych organizacji pozarządowych słyszało o ww. portalu. 74% z nich portal ten odwiedziło.

Jeśli chodzi o częstotliwość odwiedzin, wygląda ona następująco:

- kilka razy dziennie: niecałe 2%;
- raz dziennie: ponad 4%;
- kilka razy w tygodniu: prawie 14%;
- raz na tydzień: 7%;
- kilka razy w tygodniu: prawie 13%;
- raz na miesiąc: 15%;
- kilka razy w roku: 23,5%;
- trudno powiedzieć: prawie 22%.

36% badanych stwierdziło, że informacje zamieszczone w portalu raczej przyniosły im praktyczne korzyści, a 12% zdecydowanie jest przekonanych o pozytywach wynikających z istnienia tego źródła informacji.

Ogólna ocena publikowanych na portalu informacji (dokonywana na skali od „1” do „5”, dlatego też wyniki podane są w średnich dla każdego elementu):

- przydatność publikowanych informacji („1” zupełnie nieprzydatne – „5” bardzo przydatne): 3,94;
- aktualność publikowanych informacji („1” zupełnie nieaktualne – „5” bardzo aktualne): 3,90;
- powierzchowność publikowanych informacji („1” zupełnie powierzchowne – „5” bardzo wyczerpujące): 3,53;
- stronniczość publikowanych informacji („1” zupełnie stronnicze – „5” bardzo obiektywne): 3,73;
- łatwość znalezienia publikowanych informacji („1” trudne do znalezienia – „5” łatwe do znalezienia): 3,73;
- zrozumiałość publikowanych informacji („1” niezrozumiałe – „5” zrozumiałe/przystępne): 3,93;
- atrakcyjność publikowanych informacji („1” nudne – „5” ciekawe): 3,59.

Prawie jedna piąta badanych organizacji umieściła na portalu wiadomość lub ogłoszenie, a 12% dodało komentarz do opublikowanej tam wiadomości czy strony. Po około 70% nie zrobiło żadnej z tych czynności. Reszta natomiast (10% w przypadku umieszczenia ogłoszenia i 17% w przypadku dodania komentarza) nie wie lub nie pamięta, by wykonywało podobną czynność.

13% badanych organizacji prenumeruje newsletter z portalu www.ngo.pl.

Opinie, nastroje

Portret badanych organizacji

Luz i dyscyplina są w badanych organizacjach cechami obecnymi w dość zrównoważonym stopniu, z leciutkim wskazaniem na dyscyplinę (średnia 5,83).

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku kwestii szukania nowych rozwiązań i korzystania ze sprawdzonych wzorców – te cechy są również raczej zrównoważone, choć korzystanie ze sprawdzonych wzorców ma jednak lekką przewagę (5,62).

Planowanie ma przewagę nad spontanicznością (6,44), a duch współpracy nad odrębnością, samodzielnością (6,79).

Solidarność z innymi góruje nad ochroną własnych interesów (6,87).

Nade wszystko zaś profesjonalizm jest częstszy niż żywiołowość (7,13).

Zatem: bardziej zdyscyplinowane niż stawiające na luz w działaniu, częściej korzystające ze sprawdzonych rozwiązań niż poszukujące nowych wzorców, raczej planujące niż spontaniczne, współpracujące z innymi niż zachowujące absolutną odrębność, bardziej profesjonalne niż żywiołowe.

Wartości

W życiu badanych organizacji najważniejsza jest uczciwość, skuteczność, profesjonalizm, użyteczność oraz zapał i zaangażowanie. Najmniej ważnymi wartościami są natomiast: wynik ekonomiczny, zysk, wierność tradycjom, demokratyczne zarządzanie, zgodność z procedurami.

Sposoby działania organizacji (prezentowane niżej stwierdzenia oceniane były na skali, podajemy więc średnie wartości):

- „1”: żeby przetrwać, często musimy dopasowywać kierunek naszych działań do zmieniających się zainteresowań sponsorów *versus* „5”: nie zmieniamy kierunku naszych działań nawet wtedy, kiedy musimy je ograniczać z powodu braku zainteresowania sponsorów (średnia: 4,02);
- „1”: nasza organizacja opiera się na silnym liderze, od którego zależy większość decyzji *versus* „5”: nasza organizacja opiera się na silnym zespole, decyzje podejmowane są wspólnie (średnia: 3,48);
- „1”: decyzje podejmuje się u nas zwykle bardzo szybko *versus* „5”: podjęcie decyzji w naszej organizacji wymaga czasu (średnia: 2,61);
- „1”: najważniejsze jest dla nas bezpieczeństwo organizacji, nie podejmujemy żadnych działań, które mogłyby mu zagrozić *versus* „5”: najważniejszy jest dla nas sukces naszych działań – aby go osiągnąć, często podejmujemy ryzyko (średnia: 2,67).

Zatem: bardziej niezależne niż zależne od sponsorów, raczej opierające się na silnym zespole niż liderze, podejmujące decyzje w sposób wyważony i w taki też sposób dbające o bezpieczeństwo i sukces organizacji.

Ocena warunków

14% organizacji, które oceniły, że ogólne warunki działania w ostatnim roku były gorsze niż w latach ubiegłych, uważa, że w roku najbliższym będzie jeszcze gorzej niż obecnie. 35% nie spodziewa się ani poprawy, ani pogorszenia, 32% ma nadzieję na warunki lepsze.

Organizacje, które warunki działania w roku 2006 oceniły jako „ani lepsze, ani gorsze”, spodziewa się w przyszłości warunków lepszych (43%) lub takich samych (39%).

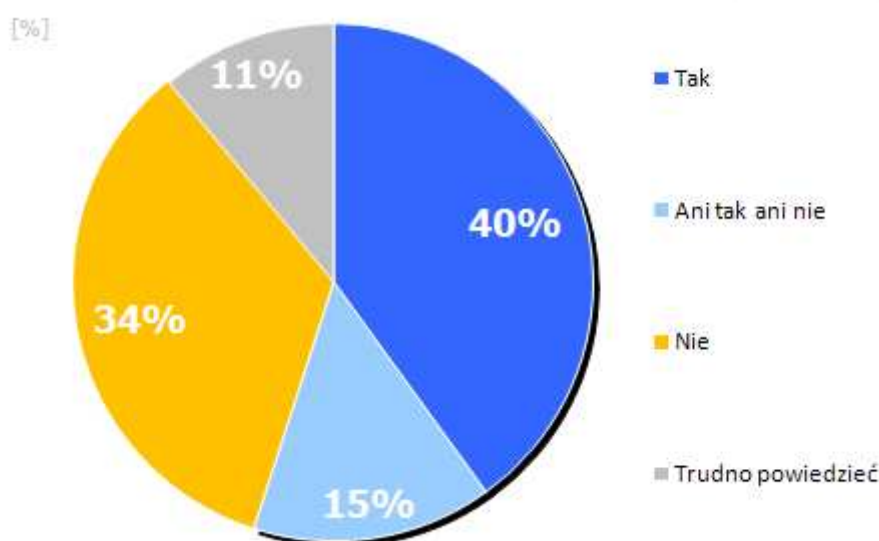
Ci, którzy warunki działania postrzegali jako lepsze niż w latach ubiegłych, jeszcze lepszych spodziewają się w roku najbliższym (78%).

Niezdecydowani zdecydowanie mają nadzieję na warunki lepsze niż obecnie (50%)

Opinie o polskim sektorze pozarządowym

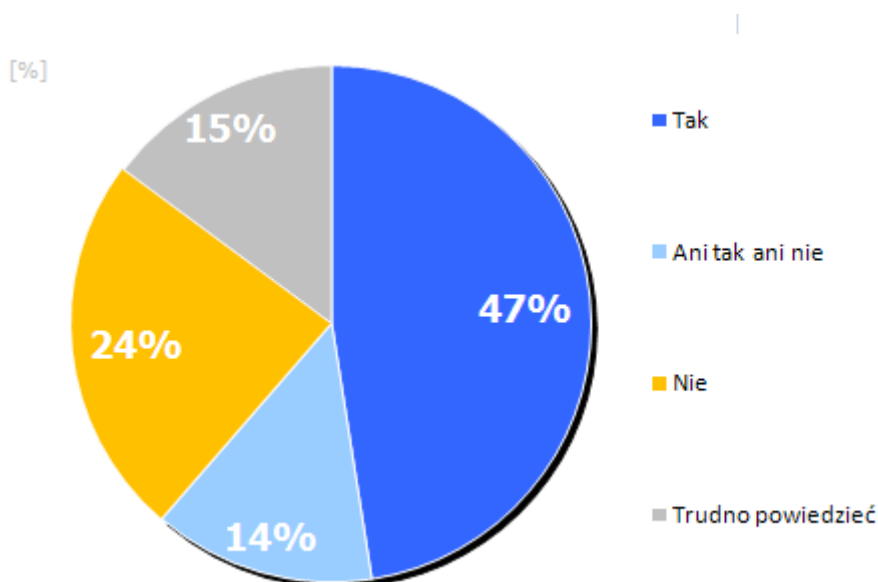
- 40% badanych instytucji uważa, że organizacje społeczne (stowarzyszenia, fundacje) powinny świadczyć wszystkie swoje usługi za darmo, nie pobierając żadnych opłat (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”)

Wykres 72. Organizacje społeczne (stowarzyszenia, fundacje) powinny świadczyć wszystkie swoje usługi za darmo.

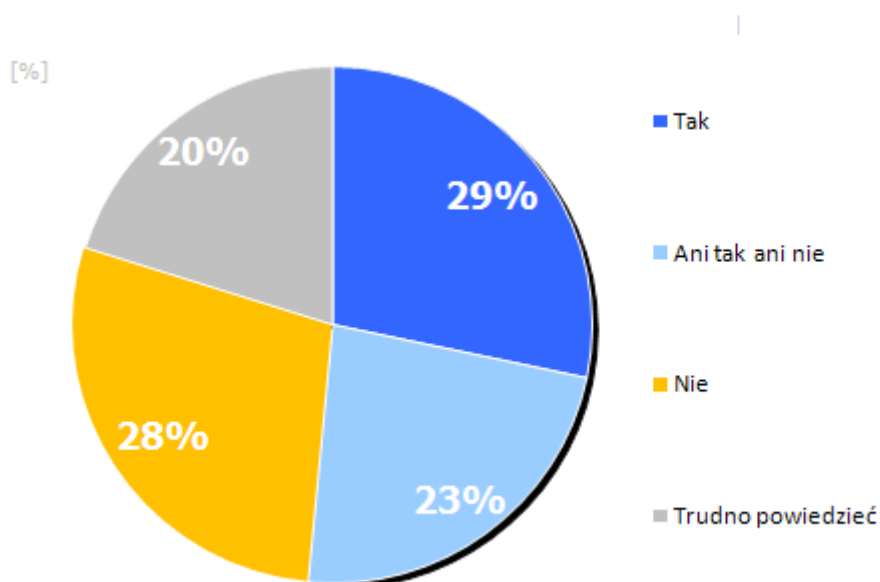
- 47% twierdzi, że organizacje pozarządowe powinny móc pobierać opłaty za swoje usługi, ale jedynie do wysokości kosztów związanych z ich dostarczaniem (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”)

Wykres 73. Organizacje pozarządowe powinny móc pobierać opłaty za swoje usługi, ale jedynie do wys. kosztów związanych z ich dostarczeniem.

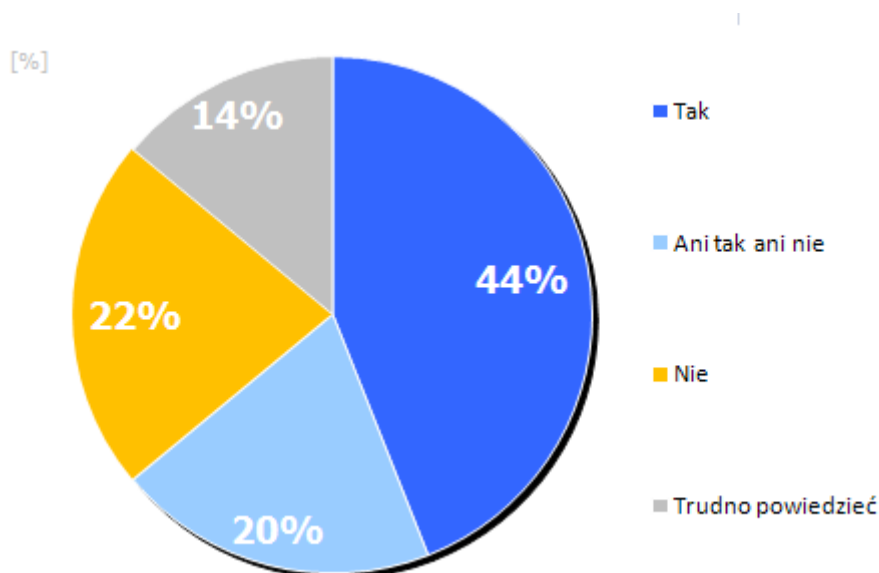
- 28% badanych uważa, że często organizacje pozarządowe starając się pomóc potrzebującym, nie uczą ich samodzielności i uzależniają je od swojej pomocy (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”)

Wykres 74. Często organizacje pozarządowe starając się pomóc potrzebującym, nie uczą ich samodzielności i uzależniają je od swojej pomocy.

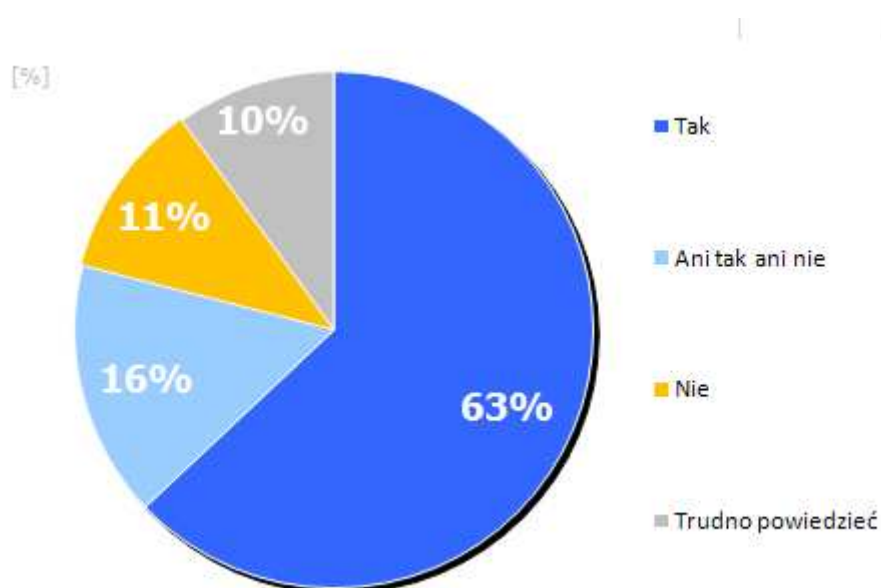
- 44% twierdzi, że angażowanie się przez organizacje pozarządowe w działalność gospodarczą jest zwykle źle odbierane przez ludzi (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”)

Wykres 75. Angażowanie się przez organizacje pozarządowe w działalność gospodarczą jest zwykle źle odbierane przez ludzi.

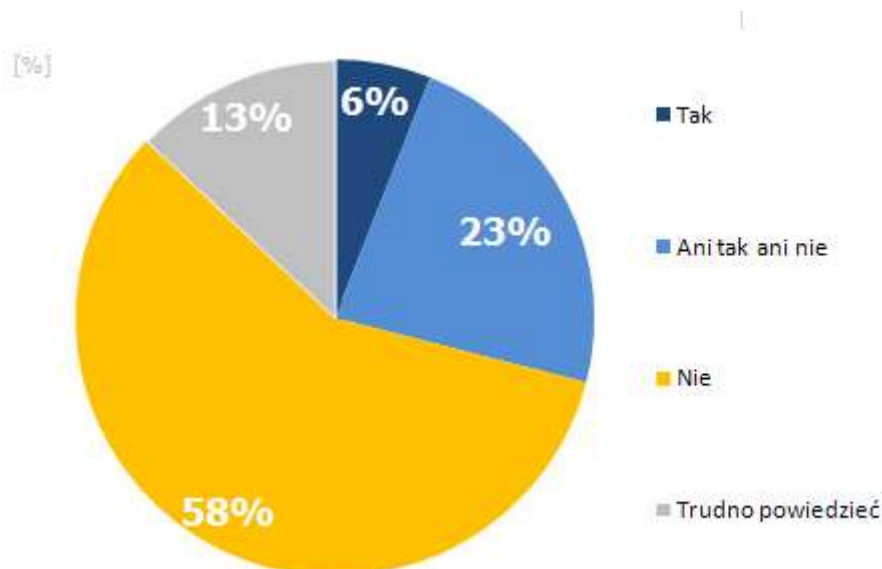
- 63% ankietowanych jest zdania, że osoby pracujące społecznie mogą zaoferować coś, czego nie może dać płatny personel (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”)

Wykres 76. Osoby pracujące społecznie mogą zaoferować coś, czego nie może dać płatny personel.

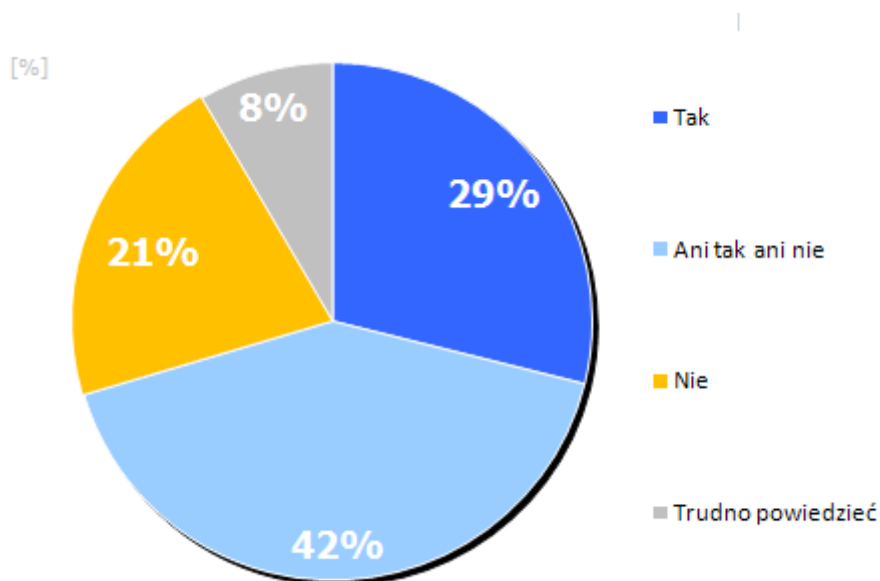
- 58% badanych instytucji jest przeciwnych stwierdzeniu, że organizacje społeczne (stowarzyszenia, fundacje) są na ogół źle zorganizowane i niefachowe (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”).

Wykres 77. Organizacje społeczne (stowarzyszenia, fundacje) są na ogół źle zorganizowane i niefachowe.

- 41% uważa, że organizacje społeczne (stowarzyszenia, fundacje itp.) mają ogólnie niewielki wpływ na rozwiązywanie ważnych problemów społecznych w Polsce (skumulowane odpowiedzi „tak” i „raczej tak”).

Wykres 78. Organizacje społeczne (stowarzyszenia, fundacje itp.) mają ogólnie niewielki wpływ na rozwiązywanie ważnych problemów społecznych w Polsce.

Warunki działania organizacji najczęściej ocenione zostały jako ani lepsze, ani gorsze niż w roku ubiegłym (49%). 22% uważa, że jest lepiej, a 14% twierdzi, że jest gorzej niż w latach uprzednich.

Zdecydowana większość badanych spodziewa się w najbliższym roku warunków lepszych niż obecnie (50%). 29% uważa, że zostanie tak jak jest teraz – ani lepiej, ani gorzej, zaś 5% spodziewa się pogorszenia.

Podsumowanie

Zdecydowana większość badanych organizacji ma status stowarzyszenia zarejestrowanego (86%).

Założycielami organizacji były w 88% przypadków osoby indywidualne.

Ponad jedna piąta (23%) badanych instytucji określiło swoją misję jako edukacyjną, popularyzatorską.

Rozwój duchowy w znaczeniu propagowania kultury, sztuki, krzewienia wzorców, rozrywki jest podstawowym elementem działalności dla 21% organizacji.

35% badanych organizacji należy (w sposób formalny lub nie) do krajowych, regionalnych lub branżowych porozumień organizacji pozarządowych, 16% organizacji deklaruje przynależność (w sposób formalny lub nie) do zagranicznych międzynarodowych porozumień organizacji pozarządowych.

57% badanych instytucji nie potrafiło wymienić organizacji lub związków organizacji, o których można powiedzieć, że działają w interesie całego sektora pozarządowego.

35% badanych organizacji pozarządowych wskazało jako główne pole swojego działania sport, turystykę, rekreację i hobby oraz edukację i wychowanie.

Zdecydowanie najważniejszą formą działań organizacji jest bezpośrednie świadczenie usług członkom, podopiecznym lub klientom organizacji – wskazało na tę formę aktywności 70% badanych organizacji.

80% badanych organizacji działa na rzecz osób indywidualnych.

53% organizacji swoje działania kieruje do dzieci i młodzieży.

Prowadzone przez gdańskie instytucje pozarządowe działania dotyczą przede wszystkim województwa, regionu (57%). 65% badanych organizacji deklaruje, że ogarnia swoim zasięgiem działania cały Gdańsk.

W ciągu ostatnich 2 lat badane organizacje przeprowadziły od 0 do 2000 różnych projektów. Od 0 do 10 projektów prowadzi 35% badanych organizacji (najwięcej 2 projekty: 7%). W 57% przypadków organizacji prowadzących od 1 do 10 projektów całkowity czas trwania projektu/projektów przekroczył 6 miesięcy. 28% spośród wszystkich badanych organizacji realizacja najdłuższego projektu nie zajęła więcej niż rok.

Działalność organizacji związana z rynkiem pracy koncentruje się przede wszystkim na dzieciach i młodzieży (37%) oraz grupach zawodowych (35%).

Poza działalnością w sferze rynku pracy 37% organizacji prowadzi również działania na rzecz osób zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży (49%).

Określając kierunki rozwoju i strategię działania organizacji, badane instytucje pozarządowe w największym stopniu zasięgają opinii członków tychże organizacji (92%).

61% organizacji nie ma płatnych pracowników.

Z tytułu pracy w organizacjach jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę najczęściej jedna osoba. Dotyczy to również osób pracujących w ramach tzw. wspomaganego zatrudnienia (5% organizacji posiada takich pracowników).

Organizacje sporadycznie współpracowały w ciągu ostatnich 12 miesięcy z płatnymi pracownikami.

Wykształcenie wyższe posiada większość płatnych pracowników w badanych organizacjach.

W ciągu najbliższych 12 miesięcy badane organizacje nie planują zmieniać znacząco liczby pracowników. Głównym powodem jest to, że organizacji nie stać na zatrudnienie i w najbliższym czasie nie widzą szans na utrzymanie pracowników (58%).

97% organizacji deklaruje, że posiada członków.

Najczęściej organizacje deklarowały obecność 10 kobiet-członków.

Badane stowarzyszenia deklarowały, że walne zgromadzenie członków ich stowarzyszeń najczęściej organizowane są raz w roku (40%).

Najczęściej składki są uiszczane regularnie przez wszystkich (18%).

33% spośród wszystkich badanych instytucji ma do 30 aktywnych członków. W 42% organizacji jest do 30% członków całkowicie biernych, niewłączających się w życie organizacji, niepojawiających się na walnych zebraniach, nieuiszczających składek.

Do 50 członków w 69% spośród wszystkich badanych organizacji lub przedstawicieli jej władz regularnie pracuje na rzecz danej instytucji, nie pobierając za to wynagrodzenia.

W pracach 38% badanych organizacji uczestniczą wolontariusze (najczęściej 10 osób). Na ogół nie mają oni zwracanych kosztów, przechodzą przez wewnętrzne lub zewnętrzne szkolenie przygotowujące ich do pracy, nie mają podpisanego rodzaju

porozumienia/umowy określającego wzajemne relacje wolontariusza i organizacji, nie przechodzą badań lekarskich i szkoleń BHP.

Procent badanych organizacji, które deklarują, że pobierają opłaty (44%) jest zbliżony do odsetka instytucji, które deklarują, że nie pobierają żadnych, nawet symbolicznych opłat (49%). Te opłaty to najczęściej składki wpłacane przez członków, finansujące wspólne działania na ich rzecz.

Statut 55% badanych organizacji dopuszcza prowadzenie działalności odpłatnej nie dla zysku, a 28% instytucji – prowadzenie działalności gospodarczej. Podstawowymi motywami, dla których badane organizacje prowadzą działalność gospodarczą/odpłatną, jest zwrot kosztów prowadzonej działalności statutowej (79%). Najczęściej jest to działalność szkoleniowa.

W ciągu ostatnich 2 lat roczne przychody przeważającej liczby organizacji z tytułu działalności gospodarczej/odpłatnej nie zmieniły się w sposób znaczący.

26% organizacji posiada strategię rozwoju swojej działalności gospodarczej/odpłatnej. Cele są różne i ze względu na niewielkie liczebności nie można ich uogólnić.

Działalność gospodarcza 84% badanych organizacji pozarządowych prowadzona jest wewnątrz struktury organizacyjnej, bez wyodrębnienia. W ponad połowie badanych organizacji przedmiot działalności gospodarczej i statutowej organizacji pokrywają się w całości lub dużej części (51%). W ciągu ostatniego roku działalność gospodarcza 42% organizacji przyniosła zysk.

Zdaniem 57% badanych instytucji wśród oferowanych przez organizacje produktów/usług są takie, których cena kalkulowana jest mniej więcej na poziomie bezpośrednich kosztów produkcji.

Zakład/przedsiębiorstwo, w którym prowadzona jest zlecona na zewnątrz struktury działalność gospodarcza organizacji zatrudnia obecnie nie więcej niż 10 pracowników.

Badane organizacje w ciągu najbliższych 2 lat zamierzają rozwijać działalność gospodarczą (58%). Plany gdańskich organizacji związane z działalnością odpłatną na najbliższe 2 lata zakładają utrzymanie tej działalności na podobnym poziomie jak obecnie (49%). Najważniejszymi problemami utrudniającymi organizacjom prowadzenie działalności gospodarczej/odpłatnej są trudności związane z pozyskiwaniem środków finansowych na inwestycje (53%).

W ciągu najbliższych 2 lat 60% badanych organizacji (spośród tych, które nie prowadzą działalności odpłatnej nie dla zysku) nie planuje rozpoczęcia takiej działalności. Większe odsetki organizacji (spośród tych, które nie prowadzą działalności gospodarczej) nie planują założenia w ciągu najbliższych 2 lat działalności gospodarczej (72%).

Badane organizacje – te, które planują rozpoczęcie działalności odpłatnej/gospodarczej – zamierzają działać przede wszystkim w dziedzinie szkoleniowej (44%).

Najważniejszym powodem uruchomienia działalności gospodarczej/odpłatnej jest zapewnienie zwrotu części kosztów świadczonych usług (53%).

Dziedziną, w której organizacje prowadzące lub pragnące uruchomić działalność gospodarczą/odpłatną, potrzebowałyby pomocy, jest przede wszystkim uzyskanie dostępu do kapitału/kredytów (43%). Podstawową przyczyną, która sprawia, że organizacje nie decydują się na podejmowanie działalności gospodarczej lub odpłatnej, jest brak potrzeby prowadzenia takiej działalności.

42% badanych organizacji zetknęło się z pojęciem „ekonomia społeczna” i wie, co ono oznacza. Termin „przedsiębiorstwo społeczne” zna 33% organizacji, 49% badanych organizacji zna i rozumie określenie „trzeci sektor”.

30% badanych organizacji korzystało ze źródeł publicznych – rządowych (środki ministerstw, agencji rządowych, wojewodów).

7% wykorzystało źródła publiczne – zagraniczne programy pomocowe (w tym środki przedakcesyjne Unii Europejskiej np. Phare, Sapard, Access, środki pomocowe rządów innych państw).

6% badanych organizacji wykorzystuje źródła publiczne – środki funduszy strukturalnych Unii Europejskiej (np. SPO RZL, ZPORR, LEADER, EQUAL itp.).

8% badanych organizacji wykorzystuje źródła samorządowe (środki gminy, powiatu lub samorządu wojewódzkiego).

Wsparcie od innych krajowych organizacji pozarządowych (w szczególności fundacji) wykorzystuje 7% organizacji.

Wsparcie od innych zagranicznych organizacji pozarządowych (w szczególności zagranicznych fundacji) wykorzystuje 7% organizacji.

45% organizacji korzysta z darowizn od osób fizycznych (poza wpływami z 1%).

49% badanych organizacji gdańskich korzysta z darowizn od instytucji i firm.

Dotacja przekazana przez inny oddział/element tej samej organizacji (jeśli organizacja jest częścią większej struktury) jest wykorzystywana przez 10% badanych organizacji.

81% organizacji korzysta ze składek członkowskich.

Dochody z kampanii, zbiórek publicznych, akcji charytatywnych (np. cegiełki, pocztówki) są źródłem finansowania dla 9% badanych organizacji.

29% organizacji wykorzystuje odsetki bankowe, zyski z kapitału żelaznego, lokaty, udziały i akcje.

Dochody z majątku np. wynajmu lokali, sprzętu, praw majątkowych itp. wykorzystuje 15% organizacji.

25% organizacji korzysta z opłat (zwrotów kosztów) w ramach odpłatnej działalności statutowej organizacji (nie będącej działalnością gospodarczą) *zgodnie z Ust. o działalności pożytku publicznego* z tego źródła finansowania.

Dochody z działalności gospodarczej (jeśli organizacja prowadziła działalność gospodarczą w roku 2006) wykorzystywało 19% badanych organizacji. Dochody z przekazania 1% podatku (dotyczy organizacji pożytku publicznego) były źródłem finansowania dla 27% wszystkich badanych organizacji.

Z innych źródeł (m.in. opłat, odpłatności, czesnego, środków własnych, nawiązek sądowych, odszkodowań i in.) skorzystało około 16%.

Organizacje, które w roku 2006 korzystały ze środków publicznych rządowych lub samorządowych, uzyskały je najczęściej zostały w wyniku otwartych konkursów w trybie innym niż ust. *Prawo zamówień publicznych* (21% organizacji stanęło do jednego z nich, a 1% do 80).

13% badanych organizacji w roku 2006 realizowało kontrakty ze środków publicznych.

89% instytucji nie realizowało w roku 2006 umów wieloletnich.

81% badanych organizacji deklaruje prowadzenie księgowości W 31% organizacji księgowość prowadzona jest przez osobę bez formalnych uprawnień, np. skarbnika lub zatrudnioną/zatrudnionego księgową/księgowego, posiadającego formalne uprawnienia do prowadzenia księgowości.

Posiadanymi środkami finansowymi badane organizacje zarządzają najczęściej poprzez przechowywanie ich na rachunkach bieżących w bankach (83%). Poza bieżącymi środkami zdecydowana większość organizacji nie dysponuje żadnym istotnym majątkiem (75%). 71% badanych organizacji praktycznie nie posiada rezerw finansowych.

8% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na inwestycję w działalność gospodarczą. 11% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na inwestycje nie związane z działalnością gospodarczą. 28% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na wkład własny w projekt. 17% badanych organizacji w ciągu dwóch ostatnich lat poszukiwało środków na zabezpieczenie płynności finansowej organizacji. Najczęściej inwestycje powyższe finansowane były ze środków własnych, niepochozących z działalności gospodarczej organizacji (40%).

14% badanych gdańskich organizacji pozarządowych poczyniło w ciągu ostatnich 2 lat znaczące inwestycje i były to najczęściej nieruchomości.

82% badanych organizacji posiada rachunek w banku, a 90% badanych organizacji pozarządowych w ciągu ostatnich 3 lat nie zmieniło banku. Najważniejszym względem, który respondenci braliby pod uwagę przy wyborze banku, byłaby jego bezpośrednia bliskość, dostępność oddziału (67%). Najbardziej odczuwalny jest brak pakietów usług przeznaczonych specjalnie dla organizacji społecznych (21%).

W najbliższym czasie większość organizacji zamierza utrzymywać swoją działalność na tym samym poziomie (53%). Jakikolwiek ograniczenie, zawieszenie i zakończenie działalności spowodowane będzie w 30% przypadków małą aktywnością członków organizacji. Zdecydowanie najbardziej odczuwalnym problemem w życiu badanych organizacji w ciągu ostatnich dwóch lat były trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań organizacji (42%).

Najgorzej (skumulowane procenty odpowiedzi „bardzo źle” i „źle” oceniana jest sytuacja finansowa organizacji (27%) oraz stan i poziom wyposażenia organizacji (27%). Najlepiej (skumulowane procenty odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”) oceniane są kompetencje osób pracujących w organizacjach (83%) oraz jakość usług prowadzonych przez organizację (81%).

Sprawą, nad którą organizacje chcą pracować przez najbliższe dwa lata, jest sytuacja finansowa tych organizacji (23%).

Realizacja następujących działań: planowania strategicznego (18%), systematycznych działań związanych z poszukiwaniem możliwych źródeł finansowania organizacji (26%), badania finansów organizacji (8%), ewaluacji swoich programów, działań (15%), szkoleń związanych z funkcjonowaniem organizacji (np. budowanie zespołu, zarządzanie finansami), szkoleń związanych ze specyficzną dziedziną, w której działa organizacja, promowania swoich działań, kampanii zmierzających do pozyskania nowych członków (24%), poważniejszej modernizacji sprzętu lub oprogramowania (13%), badania potrzeb lokalnych w dziedzinie, którą organizacja się zajmuje, badania popytu na działania/usługi organizacji (10%), uruchamiania/prowadzenia działalności odpłatnej/gospodarczej (4%), działań formalno-prawnych (7%) była w przeważającej liczbie organizacji wykonana własnymi siłami, bez zlecania na zewnątrz.

Najmniej kontaktów badane organizacje mają z partiami i organizacjami politycznymi (82%). Kontakty sporadyczne i bardzo rzadkie mają najczęściej z samorządem regionalnym (Urzędem Marszałkowskim), a częste i regularne z lokalnymi społecznościami, w których działają. W dodatku były one również najistotniejsze dla realizacji celów badanych organizacji w ciągu ostatnich dwóch lat.

Współpraca z samorządem lokalnym i jego agendami na szczeblu powiatu lub gminy, innymi organizacjami pozarządowymi w Polsce, lokalną społecznością, w której działają, instytucjami użyteczności publicznej polega przede wszystkim na polega na pozyskiwaniu środków pieniężnych (grantów, dotacji, konkursów).

W ciągu ostatnich 2 lat badanym organizacjom pozarządowym najczęściej zdarzyło się popaść w konflikt z samorządem lokalnym i jego agendami na szczeblu powiatu lub gminy (32%).

Najczęściej organizacje nie mają kontaktów z Urzędem Miejskim w Gdańsku – Centrum Obsługi Przedsiębiorcy (92%), zaś częste i regularne kontakty badane organizacje pozarządowe deklarują najczęściej z Urzędem Miejskim w Gdańsku – Referatem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (14%).

Najpopularniejszymi formami współpracy badanych organizacji z samorządem lokalnym jest formalny udział członków organizacji w powoływanych przez samorząd komisjach, grupach roboczych oraz wsparcie finansowe, jakiego samorząd udziela badanym organizacjom (oba wskazania po 55%).

31% badanych organizacji deklaroowało, że w ich gminie istnieje Roczny Program Współpracy. 34% organizacji spośród tych, które deklarowały istnienie Programu, uważa, że było on konsultowany z wybranymi organizacjami pozarządowymi. Ogólny wpływ organizacji na ostateczny kształt Programu najczęściej określony był jako średni.

Współpraca z poszczególnymi komórkami/organami administracji publicznej przez badane organizacje pozarządowe oceniana jest następująco: najczęściej najgorzej ocenione zostały Ochotnicze Hufce Pracy (3%), najlepiej zaś – Urząd Miasta (40%).

10% badanych organizacji pozarządowych w ciągu ostatnich 4 lat ubiegało się o pomoc ze środków pomocowych UE poprzedzających przystąpienie Polski do UE. 68% organizacji (spośród tych niewielu, które starały się o pomoc ze środków unijnych) udało się pozyskać wsparcie, o które się starali. Największej liczbie organizacji udało się to jeden raz. Spośród tych badanych organizacji, które próbowały dofinansowanie otrzymać, najwięcej wniosków zostało złożonych do ZPORR.

Badane organizacje deklarują zamiar ubiegania się o pozyskanie takich środków w przyszłości. Najczęściej wskazywanymi przyczynami, dla których badane organizacje nie zamierzają się ubiegać o pozyskanie środków z funduszy strukturalnych jest brak potrzeby (21%).

Najważniejszym źródłem wiedzy o możliwościach wsparcia z funduszy strukturalnych jest Internet.

Badane organizacje pozarządowe są w największym stopniu zainteresowane działalnością edukacyjną (52%) jako przedsięwzięciem, o którym wiadomo, że będzie wspierane z funduszy unijnych.

Brak wymaganych środków własnych koniecznych do współfinansowania projektów z funduszy strukturalnych jest największym problemem utrudniającym organizacjom korzystanie ze środków UE.

Badane organizacje pozarządowe swój poziom wiedzy na temat *Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* oceniają nieszczerze. 39% zna ją tylko w ogólnym zarysie.

32% badanych organizacji posiada status organizacji pożytku publicznego, z tego niecałe 2% planuje z niego zrezygnować.

Zdecydowanej większości badanych jest bardzo trudno ocenić dotychczasowy ogólny bilans skutków ustawy dla reprezentowanej organizacji (57%). 28% ocenia go pozytywnie. W dłuższej perspektywie sytuacja organizacji pozarządowych po wprowadzeniu ustawy poprawi się.

W przypadku problemów wynikających z wadliwych rozwiązań prawnych powtarzały się narzekania na skomplikowany system rachunkowo-podatkowy, biurokrację oraz zawiłe formalności dotyczące wniosków na dotacje/granty i ich późniejszego rozliczania.

Dodatkowe pieniądze, którymi badane organizacje mogłyby swobodnie dysponować, zostałyby w głównej mierze przeznaczone na zakup sprzętu, wyposażenia (65%).

W pracach badanych organizacji używany jest najczęściej jeden komputer (32%).

67% badanych instytucji ma w swojej siedzibie dostęp do Internetu, a połowa posiada własną stronę WWW.

Najważniejszą potrzebą szkoleniową i informacyjną jest zdecydowanie pozyskiwanie funduszy.

Najczęściej wykorzystywanym źródłem są środki masowego przekazu (gazety, radio, TV) – 63%. 51% badanych organizacji pozarządowych słyszało o portalu ngo.pl. Spośród nich 74% z nich portal ten odwiedziło, a 36% stwierdziło, że informacje zamieszczone w portalu (raczej lub zdecydowanie) przyniosły im praktyczne korzyści.